

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๔

คำนำ

การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญทั้งทางด้านความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน การมีสภาพภูมิประเทศและปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร จะช่วยทำให้ได้ผลผลิตที่ดีทั้งปริมาณและคุณภาพ ประเทศไทยนับเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์และพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเหมาะแก่การทำการเกษตร ถือเป็นข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับบางประเทศที่มีสภาพภูมิประเทศและปัจจัยต่าง ๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนด้านอาหารและพลังงาน จนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ สภาพอากาศโดยรวมของโลกมีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ทั่วโลกและประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรโดยตรง อย่างไรก็ตาม การปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกระดับ ถือเป็นโอกาสในยุควิถีชีวิตปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ ผ่านกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับภาคการเกษตรให้เป็นเกษตร ๔.๐ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร รวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มั่นคง และยั่งยืน

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดในกลุ่มภาคกลาง มีที่ตั้งตามทิศตะวันตกของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก จังหวัดมีศักยภาพสูงทั้งด้านการผลิต การแปรรูปและการตลาด รวมถึงมีหน่วยงานภาครัฐที่มีความพร้อมในการนำนโยบายภาครัฐไปสู่เกษตรกร เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัดราชบุรีให้ดีขึ้น

แผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ ปรับปรุงจากแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน มีความสอดคล้องกับนโยบายชาติและแผนพัฒนาทุกระดับ รวมถึงสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาวะการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงรูปแบบภายใต้วิถีชีวิตปกติใหม่ (New Normal) โดยผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ สามารถตอบโจทย์ของพื้นที่ได้จริงจากกระบวนการเวทีประชาพิจารณ์แบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทุกระดับตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี ในฐานะเลขานุการคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคการเกษตรต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

สิงหาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	จ
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๖
- ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๒๖
- ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๕๓
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๕
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี	๘๖
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐๑
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๑๗
ภาคผนวก	๑๗๑
- คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด	

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๑	ทรัพยากรดิน จังหวัดราชบุรี	๒๗
ตารางที่ ๒	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืชของจังหวัดราชบุรี	๓๘
ตารางที่ ๓	ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ (สถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในพื้นที่จังหวัดราชบุรี)	๓๙
ตารางที่ ๔	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓	๓๙
ตารางที่ ๕	แสดงทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดราชบุรี	๔๑
ตารางที่ ๖	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๔๒
ตารางที่ ๗	จำนวนประชากรของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓	๔๓
ตารางที่ ๘	การจัดระดับสถานบริการสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ตามแผนพัฒนาระบบสาธารณสุขส่วนภูมิภาค	๔๕
ตารางที่ ๙	จำนวนเตียงในสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐจังหวัดราชบุรี	๔๕
ตารางที่ ๑๐	จำนวนสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	๔๖
ตารางที่ ๑๑	จำนวนสถานประกอบการในจังหวัดราชบุรี จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๔๖
ตารางที่ ๑๒	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรี (GPP) ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต	๕๐
ตารางที่ ๑๓	ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท) ปี ๒๕๖๒ จากมากไปน้อย	๕๑
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๕๓
ตารางที่ ๑๕	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรรมของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓	๕๓
ตารางที่ ๑๖	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒	๕๔
ตารางที่ ๑๗	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรด้านพืชแยกตามรายอำเภอ จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓	๕๔
ตารางที่ ๑๘	การถือครองที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒	๕๔
ตารางที่ ๑๙	พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ที่ดินเอกชน)	๕๕
ตารางที่ ๒๐	พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ที่ดินรัฐ)	๕๕
ตารางที่ ๒๑	พื้นที่เกษตรกรรม ในเขตชลประทาน	๕๖
ตารางที่ ๒๒	โครงการชลประทาน ๘ โครงการ คูแลขอบเขตพื้นที่การส่งน้ำในจังหวัดราชบุรี	๕๗
ตารางที่ ๒๓	สรุปการขุดสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔	๕๗
ตารางที่ ๒๔	บ่อน้ำบาดาลในจังหวัดราชบุรี	๕๗
ตารางที่ ๒๕	ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓	๕๘
ตารางที่ ๒๖	ข้อมูลสถิติการเกษตรด้านพืช ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๕๘
ตารางที่ ๒๗	ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๕๙
ตารางที่ ๒๘	ข้อมูลสถิติด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓	๕๙
ตารางที่ ๒๙	ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๕๙
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลจำนวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในจังหวัดราชบุรี	๖๐
ตารางที่ ๓๑	ข้อมูลโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ได้รับมาตรฐานระบบ GMP และ HACCP ในจังหวัดราชบุรี	๖๐
ตารางที่ ๓๒	ข้อมูลประเภทโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาตและดำเนินกิจการ ปี ๒๕๖๔	๖๐
ตารางที่ ๓๓	ข้อมูลโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานจากกรมปศุสัตว์	๖๑
ตารางที่ ๓๔	ข้อมูลสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์และไขสด (ปศุสัตว์ OK)	๖๑
ตารางที่ ๓๕	ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๖๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดแยกตามรายเดือน ปี ๒๕๖๓	๖๒
ตารางที่ ๓๗ ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓	๖๒
ตารางที่ ๓๘ ข้อมูลจระเข้ น้ำจืดจังหวัดราชบุรีแยกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๓	๖๓
ตารางที่ ๓๙ ข้อมูลปลาน้ำจืดอื่น ๆ จังหวัดราชบุรีแยกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๓	๖๓
ตารางที่ ๔๐ พื้นที่ทำการเกษตร ด้านประมง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓	๖๓
ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๖๔
ตารางที่ ๔๒ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดราชบุรี	๖๔
ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านพืช	๖๔
ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านปศุสัตว์	๖๕
ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านประมง	๖๕
ตารางที่ ๔๖ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดราชบุรี	๖๖
ตารางที่ ๔๗ ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๖๗
ตารางที่ ๔๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓	๖๗
ตารางที่ ๔๙ ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓	๖๗
ตารางที่ ๕๐ ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๖๘
ตารางที่ ๕๑ รายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓	๖๘
ตารางที่ ๕๒ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดราชบุรี	๖๘
ตารางที่ ๕๓ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดราชบุรี	๖๙
ตารางที่ ๕๔ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดราชบุรี	๖๙
ตารางที่ ๕๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดราชบุรี	๗๐
ตารางที่ ๕๖ จำนวนแปลงใหญ่จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔	๗๐
ตารางที่ ๕๗ พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการช่วยเหลือ	๗๒
ตารางที่ ๕๘ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดราชบุรี	๗๒
ตารางที่ ๕๙ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) (จุดแข็ง)	๗๘
ตารางที่ ๖๐ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) (จุดอ่อน)	๗๙
ตารางที่ ๖๑ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) (โอกาส)	๘๐
ตารางที่ ๖๒ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) (อุปสรรค)	๘๑
ตารางที่ ๖๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๘๒

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์	๒๕
ภาพที่ ๒ แสดงอาณาเขตจังหวัดราชบุรี	๒๖
ภาพที่ ๓ แสดงแหล่งน้ำสำคัญของจังหวัดราชบุรี	๔๐

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ **มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลัก ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ โดยใน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลาย ทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่า ให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโต อย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจน เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์กรความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพ มาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบ ตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและ เครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่าย ในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน ในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดย ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็ง ให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๔ การพัฒนาประเทศ ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะ การแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนด ประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรก ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถ ปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความ สำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙, ธันวาคม). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนากิจการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ

^๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่าง ๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเล

ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป มาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้าง และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดภัยขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาาร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบ

เรียบง่ายและสวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นบ้านที่ยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุมเพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๖

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทยเป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกรจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่น ๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจการกรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษากฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

- (๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่เกษตรกรรมมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงานภาคเกษตรให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade ภูมิภาค คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับผู้ให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับผู้ทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่ออุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออก และนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสม ในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผล ที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทั่วถึง

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ สินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตร เพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วารากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๘ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน)^๗

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง
๒. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค
๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔. บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
๕. เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
๖. พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลางและภาคอื่น ๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น

^๗ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๓, พฤษภาคม). แผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน).

ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒. ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ประมาณ ๒๒๔,๕๕๖ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๑๖,๙๕๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๗ ภาคเกษตรของภาคกลางมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑) ของภาคเกษตรพบว่า ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

๓. ภาคกลางเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๒.๕ รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๒.๓ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๑.๑ และนครปฐม ร้อยละ ๙.๔ ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง มีดังนี้

๓.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรังมาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท **มันสำปะหลัง** จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี **อ้อยโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี **สับปะรดโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** ปลูกมากในจังหวัดลพบุรี และสระบุรี

๓.๒ กัญชง เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกัญชงที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ ลพบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา คือ อ่างทอง นครปฐม ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ กาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และ **ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมา คือ สุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

๓.๔ ประมง ภาคกลางมีศักยภาพการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ ประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ สมุทรสาคร สมุทรปราการ และสมุทรสงคราม

๔. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๖.๐ ซึ่งสูงกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๕ พื้นที่ชลประทานของภาคกลางในปี ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๕. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่

และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕^๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคกลาง และพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟพระดับโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนองของภาคใต้

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานและเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

๕. เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าว

^๔ คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ภาคกลาง). (๒๕๖๒, กันยายน).

ในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าว ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศ ให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

๒. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพิ่มผลผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาคุณภาพมาตรฐานทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

๕. เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๗. พัฒนากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีตอนบน ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมาร์ โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำ เพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชน ได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟเชื่อมกรุงเทพ-กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒. เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนามาตรฐานด่านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๕)^๙

“ศูนย์กลางการผลิตและการตลาดสินค้าภาคเกษตร อุตสาหกรรมปลอดภัย การท่องเที่ยวคุณภาพ และการค้าภาคตะวันตก”

ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการด้วยนวัตกรรมสู่มาตรฐานสากล
๒. ศูนย์กลางการท่องเที่ยวคุณภาพเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ภาคตะวันตก และอารยธรรมทวารวดี
๓. พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนให้มีศักยภาพ ผลักดันเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการด้วยนวัตกรรมสู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

๑. พัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์การเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้ได้คุณภาพ สู่มาตรฐานสากล
๒. เพิ่มศักยภาพผู้ผลิตและตลาดสินค้าภาคการเกษตร พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมสู่เทคโนโลยีดิจิทัล

กลยุทธ์

๑. เพิ่มพื้นที่การทำเกษตรปลอดภัย และเตรียมความพร้อมเพื่อการทำเกษตรอินทรีย์
๒. ส่งเสริมผู้ผลิต ผู้ประกอบการแรงงาน ภาคเกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ให้มีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการตลาด และบริการโดยใช้นวัตกรรม
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดและประชาสัมพันธ์ สินค้าและบริการ

^๙ กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (ศูนย์ปฏิบัติการราชบุรี). (๒๕๖๓, กันยายน). แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๕).

๔. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการน้ำ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสินค้า เกษตรอุตสาหกรรม และบริการ

๒.๑๑ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕^{๑๐}

“เมืองเกษตรสีเขียว เศรษฐกิจมั่นคง สังคมมีความสุข”

ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. พัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมืองอาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคง
 ๒. เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจการค้า การบริการการท่องเที่ยวด้วยนวัตกรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง
 ๓. การพัฒนาคุณภาพประชาชน และความมั่นคงในคุณภาพชีวิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ๔. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุล และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาภาคการเกษตร ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจร และเมืองอาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ ดิน และนวัตกรรมกรรมการทำการเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. พัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำ แหล่งน้ำในไร่นา อ่างน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางรวมทั้งระบบท่อส่งน้ำหรือให้มีอุโมงค์ส่งน้ำตามแนวถนนให้กระจายตัวตามศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งให้มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ และมีการผันน้ำจากแหล่งน้ำหลักของกลุ่มจังหวัด ทั้งแม่น้ำแม่กลองที่มีปริมาณน้ำเกินความต้องการเข้ามาเติมในเขื่อนหรือในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้ำน้อยให้เพียงพอกับการทำการเกษตร การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในภาคเกษตรระดับลุ่มน้ำหลักของกลุ่มจังหวัด และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร และมีการกำหนดเขตการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำด้วยนวัตกรรมการประหยัดพลังงานและต้นทุนการเกษตร

๒. คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้นโดยการส่งเสริมการจัดทำโซนนิ่ง เพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบ การรักษาพื้นที่ที่เหมาะสมกับเกษตรกรรม โดยเฉพาะนาข้าวไว้ให้เป็นฐานการผลิตการเกษตรทางอาหารที่มั่นคง รวมถึงการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม และการสนับสนุนให้ทำการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ปริมาณน้ำและความต้องการของตลาดในพื้นที่ รวมทั้งการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การฟื้นฟูพื้นที่เกษตรที่มีดินเสื่อมในบางพื้นที่ เพื่อการลดความรุนแรงที่จะเกิดในอนาคต และส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีอย่างทั่วถึงและราคาที่เป็นธรรม อาทิ พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ปุ๋ย

๓. ยกระดับขีดความสามารถทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น และเสริมสร้างขีดความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

๔. พัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม เช่น จัดทำแปลงต้นแบบ

^{๑๐} กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดราชบุรี. (๒๕๖๓, กันยายน). **แผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕.**

ผ่านศูนย์เรียนรู้และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่ในระดับอำเภอ และการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล ในรูปแบบการจัดการนาข้าว แปลงไม้ผล แปลงไม้ดอกไม้ประดับ แปลงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฟาร์มปศุสัตว์ ที่ทันสมัย ด้วยเทคโนโลยี

๕. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มแม่น้ำหลัก ทั้งแหล่งน้ำต้นทุน สร้างแก้มลิง ระบบส่งน้ำแบบท่อ การปรับปรุงระบบส่งน้ำในพื้นที่เกษตร การใช้น้ำชลประทาน การพัฒนาระบบการสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าในแปลงเกษตร การขุดลอกสระน้ำในแปลงเกษตร และการลดอัตราสูญเสียการใช้น้ำ โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปรับปรุง ซ่อมแซม คูและแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่แล้วให้ใช้ประโยชน์ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บริหารจัดการเก็บกักน้ำที่ไหลออกจากระบบชลประทานให้คงอยู่ในพื้นที่ เพื่อลดการ สูญเสียน้ำ รวมทั้งการศึกษาความเป็นไปได้ในจัดทำระบบส่งน้ำแบบท่อจากเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี มาใช้เพื่อการชลประทานภายในจังหวัด แก้มลิงเก็บน้ำใต้ดินทั้งในและนอกเขตชลประทานเพื่อสำรองน้ำไว้ใช้ใน ฤดูแล้ง เพิ่มน้ำต้นทุนและการกระจายน้ำสู่พื้นที่เกษตร

๖. การส่งเสริม สนับสนุน การปลูกพืชในบริเวณคันคูคลอง และลำน้ำหลัก เพื่อลดปัญหา การพังทลายของหน้าดิน และการป้องกันการกัดเซาะการรณรงค์การปลูกหญ้าแฝก การอนุรักษ์พื้นที่พุ่มแหล่งน้ำ ทางธรรมชาติเพื่อรองรับการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับการพัฒนาผลผลิต สินค้าเกษตรและอาหารสู่มาตรฐานเมืองอาหาร เมืองสมุนไพรระดับสากล

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของจังหวัดให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล รองรับการเป็นเมืองอาหารมาตรฐานโลกทั้งในกลุ่มสินค้า สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ ยา รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและระบบตรวจสอบย้อนกลับ ให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและต่างประเทศอย่างทั่วถึง

๒. ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย เพื่อสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มของผลผลิต และใส่ใจในการบริโภคของประชาชน และลูกค้าของจังหวัด

๓. ขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของจังหวัด เพื่ออาหารปลอดภัยอย่างจริงจัง และเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในระดับประเทศ

๔. ส่งเสริมการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรสู่อุตสาหกรรมอาหารบางประเภทที่มีศักยภาพ เน้นการจัดทำ Zoning ระบบเกษตรอินทรีย์ทั้งนาข้าว ไร่ อ้อย พืชผัก ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ ปศุสัตว์ และการส่งเสริมการจัดการผลผลิตสมุนไพรของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการ Zoning ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๕. การเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรของจังหวัดและการรวมกลุ่มให้ เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเกษตร โดยอาศัยแนวคิดและกระบวนการ สหกรณ์เป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบคลุมเกษตรกรและประชาชนในทุกพื้นที่ เน้นการส่งเสริม

๖. ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ เพื่อเกษตรอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับ ศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning)

๗. ส่งเสริมรูปแบบการทำเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

๘. ผลักดันอุตสาหกรรมการเลี้ยงปศุสัตว์และประมงครบวงจรอย่างยั่งยืนเน้นการพัฒนา ศักยภาพการผลิตฟาร์มที่ได้มาตรฐานสากล การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร การพัฒนาการแปรรูป และ ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านปศุสัตว์ และประมง โดยเฉพาะฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามให้จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์กลางสัตว์น้ำสวยงามระดับประเทศและนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างสรรค์องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตร ๔.๐ รองรับ
การเกษตรแห่งยุคดิจิทัล และการเกษตรแห่งอนาคต

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริม สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาวิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่
ในกระบวนการผลิต ทั้งก่อนการเก็บเกี่ยว หลังเก็บเกี่ยวและในกระบวนการแปรรูป เพื่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพ
และลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยเฉพาะในนาข้าว และพืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก ปศุสัตว์ และประมง
เพื่อการหนุนเสริมเกษตรอุตสาหกรรมของจังหวัด และสนับสนุนการถอดบทเรียนจากปรัชญาการเกษตรเพื่อ
การพัฒนาต่อยอด การพัฒนาโรงเรียนเกษตรกรในพื้นที่แปลงเกษตรเพื่อการพัฒนาความรู้นวัตกรรมเชิงพื้นที่

๒. สนับสนุนการพัฒนาความรู้ นวัตกรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการ
ใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงโดยนำผลการวิจัย
และพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ที่หลากหลายและ
สอดคล้องกับความต้องการของตลาดบนพื้นฐานของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาคเกษตรกร
ภาคเอกชน และภาครัฐ ในกลุ่มข้าว ผัก ไม้ผล พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ ปลาสวยงาม และพืชเศรษฐกิจ

๓. การพัฒนาความรู้ นวัตกรรมเพื่อยกระดับการบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบ
ครบวงจร โดยมีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพื่อการ
แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าและความต้องการของผู้บริโภคในตลาด สร้างสมดุลการผลิตในทุก
ระดับ ตลอดจนมีการเชื่อมโยงการผลิตภาคเกษตรกับภาคการผลิตอื่น

๔. พัฒนาความรู้ เพื่อสนับสนุนการสร้างกลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร
ได้แก่ การนำแนวทางการพัฒนาระดับประเทศมาใช้ในจังหวัด เพื่อการพัฒนาระบบตลาดซื้อขายสินค้าเกษตร
ล่วงหน้า การสร้างระบบเตือนภัยทางการเกษตรล่วงหน้า สำหรับผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด การพัฒนา
ระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้ การสนับสนุนส่วนราชการ ธนาคารรัฐเพื่อการสนับสนุน
เงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งใจการผลิตและการส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

๕. การสร้างนวัตกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์จากสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเมียนมาร์ เพื่อการเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบ และการแปรรูปสร้างมูลค่าและ
โอกาสในด้านการตลาดจากการส่งออกทั้งในและนอกภูมิภาคอาเซียน

๖. พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเกษตรในยุคอนาคต การพัฒนา
แพลตฟอร์มเพื่อการตลาดผลผลิตทางการเกษตรเป็นการเฉพาะ การส่งเสริมให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร
พัฒนาสื่อดิจิทัลเพื่อการส่งเสริมการตลาด การพัฒนาฐานข้อมูลการเกษตร การส่งเสริมการใช้สื่อสังคมในการ
สื่อสาร การทำการตลาดผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการเกษตรโคนิ่ง
การนำระบบดิจิทัลเพื่อการเสริมสร้างการผลิต Agri Map Online

๗. ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการยกระดับการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน
ในการบริหารจัดการภาคเกษตร โดยส่งเสริมขีดความสามารถที่เน้นการพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และ
อุปทานด้านการเกษตรของจังหวัด ในกลุ่มเขตรนาข้าว ไม้ผล ไร่อ้อย ปศุสัตว์ ไม้ประดับให้มีความถูกต้อง แม่นยำ
เชื่อถือได้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนด้านการเกษตร โดยการจัดทำธนาคารข้อมูลและ
สารสนเทศกลางด้านการเกษตรแบบครบวงจร รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์
จากข้อมูลและเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง และการพัฒนาระบบเตือนภัยการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

๘. การพัฒนานวัตกรรมเพื่อการยกระดับเกษตรยุคดิจิทัล โดยส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม
เพื่อการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร เช่น ปศุสัตว์ปลอดโรค
ผู้บริโภคปลอดภัย เป็นต้น ทั้งใช้นวัตกรรมในด้านการผลิต การแปรรูป

๙. สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบส่งน้ำ และแก้มลิงเพื่อรองรับการพัฒนากาเกษตร

๑๐. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการยกระดับอุตสาหกรรมกาเกษตร ส่งเสริมการพัฒนากาเกษตรปลอดภัย สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดและทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร เพื่อการพัฒนากาเกษตรเชิงพาณิชย์

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดกาทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมทั่วทุกพื้นที่เพื่อความมั่นคงทางอาหาร และกาเกษตรที่พึ่งตนเอง

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในกากำหนดนโยบายกาเกษตรในระดับจังหวัดและอำเภอมีส่วนร่วมคิดร่วมทำและเป็นเจ้าของในกาพัฒนากาเกษตรของตน โดยภาครัฐสนับสนุนด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นและเชื่อมโยงการดำเนินการกับศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ ในพื้นที่ พร้อมทั้งสร้างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเครือข่าย เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวทางศาสตร์พระราชามีความทันสมัยให้ครอบคลุมทุกอำเภอ ทั้งด้านนาข้าว ไม้ผล พืชผักผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ และปศุสัตว์

๒. ส่งเสริมขยายผลและพัฒนากาผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชาทั้งในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ รวมถึงกาทำการเกษตรกรรมตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดในการขับเคลื่อน และการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่จำเป็นในกาทำการเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ การสร้างปราชญ์ตามศาสตร์พระราชา และคัดเลือกต้นแบบเกษตรพอเพียงให้เป็นตัวอย่างของแต่ละชุมชน เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้กาเกษตรในชุมชน

๓. การพัฒนาขีดความสามารถในกาทำการเกษตรสีเขียวตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อความมั่นคงทางอาหาร การผลิตอาหารปลอดภัยในชุมชน เน้นการควบคุมการใช้สารเคมีกาเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมีกาเกษตร ในสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สารเคมีกาเกษตรอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดผลกระทบต่อด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการปลูกผัก การเลี้ยงสัตว์พื้นเมือง (ไก่พื้นเมือง)

๔. จัดทำสื่อดิจิทัลเพื่อการเกษตรตามศาสตร์พระราชาในพื้นที่จังหวัดราชบุรี พร้อมทั้งส่งเสริมให้เยาวชน นักรูทิจ และประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในกาพัฒนากาเกษตรตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากาเกษตรเพื่อคุณภาพชีวิต การส่งเสริมกิจกรรมหลุมพอเพียงในครัวเรือน พืชผักสวนครัวในครัวเรือน แปลงเกษตรชุมชนเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน การพัฒนากาเกษตรในชุมชนเมือง และในโรงแรมรีสอร์ท เพื่ออาหารปลอดภัย และส่งเสริมการทำการเกษตรในหลักเกษตรทฤษฎีใหม่และการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนกลุ่มเปราะบาง กลุ่มผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยตนเอง และมีสมรรถนะที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันได้

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. สร้างบุคลากรด้านการเกษตรของจังหวัด โดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่หรือดำเนินนโยบายบัณฑิตคืนถิ่นการสร้างผู้ประกอบการภาคการเกษตรกรรุ่นใหม่ในกลุ่มไม้ผล ประมง การปลูกพืชผัก การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การปศุสัตว์ เป็นต้น ที่เน้นการเรียนรู้จากภาคปฏิบัติเพื่อสร้างเกษตรกรที่มีความรู้และมีความสามารถในการยกระดับการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการที่สามารถปรับตัวได้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของโลก

๒. การสนับสนุนการสร้างและการรวมกลุ่มเกษตรกรปราดเปลี่ยนให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร สามารถบริหารจัดการธุรกิจการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำถึงการแปรรูปและการตลาด และเปิดโอกาสให้บุตรของเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร มีทัศนคติและความต้องการในการสานต่องานเกษตรกรรมเป็นลำดับแรก ตลอดจนการสร้างค่านิยมที่ดีและการสร้างความมั่นคงของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยเฉพาะการดูแลสวัสดิการชวาวนา ควบคู่กับการสนับสนุนการเพิ่มรายได้จากอาชีพนอกภาคเกษตร

๓. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) เข้าสู่ภาคการเกษตร โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการเกษตรและปราชญ์ชาวบ้าน ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการผลิตด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความรู้ด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด และการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตรให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ ลูกหลานเกษตรกร หรือบุคคลทั่วไปที่มีความมุ่งมั่นจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)

๕. สร้างหลักประกันการเกษตรของจังหวัดในอนาคต ว่าจะมีเกษตรกรคุณภาพสานงานทางการเกษตรของจังหวัดอย่างยั่งยืน

๖. เพิ่มประสิทธิภาพการพึ่งตนเองของเกษตรกรในด้านการจัดการแปลงเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูง (Smart Farming)

กลยุทธ์ที่ ๖ สร้างและพัฒนารูปแบบการตลาดการเกษตรที่มีคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม แบบครบวงจร หนุนเสริมเศรษฐกิจเพิ่มค่าจากฐานการเกษตร

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. พัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นแบรนด์ (Brand) ผลผลิตจากการเกษตร โดยการเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ด้วยกลไกการรวมกลุ่ม และการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเกษตร เพื่อการจัดการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมูลค่าในกลุ่มไม้ผล สัตว์น้ำ และสมุนไพร ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตร ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจากฐานการเกษตร การพัฒนารูปแบบการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต การสร้างแบรนด์จากผลผลิตทางการเกษตรสนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรของจังหวัดสู่การบริหารจัดการในรูปแบบของสหกรณ์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง พัฒนาปรับปรุงดินเพื่อรองรับการบริหารจัดการพืชผักปศุสัตว์ ผักและไม้ผลพรีเมียม ที่เป็นแบรนด์ของจังหวัด (Product Champion)

๒. สร้างตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร มุ่งเสริมมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงในระดับการส่งออก สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรผ่านรูปแบบของสหกรณ์ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเก็บเกี่ยว บรรจุกัญชี การแปรรูปและการสร้างมูลค่าจากการพัฒนาเป็นแบรนด์ผลผลิตการเกษตรและสนับสนุนการพัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตรราชบุรี-นานาชาติ ในกลุ่มสัตว์สวยงาม ไม้ผล ปศุสัตว์ ไม้ดอกไม้ประดับ

๓. สนับสนุน Start Up ทางการเกษตรในระดับชุมชน เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการค้า การส่งเสริมการพัฒนาการค้าผลผลิตทางการเกษตรบนระบบดิจิทัล การพัฒนาการค้าบริการด้วยนวัตกรรม สร้างโอกาสในการสร้างบริการการค้าผลผลิตทางการเกษตรที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมสินค้าและบริการจากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทย เพื่อขยายฐานรายได้ โดยเฉพาะการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว

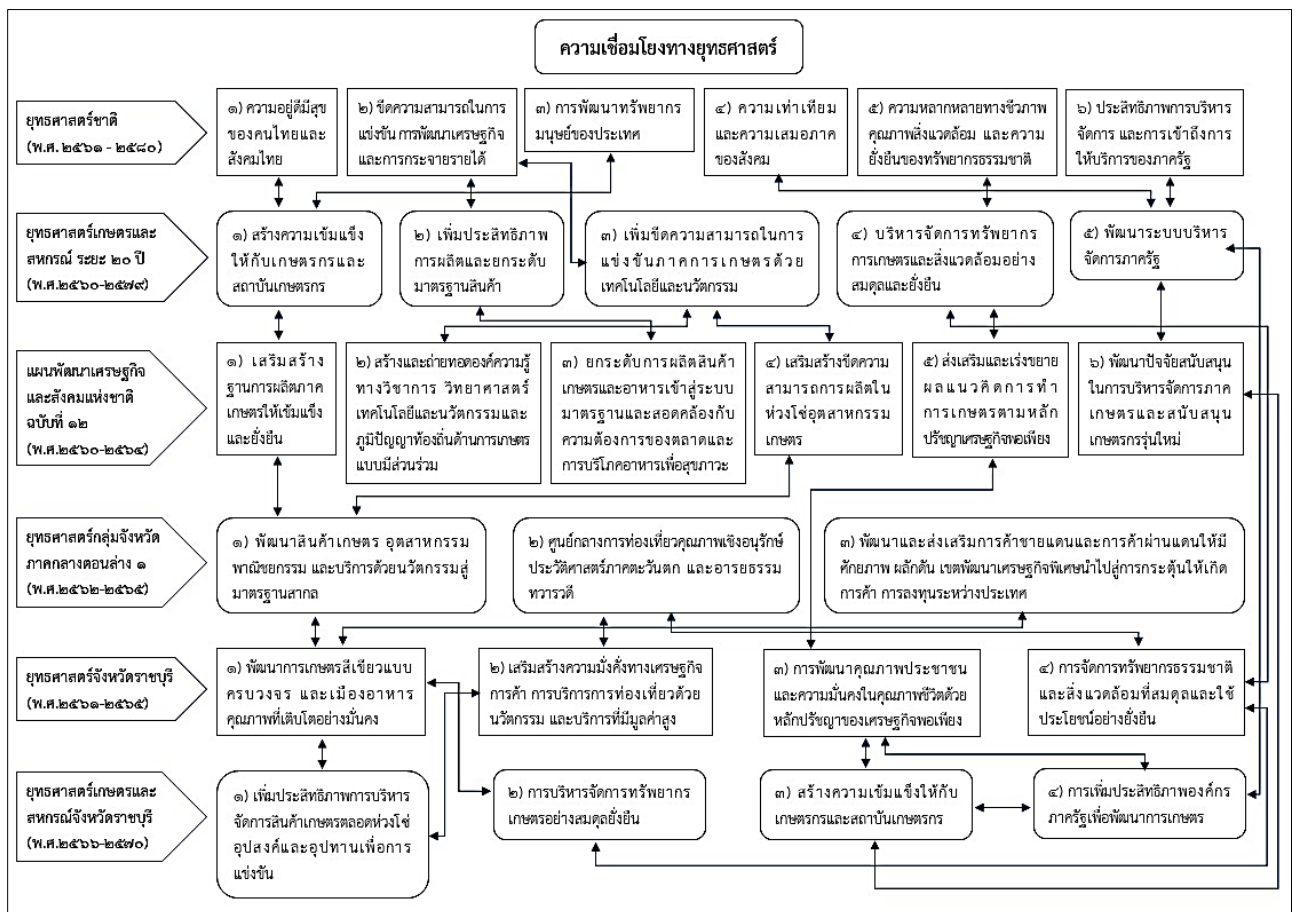
๔. สร้างตลาดสุขภาพด้วยสินค้าการเกษตรของจังหวัดโดยมุ่งแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและผ่านการรับรองมาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับในสินค้าจากผู้บริโภค และอาศัยสื่อออนไลน์เพื่อการประชาสัมพันธ์

๕. การพัฒนาการตลาดดิจิทัล เพื่อรองรับการกระจายสินค้า และการทำการตลาดผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดในรูปแบบของแพลตฟอร์มกลางของผลผลิตการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๗ สร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่ม จากฐานการเกษตรก้าวหน้าแบบครบวงจรสู่อุตสาหกรรม การเกษตรเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มาตรการและแนวทางปฏิบัติ

๑. เตรียมพร้อมองค์กรการเกษตรของจังหวัดสู่การเกษตรอุตสาหกรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งด้วยกลไกการรวมกลุ่ม และการพัฒนาด้วยเทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมกรรมการเกษตร เพื่อการจัดการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมูลค่า เช่น ในกลุ่มไม้ผล สัตว์น้ำ ปศุสัตว์ และสมุนไพร ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรสู่อุตสาหกรรมการเกษตร ที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจากฐานการเกษตร การพัฒนารูปแบบการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต การสร้างแบรนด์จากผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และสนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรของจังหวัดสู่การบริหารจัดการในรูปแบบของสหกรณ์ เพื่อการพึ่งพาตนเอง
๒. ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโคนอื่แบบครบวงจร
๓. ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมสับปะรด
๔. ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมประมงน้ำจืดครบวงจร และส่งเสริมการผลิต/พัฒนาปลาสวยงาม เพื่อการค้าและการส่งออก มุ่งเน้นการพัฒนาตลาดปลาสวยงามให้เป็นที่รู้จัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและนานาชาติ
๕. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมรองรับอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งอุตสาหกรรมสีเขียว การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีมาตรฐาน และให้การส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกในภาคการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม อาทิ ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ การแปลงมูลสัตว์เป็นพลังงานชีวภาพ

ภาพที่ ๑ แสดงความเชื่อมโยงทางยุทธศาสตร์

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มภาคกลางตอนล่างด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย มีพื้นที่ ๓,๒๔๗,๗๘๙ ไร่ หรือ ๕,๑๙๖.๔๖๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑ ของประเทศ และอันดับที่ ๔๒ ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลขที่ ๔ ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นแนวพรมแดนสันปันน้ำ ความยาว ๗๓ กิโลเมตร มีแม่น้ำแม่กลองเป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่านในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม และอำเภอเมืองราชบุรี ความยาวประมาณ ๖๗ กิโลเมตร

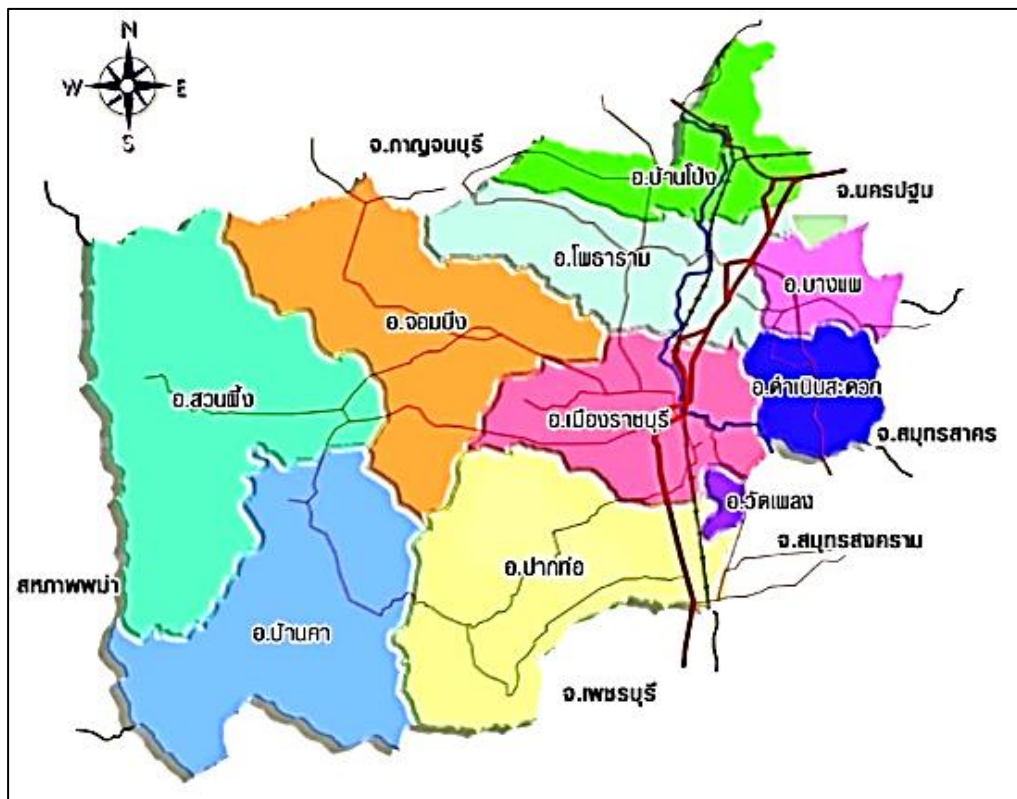
๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร และอำเภอบางคนที อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเขาย้อย และอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตะนาวศรี สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ภาพที่ ๒ แสดงอาณาเขตจังหวัดราชบุรี

๓) สภาพพื้นที่

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรีแบ่งตามระดับความสูงของพื้นที่ โดยพื้นที่ของจังหวัดส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๐ เป็นพื้นที่ราบและราบลุ่ม ระดับความสูงต่ำกว่า ๑๐๐ เมตร เนือระดับน้ำทะเลปานกลาง พบมากทางด้านตะวันออกบริเวณสองฝั่งแม่น้ำแม่กลองในเขตอำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอปากท่อ และอำเภอวัดเพลง

ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางลาดมาทางตะวันตกเป็นที่ลาดเชิงเนินและที่ลาดเชิงเขา ระดับความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง ๑๐๐ - ๗๕๐ เมตร เนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มีแม่น้ำภาษีและลำห้วยสาขาเป็นสายน้ำหลักพบในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านตะวันตกของอำเภอปากท่อ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง

สำหรับพื้นที่ภูเขาสูง ระดับความสูงตั้งแต่ ๗๕๐ เมตรขึ้นไป พบกระจายเป็นกลุ่มทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณชายแดนมีเทือกเขาตะนาวศรีที่สูงชัน ด้านตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูงอุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ พบในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

๔) ลักษณะดิน

ลักษณะและสมบัติของทรัพยากรดินจังหวัดราชบุรี สามารถจำแนกออกเป็น ๒๖ กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๙๘๖,๑๒๓.๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙๑.๙๔ ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่เปิดเตล็ด ๑๐ ประเภท มีเนื้อที่ประมาณ ๒๖๑,๖๖๕.๙๑ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๐๖ ของพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ ๑ ทรัพยากรดิน จังหวัดราชบุรี

ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน/ พื้นที่เปิดเตล็ด	เนื้อที่		ลำดับที่	กลุ่มชุดดิน/ พื้นที่เปิดเตล็ด	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ			ไร่	ร้อยละ
๑	กลุ่มชุดดินที่ ๑	๑,๒๙๑.๐๕	๐.๐๔	๑๙	กลุ่มชุดดินที่ ๔๔	๒๔๓,๘๗๗.๕๒	๗.๕๑
๒	กลุ่มชุดดินที่ ๒	๙,๙๘๖.๕๓	๐.๓๐	๒๐	กลุ่มชุดดินที่ ๔๘	๓๔๓,๕๐๐.๒๒	๑๐.๕๙
๓	กลุ่มชุดดินที่ ๓	๖๙,๘๒๘.๗๕	๒.๑๔	๒๑	กลุ่มชุดดินที่ ๕๒	๕๒,๗๖๘.๒๕	๑.๖๑
๔	กลุ่มชุดดินที่ ๔	๑๒๖,๒๓๕.๖๐	๓.๘๙	๒๒	กลุ่มชุดดินที่ ๕๔	๓๔,๔๔๗.๗๘	๑.๐๖
๕	กลุ่มชุดดินที่ ๖	๔๗,๘๒๖.๕๗	๑.๔๘	๒๓	กลุ่มชุดดินที่ ๕๖	๑๑๗,๑๘๔.๒๗	๓.๖๑
๖	กลุ่มชุดดินที่ ๗	๑๒๗,๕๗๖.๘๔	๓.๙๓	๒๔	กลุ่มชุดดินที่ ๕๙	๓๕,๗๒๖.๕๘	๑.๑๑
๗	กลุ่มชุดดินที่ ๘	๑๘๑,๑๘๔.๖๒	๕.๕๗	๒๕	กลุ่มชุดดินที่ ๖๐	๓๘,๐๔๐.๓๖	๑.๑๗
๘	กลุ่มชุดดินที่ ๑๘	๓๐,๓๗๓.๑๓	๐.๙๓	๒๖	กลุ่มชุดดินที่ ๖๒	๑,๐๓๒,๐๗๐.๑๖	๓๑.๗๗
๙	กลุ่มชุดดินที่ ๒๑	๖๓,๗๐๖.๑๙	๑.๙๖	๒๗	โรงเรียนพะเยียงสัตว์ (AF)	๑๘,๙๒๗.๖๒	๐.๕๘
๑๐	กลุ่มชุดดินที่ ๒๘	๒,๖๖๐.๙๗	๐.๐๘	๒๘	สนามบิน (AP)	๒๒๒.๒๖	๐.๐๑
๑๑	กลุ่มชุดดินที่ ๓๑	๑๑,๕๖๖.๒๓	๐.๓๕	๒๙	พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ(AQ)	๖๖,๑๑๓.๘๕	๒.๐๔
๑๒	กลุ่มชุดดินที่ ๓๓	๓๘,๙๖๖.๙๒	๑.๒๐	๓๐	สุสาน (CEM)	๒,๒๘๘.๖๘	๐.๐๗
๑๓	กลุ่มชุดดินที่ ๓๕	๙๙,๗๑๑.๗๔	๓.๐๗	๓๑	สนามกอล์ฟ (GC)	๕,๒๗๒.๔๒	๐.๑๖
๑๔	กลุ่มชุดดินที่ ๓๖	๗๖,๘๑๖.๗๘	๒.๒๗	๓๒	เขตทหาร (MA)	๑๖,๖๑๗.๐๑	๐.๕๑
๑๕	กลุ่มชุดดินที่ ๓๘	๕๑,๑๖๑.๑๓	๑.๕๘	๓๓	พื้นที่ดินดัดแปลง (ML)	๑๑,๓๘๖.๐๐	๐.๓๕
๑๖	กลุ่มชุดดินที่ ๔๐	๑๔๔,๘๒๑.๖๑	๔.๔๗	๓๔	บ่อดิน (P)	๓๑,๗๘๘.๘๙	๐.๙๘
๑๗	กลุ่มชุดดินที่ ๔๑	๓,๗๕๐.๐๘	๐.๑๒	๓๕	พื้นที่ชุมชน (U)	๘๒,๗๙๑.๖๔	๒.๕๕
๑๘	กลุ่มชุดดินที่ ๔๓	๑,๐๔๓.๒๑	๐.๐๓	๓๖	พื้นที่น้ำ (W)	๒๖,๒๕๗.๕๔	๐.๘๑
รวม						๓,๒๔๗,๗๘๙.๐๐	๑๐๐.๐๐

ลักษณะและสมบัติของดินที่มีผลต่อการเกษตร

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณที่มีเทือกเขาหินปูนหรือภูเขาไฟ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึก ที่มีการระบายน้ำเร็ว ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียวมีสีดำหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลถึงสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕) ดินบนตอนล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนเหลืองปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH ๗.๐) ดินล่างตอนล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ในฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหง จะพบรอยไถล อาจพบก้อนหินปูนสะสมในดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหาหลักในการใช้ประโยชน์ที่ดินได้แก่ การไถพรวนลำบาก เนื่องจากเป็นดินเหนียวจัดต้องไถพรวนในช่วงระยะเวลาที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันพืชที่ปลูกอาจขาดแคลนน้ำได้ง่ายเมื่อฝนทิ้งช่วงนานกว่าปกติ เนื่องจากน้ำที่ขังอยู่จะซึมหายไป เมื่อดินเริ่มแห้งและแตกกระแหงเป็นร่องลึก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาออกฤดูทำนา บางแห่งใช้ปลูกข้าวไร่ ฝ้าย และถั่วต่าง ๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๙๑.๐๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๔ ของพื้นที่จังหวัด

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำนํ้าและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกมาก มีการระบายน้ำเร็ว ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง (pH ๖.๐) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวมีสีเทา สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาน้ำตาล มีจุดประสีแดงปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด (pH ๕.๕) และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวที่ความลึก ๑๐๐-๑๕๐ ซม. จะพบผลึกของแร่ยิปซัมและรอยไถลระหว่างชั้นดินบนและดินล่าง ดินมีค่ามอดินสูง และปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH๔.๕-๕.๐) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ดินมีปัญหาในพื้นที่ที่ใช้ทำนาจะมีปัญหาเรื่องดินเปรี้ยว มีเนื้อที่ประมาณ ๙,๙๘๖.๕๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำนา และในบางพื้นที่พบว่ามีกรร่งเพื่อปลูกไม้ยืนต้น

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำนํ้าและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อยในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว หน้าดินอาจแตกกระแหงเป็นร่องในฤดูแล้ง และมีรอยไถลในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปนหรือพบผลึกยิปซัม ส่วนดินชั้นล่างจะพบชั้นตะกอนทะเลสีเขียวมะกอกที่ความลึกประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ ซม. และพบเปลือกหอยปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝนถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง มีเนื้อที่ประมาณ ๖๙,๘๒๘.๗๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบที่อาจได้รับอิทธิพลจากการท่วมของนํ้าจากแม่นํ้าได้ มีนํ้าแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าเลวหรือค่อนข้างเลว ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายแข็งตลอด สีนํ้าตาลปนเทาเข้ม มีจุดประสีนํ้าตาลแก่และสีนํ้าตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียวสีนํ้าตาลปนเทาเข้มหรือสีนํ้าตาลเข้ม มีจุดประสีนํ้าตาลปนเหลือง สีนํ้าตาลและสีนํ้าตาลปนเหลืองในดินชั้นล่าง อาจพบรอยถูไถและจุดประสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ดินล่างตอนล่างอาจพบเกล็ดแร่ไมกา ก้อนเหล็ก และแมงกานีสสะสมตลอดหน้าตัดดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ดินมีปัญหาในพื้นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องนํ้าท่วมในฤดูฝน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือปลูกพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๖,๒๓๕.๖๐ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๘๙ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าในบริเวณที่ราบเรียบมีนํ้าแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าเลว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแข็ง สีเทาอ่อน มีจุดประสีเหลืองปนนํ้าตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (๕.๕-๖.๐) ดินบนตอนล่าง สีนํ้าตาลอ่อน มีจุดประสีนํ้าตาลแก่หรือสีนํ้าตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (๕.๕-๖.๕) ดินล่างตอนล่าง ดินร่วนเหนียวปนทราย สีนํ้าตาลอ่อนหรือสีเทาอ่อน มีจุดประสีแดงปนเหลืองหรือสีแดง มีลักษณะเป็นคิลาแลงอ่อน มีปริมาณมากกว่า ๕-๕๐% ภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน อาจพบมวลก้อนกลม (nodules) ของแมงกานีส ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ มีเนื้อที่ ๔๗,๘๒๖.๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๔๘ ของพื้นที่ของจังหวัด

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือใช้ปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง ในบริเวณที่มีแหล่งนํ้าใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๗

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าในบริเวณค่อนข้างราบเรียบ มีนํ้าแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าค่อนข้างเลว ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายถึงร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีนํ้าตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงกลาง (pH ๖.๐-๗.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง มีสีเทาปนนํ้าตาลหรือสีนํ้าตาลปนเทา มีจุดประสีนํ้าตาลแก่ สีนํ้าตาลปนเหลือง สีเหลืองปนนํ้าตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรด ปานกลาง (pH ๖.๐) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเหนียว สีเทาปนนํ้าตาลอ่อน มีจุดประสีแดงปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๗.๐-๘.๐) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง

ดินกลุ่มนี้อาจมีปัญหาขาดแคลนนํ้าในช่วงฤดูแล้งถ้าอยู่นอกเขตชลประทาน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง หรือใช้ปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง ในบริเวณที่มีแหล่งนํ้าใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๗,๕๗๖.๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๙๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๘

เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นกลุ่มดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมเป็นชั้น ๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการขุดลอกร่องนํ้า ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วย พบบริเวณที่ราบลุ่มซึ่งปัจจุบันเกษตรกรได้ทำการขุดยกร่องเพื่อทำการปลูกพืชผลต่าง ๆ ทำให้สภาพผิวดินเดิมเปลี่ยนแปลงไป

ตามปกติดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๐

ดินกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการทำการเกษตร

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ยกร่องปลูกพืชไร่ พืชผัก ผลไม้ หรือไม้ดอก มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘๑,๑๘๔.๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๕๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนดินล่ำเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนบางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ในดินชั้นล่างดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ดินชั้นบนมักมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐ ส่วนดินชั้นล่างจะเป็นกรดน้อยกว่า มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย พืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกอ้อย หรือปลูกพืชล้มลุกในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐,๓๗๓.๑๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๒๑

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนส่วนต่ำของสันดินริมน้ำและตะกอนน้ำพารูปพัด พบบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายค่อนข้างเร็ว ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแฉ่งหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นด่างอ่อน (pH ๘.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินร่วนปนทรายแฉ่งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแฉ่งหรือดินร่วนสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐) ดินล่างตอนล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแฉ่ง สีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลเข้ม พบเกลือแร่ไม่มากตลอดหน้าตัดของดินและมวลสารพวกปูนสะสมปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐)

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่ค่อยมี แต่ถ้านำมาใช้ทำนา ดินอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนแล้ง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บริเวณที่มีแหล่งน้ำสามารถปลูกพืชผัก ถั่วต่าง ๆ และพืชผักได้ในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ประมาณ ๖๓,๗๐๖.๑๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๒๘

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากตะกอนน้ำพาที่มีแร่ดินเหนียวส่วนใหญ่เป็นพวกมอนด์มอริลโลไนต์ทับถมอยู่บนชั้นปูนมาร์ล หรือตะกักเขาหินปูน พบบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี ดินบนเป็นดินเหนียว สีดำหรือสีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงด่างปานกลาง (pH ๖.๕-๘.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียว สีดำหรือสีเทาเข้มมาก พบชั้นปูนมาร์ลในระดับลึก ๘๐ ซม. ลงไป ในฤดูแล้งจะแตกแหว่งเป็นร่องกว้างกว่า ๑ ซม. หรือมากกว่า ที่ความลึก ๕๐ ซม. และรอยแตกนี้จะคงอยู่นาน จะพบรอยไถลและหน้าตัดดินมีมวลก้อนกลมปูนสะสมอยู่ทั่วไป ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลางถึงด่างจัด (pH ๘.๐-๙.๐) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเหนียว สีดำหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติสูง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเหนียวจัด การไถพรวนต้องทำในช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้ดินแน่นทึบ ในช่วงฤดูแล้ง ดินมีการหดตัวทำให้ดินแตกระแหงเป็นร่องลึก ส่วนในฤดูฝนจะมีน้ำแช่ขังง่าย ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ถั่วต่าง ๆ และบางพื้นที่ปลูกข้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๖๖๐.๙๗ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เศษหินเชิงเขาของหินดินดานที่แทรกกับหินปูนในสภาพภูมิประเทศแบบคาสต์ พบบริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นดินลึกมาก การระบายน้ำดี ดินบนเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนแดงเข้ม ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนแดงเข้ม สีแดง อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH ๖.๐-๗.๐) ในดินบน และเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ในดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนนี้ ได้แก่ บริเวณที่มีความลาดชันจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกอ้อย พืชผัก ไม้ผลต่าง ๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงเป็นสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๕๖๖.๒๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๕ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

เป็นกลุ่มดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเป็น เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนเนินตะกอนรูปพัด สันดินริมน้ำ พบบริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นด่างอ่อน (pH ๘.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วน สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐) ดินล่างตอนล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลเข้มพบเกลือแร่ไม่ก่ดลอดหน้าตัดของดินและมวลสารพวกปูนสะสมปะปนอยู่ในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติสูงถึงปานกลาง

ดินกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ถั่วต่าง ๆ พืชผัก ไม้ผลต่าง ๆ บางแห่งใช้ปลูกข้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘,๙๖๖.๙๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๒๐ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพด และอ้อย บางแห่งใช้ปลูกไม้ผล หรือไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ประมาณ ๙๙,๗๑๑.๗๔ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๐๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๖

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็น

กลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างเลว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดมาถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐ ส่วนดินล่างจะมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาที่พบได้แก่ การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด สับปะรด และไม้ผลบางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๗๖,๘๑๖.๗๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๓๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

เป็นกลุ่มดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกตะกอนลำน้ำที่มีลักษณะการทับถมเป็นชั้น ๆ ของตะกอนลำน้ำในแต่ละช่วงเวลา พบบนสันดินริมน้ำ หรือที่ราบตะกอนน้ำพา บริเวณพื้นที่ตอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน อาจพบจุดประสีเทาและสีน้ำตาลในชั้นดินล่าง อาจมีแร่ไมกาหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๐

ดินกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ ยกเว้นในช่วงฤดูฝนน้ำในลำน้ำอาจเอ่อล้นฝั่งทำความเสียหายให้แก่พืชผลได้

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกผัก และสวนผลไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๑,๑๖๑.๑๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๕๘ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บริเวณพื้นที่ตอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินทรายนดินร่วน มีสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด และสับปะรด บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔๔,๘๒๑.๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๔.๔๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๗) กลุ่มชุดดินที่ ๔๑

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ทับอยู่บนชั้นดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินพื้น หรือดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดต่างชนิดต่างยุค ในบริเวณพื้นที่ตอน ที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีมาก เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินทรายหรือดินทรายนดินร่วน ส่วนชั้นดินถัดลงไปเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเหลืองปนสีน้ำตาล บางอาจพบจุดประในดินชั้นล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ส่วนในดินล่าง

ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๖.๐ - ๗.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด สับปะรด และไม้ผลบางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๓,๗๕๐.๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๑๒ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๘) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุกบริเวณชายฝั่งทะเลเกิดจากตะกอนทรายชายทะเลบนพื้นที่ดอนบริเวณหาดทราย สันทรายชายทะเล เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทรายดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อนหรือเหลือง ถ้าพบบริเวณสันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้เป็นที่อยู่อาศัย บางพื้นที่ปลูกข้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๓.๒๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๑๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะเป็นค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีมาก เนื้อดินเป็นพวกดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน และในดินล่างที่ลึกมากกว่า ๑๕๐ ซม. อาจพบเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย บางบริเวณอาจพบจุดประในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินโดยมากจะเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเป็นทรายจัด พืชมีโอกาสขาดน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและโครงสร้างไม่ดี บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ มันสำปะหลัง อ้อย และสับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๓,๘๗๗.๕๒ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๕๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๐) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักจากวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อค่อนข้างหยาบ บนบริเวณพื้นที่ดอน ลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้น มีการระบายน้ำดี เนื้อดินปนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วนปนกรวดเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหินหรือปนกรวด หรือเศษหินต่าง ๆ ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอ่อนปนสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินตื้นมาก บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย นอกจากนี้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำอีกด้วย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ มันสำปะหลัง อ้อย และสับปะรด เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๔๓,๕๐๐.๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๕๙ ของพื้นที่ ทั้งจังหวัด

๒๑) กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ และทับถมอยู่บนชั้นปูนมาร์ล พบบริเวณที่ลาดเชิงเขาหินปูน ในบริเวณพื้นที่ดอน บนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินต้นถึงชั้นปูนมาร์ล มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินร่วนเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ที่มีก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่มาก สีดินเป็นสีดำ สีน้ำตาลเข้ม ปฏิกริยาเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๗.๐-๘.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินจะมีน้อย แต่ถ้าพบชั้นปูนมาร์ลตื้นกว่า ๒๕ ซม. จะมีปัญหา เรื่องการไถพรวน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด และ ไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง และมะพร้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๕๒,๗๖๘.๒๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ และทับถมอยู่บนชั้นปูนมาร์ล พบบริเวณที่ลาดเชิงเขาหินปูน ในบริเวณพื้นที่ดอน บนสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง ถึงชั้นปูนมาร์ล มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินร่วนเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ที่มีก้อนปูนหรือปูนมาร์ลปะปนอยู่มากที่ความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. สีดินเป็นสีดำ สีน้ำตาลเข้ม ชั้นดินล่าง อาจมีจุดประสีเหลืองและสีแดง ปฏิกริยาเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๕ มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเหนียวจัด การไถพรวนต้องทำในช่วง ที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้ดินแน่นทึบ ในฤดูฝนจะมีน้ำแฉะง่าย ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต บริเวณที่พื้นที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง และ ไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง และมะพร้าว มีเนื้อที่ประมาณ ๓๔,๔๔๗.๗๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๓) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนัก จากวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินตะกอนเนื้อหยาบ หรือหินอัคนีเนื้อหยาบ บนบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็น ดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนเศษหิน มักพบชั้นหินพื้นลึกกว่า ๑๐๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๐-๖.๐ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน จะพบปัญหาเรื่องดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ และอาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย ถ้าปลูกพืชในบริเวณที่มีความลาดชันมาก ๆ โดยไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่เหมาะสม

ปัจจุบันดินนี้ส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในการปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๗,๑๘๔.๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๖๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๔) กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนินหรือหุบเขาที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบเกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันมีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่าง ๆ เช่น เนื้อดินเป็นดินร่วน หรือร่วนปนทรายหยาบ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย สีดินเป็นสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ความลึกของดิน ๕๐-๑๕๐ ซม. ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทราย หรือดินทรายปนกรวดมีจุดประสีเหลือง ปฏิกริยาเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๖.๐ - ๗.๐ ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง และขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้น ๆ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำ นิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ข้าวโพด มีเนื้อที่ ๓๕,๗๒๖.๕๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๑๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

กลุ่มดินนี้พบบริเวณสันดินริมน้ำ บริเวณพื้นที่แนวตะกอน ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนลาด เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน บางแห่งมีชั้นดินที่มีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายหรือมีชั้นกรวด ซึ่งแสดงถึงการตกตะกอนต่างยุคของดินอันเป็นผลมาจากการเกิดน้ำท่วมใหญ่ในอดีต ดินกลุ่มนี้โดยทั่วไปมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และปฏิกริยาเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๖.๐-๗.๐

ปัจจุบันดินนี้มีการใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำนิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ข้าวโพด มีเนื้อที่ ๓๘,๐๔๐.๓๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๑๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๒๖) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโคลนกระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จนบางแห่งเหลือแต่หินโผล่

กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

ความเหมาะสมและข้อจำกัดของดิน

จำแนกความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืชจังหวัดราชบุรี ในช่วงฤดูเพาะปลูกได้ดังนี้

๑. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๑, ๗, ๒๑, ๒๘gm, และ ๓๓gm มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙๘,๓๘๒.๕๔ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๑๑ ของพื้นที่จังหวัด

๒. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเสี่ยงที่จะถูกน้ำท่วม ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๒, ๓, ๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๖,๐๕๐.๘๘ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๓๓ ของพื้นที่จังหวัด

๓. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดน้ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักหรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๖ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๗,๘๒๖.๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๔๘ ของพื้นที่จังหวัด

๔. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับเนื้อดินเป็นทราย เสี่ยงต่อการขาดน้ำ และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มธาตุอาหาร และปรับปรุงเนื้อดิน ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๑๘, ๓๕gm, ๓๖gm และ ๕๙ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๔,๙๐๘.๗๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓.๒๕ ของพื้นที่จังหวัด

๕. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา โดยมีการยกทรงทำคันดิน ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๘ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘๑,๑๘๔.๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๕๗ ของพื้นที่จังหวัด

๖. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) แต่ไม่เหมาะสมกับพืชบางชนิด เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๒๘, ๕๔ และ ๕๒/๕๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๖,๗๕๘.๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๑๓ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกพืชไร่ นั้น เสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๗. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๓๑, ๓๑B, ๓๓ และ ๓๘ มีเนื้อที่ประมาณ ๙๖,๒๓๕.๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๙๖ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกอ้อย และองุ่น นั้น เสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๘. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๓๕, ๓๕B, ๓๖, ๓๖B, ๕๖, ๕๖B และ ๔๘B/๕๖B มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๖,๑๖๔.๔๗ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๕๗ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกอ้อย และองุ่น นั้น เสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๙. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๐, ๔๐B และ ๖๐ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๖,๔๑๖.๓๐ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๔๔ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกอ้อย ส้มโอ องุ่น และมะนาว นั้น เนื้อดินเป็นดินทราย และเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรปรับปรุงเนื้อดินโดยปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ และเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๑๐. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ องุ่น ชมพู่มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๐C และ ๕๖C มีเนื้อที่ประมาณ ๘,๗๓๙.๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๗ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกอ้อย มันสำปะหลัง สับปะรด และองุ่น นั้น สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด เสี่ยงต่อการชะพังทลายของหน้าดิน ควรที่จะปลูกพืชตามแนวระดับของพื้นที่ หรือปลูกพืชแบบขั้นบันได และเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๑๑. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) และไม้ผล (สับปะรด และมะพร้าว) แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๑B, ๔๓, ๔๔ และ ๔๔B มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๘,๖๗๐.๘๑ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๖๖ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกพืชไร่ เนื้อดินเป็นดินทรายหรือทรายจัด

และเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรปรับปรุงเนื้อดินโดยปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ และเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน

๑๒. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) ไม้ผล (สับปะรด มะม่วง มะพร้าว ส้มโอ ฝรั่ง ชมพู มะนาว และฝรั่ง) ปาล์มน้ำมัน และยางพารา แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปลูกพืชตระกูลถั่วแล้วไถกลบ ร่วมกับปุ๋ยเคมี ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๘B, ๔๘C และ ๔๘B/๕๖B มีเนื้อที่ประมาณ ๓๐๕,๔๗๔.๘๓ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๔๒ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับการปลูกอ้อยนั้น เสี่ยงต่อการขาดน้ำ ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน ส่วนการปลูกมันสำปะหลัง ฝรั่ง ชมพู ฝรั่ง และยางพารา นั้น พบว่าดินเป็นดินตื้น ดินมีชั้นเศษหิน ลูก รัง หรือก้อนกรวด อยู่ในชั้นหน้าตัดของดินมากจนมีผลต่อการขนถ่ายของรากพืช ในการปลูกไม้ผล และยางพารา ควรเตรียมหลุมปลูก โดยขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กิโลกรัมต่อหลุม หรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กิโลกรัมต่อหลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก

๑๓. ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (อ้อย และมันสำปะหลัง) และไม้ผล (มะม่วง มะพร้าว ฝรั่ง ชมพู และฝรั่ง) แต่ไม่เหมาะสมกับพืชบางชนิด เช่น มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน และยางพารา ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๕๒, ๕๒B และ ๕๒/๕๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๒,๗๖๘.๒๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๑ ของพื้นที่จังหวัด ควรเตรียมแหล่งน้ำให้เพียงพอ เช่น การขุดบ่อน้ำผิวดิน เนื่องจากเสี่ยงต่อการขาดน้ำ และเตรียมหลุมปลูก โดยขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กิโลกรัมต่อหลุม หรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กิโลกรัมต่อหลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพราะดินเป็นดินตื้น ดินมีชั้นเศษหินปูนทุติยภูมิ อยู่ในชั้นหน้าตัดของดินมากจนมีผลต่อการขนถ่ายของรากพืช

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่

๑. ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๖๑,๐๗๘.๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๒.๗๐ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
๒. ดินเป็นทรายจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๘,๖๗๐.๘๑ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๖๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
๓. ดินตื้น มีเนื้อที่ประมาณ ๓๙๖,๒๖๘.๔๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๒.๒๐ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด
๔. พื้นที่ที่มีความลาดชัน มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์หรือเป็นพื้นที่ภูเขา มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๓๒,๐๗๐.๑๖ ไร่ หรือร้อยละ ๓๑.๗๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

แนวทางการแก้ปัญหา

๑. ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรปรับปรุงคุณภาพของดินทั้งทางด้านกายภาพและทางเคมี โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ควบคู่กับการใส่ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสมสำหรับพืชแต่ละชนิด
๒. ดินทรายจัด ควรเลือกชนิดพืชที่ศักยภาพเหมาะสมมาใช้ปลูก เพื่อลดต้นทุนในการผลิต มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมกับมีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ และใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดิน ปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดแคลนน้ำ
๓. ดินตื้น เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีเศษหินหรือก้อนหินอยู่บริเวณหน้าดินมาก เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการดูแลรักษา โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรหรือแบบผสมผสาน มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดินหรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นและลดการกร่อนของดิน สำหรับในพื้นที่ที่มีหินกระจายอยู่บนดินมาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร สำหรับในพื้นที่ที่มีก้อนหินมาก และมีพื้นดินโผล่ ควรฟื้นฟูสภาพป่า แล้วสงวนไว้ให้เป็นป่าธรรมชาติ และแหล่งต้นน้ำลำธาร
๔. พื้นที่ที่มีความลาดชัน มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์หรือเป็นพื้นที่ภูเขา ควรรักษาไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้ามีความจำเป็นต้อง

นำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรมีการสำรวจดินและเลือกใช้พืชที่มีศักยภาพในการเกษตร เป็นดินลึกและมีความลาดชันไม่สูงมากนัก โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ ๒ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืชของจังหวัดราชบุรี

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ (ไร่)	เหมาะสมสูง S๑	เหมาะสมปานกลาง S๒	เหมาะสมเล็กน้อย S๓	ไม่เหมาะสม N	พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม S๑+S๒	พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม S๓+N
๑	ข้าว	๓๕๐,๐๓๖.๗๔	๒๗๑,๑๓๓	๘,๕๐๘	๕๗,๓๒๐	๑๓,๐๗๖	๒๗๙,๖๔๘	๗๐,๓๘๗
๒	อ้อย	๒๙๔,๐๓๕.๒๗	๑๙,๒๕๒	๓๕,๑๐๓	๒๓๙,๓๗๔	๓๐๗	๕๔,๓๕๕	๒๓๙,๖๘๘
๓	มันสำปะหลัง	๑๑๙,๙๑๔.๘๓	๓๖๗	๗๙,๙๓๗	๓๗,๕๔๗	๒,๐๖๓	๘๐,๓๐๖	๓๙,๖๑๑
๔	ข้าวโพด	๙๑๓.๘๐	๑๙๖	๔๓๐	๑๕	๒๗๓	๖๒๖	๒๘๘
๕	สับปะรด	๕๕,๖๒๙.๘๖	๗๕๘	๔๙,๒๙๑	๒,๓๖๕	๓,๒๑๖	๕๐,๐๕๐	๕,๕๘๑
๖	ยางพารา	๔๐,๙๖๘.๓๙	๔	๗๓๒	๑๗,๐๖๙	๒๓,๑๖๓	๗๓๖	๔๐,๒๓๔
๗	มะพร้าว	๑๐๐,๗๑๓.๘๗	๗๗,๒๔๑	๓๘	๒,๖๗๘	๒๐,๗๕๗	๗๗,๒๘๑	๒๓,๔๓๖
๘	ลำไย	๒,๔๙๙.๓๔	๘๔๙	๑,๒๖๖	๓๖๒	๒๒	๒,๑๑๖	๓๘๔
๙	ทุเรียน เงาะ มังคุด	๖๐๑.๕๑				๖๐๑		๖๐๑
๑๐	ปาล์มน้ำมัน	๑๘,๔๓๓.๑๐				๑๘,๔๓๓		๑๘,๔๓๓

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/Agri-Map online
ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถาบันอุทุนิยมวิทยา)

จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่ จึงทำให้ได้รับลมมรสุมจากอินเดียไม่เต็มที่ โดยเฉพาะอำเภอติดต่อกับเทือกเขาตะนาวศรี ได้แก่ อำเภอสวนผึ้ง อำเภोजอมบึง อำเภอปากท่อ และอำเภอบ้านคา จึงมีปริมาณฝนตกน้อย ฝนส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกในแถบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อย และแม่น้ำแควใหญ่ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน และมักทิ้งช่วงในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ทำให้สภาพอากาศของราชบุรีมี ๓ ฤดู คือ

ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่

- **ช่วงแรก** ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคมช่วงนี้ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดเอาความชื้นจากมหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามัน แต่เนื่องจากมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นอยู่จึงทำให้พื้นที่ติดเทือกเขาได้รับปริมาณฝนไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะถูกพัดเลยไปตกแถบลุ่มน้ำแม่กลองและด้านตะวันออกของจังหวัด

- **ช่วงที่สอง** ประมาณเดือนกันยายนถึงกลางเดือนพฤศจิกายน ช่วงนี้ได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมที่เลื่อนลงมาจากทางภาคเหนือมาปะทะแนวเทือกเขาตะนาวศรีทำให้มีฝนตกชุกและตกหนัก แถบอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภोजอมบึง และอำเภอโพธาราม ทำให้เกิดอุทกภัยและน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาเป็นประจำทุกปี

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์มีอากาศหนาวเย็นเนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดนำเอาความหนาวเย็นและแห้งมาปกคลุม ทำให้พื้นที่ตามเชิงเขาหุบเขาแถบอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภोजอมบึง และอำเภอปากท่อ มีอากาศหนาวถึงหนาวจัดทุกปี

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมช่วงนี้ได้รับอิทธิพลจากลมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป อาจมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน (สถิติอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ ๔๑.๕ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙)

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๓ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ (สถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในพื้นที่จังหวัดราชบุรี)

ปี	ข้อมูล อุตุนิยมวิทยา	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ทั้งปี
๒๕๕๔	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๔.๑	๔.๑	๕๐.๒	๕๒.๗	๑๓๐.๔	๓๗.๕	๑๔๐.๘	๙๙.๕	๑๐๙.๙	๒๖๗.๔	๐.๐	๘.๔	๙๐๕.๐
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๑	๒	๙	๖	๑๖	๑๕	๒๓	๒๐	๒๑	๒๓	๐	๒	๑๓๘
๒๕๕๕	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๑๓.๒	๐.๐	๒๐.๖	๐.๖	๑๙๓.๗	๑๒.๔	๑๒๗.๙	๑๓๑.๙	๒๖๕.๐	๑๓๕.๓	๑๒๘.๗	๐.๐	๑,๐๒๘.๓
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๔	๐	๓	๑	๑๕	๘	๒๑	๑๗	๒๑	๑๑	๑๓	๐	๑๑๔
๒๕๕๖	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๐.๐	๓.๖	๕๗.๖	๒๒.๗	๑๐๓.๘	๒๒๗.๓	๑๖๒.๗	๙๑.๓	๒๗๑.๖	๑๘๘.๗	๒๒๖.๒	๐.๐	๑,๓๕๐.๕
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๐	๒	๓	๕	๑๐	๑๘	๒๐	๑๘	๒๓	๑๕	๑๒	๐	๑๒๖
๒๕๕๗	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๐.๐	๔.๘	๑.๘	๑๔.๘	๑๐๓.๓	๑๗๑.๑	๖๘.๙	๑๒๙.๒	๑๕๗.๔	๒๔๖.๒	๑๑๒.๑	๖.๐	๑,๐๕๒.๖
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๐	๑	๒	๓	๑๔	๑๓	๑๕	๑๕	๒๑	๑๖	๘	๔	๑๑๒.๐
๒๕๕๘	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๓.๒	๑๒.๖	๖.๘	๑๑.๕	๑๔๙.๓	๑๑๘.๑	๑๓๐.๗	๑๔๕.๙	๒๔๖.๖	๕๒.๕	๔๐.๗	๑๗.๖	๙๓๕.๕
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๒	๒	๑	๒	๑๒	๙	๑๘	๑๐	๑๕	๙	๙	๒	๙๑
๒๕๕๙	ปริมาณฝนรวม (มม.)	T	๐.๓	๐.๐	๓๙.๔	๑๐๗.๓	๑๘๘.๘	๑๒๕.๓	๘๒.๗	๒๕๙.๓	๓๖๗.๒	๖๖.๔	๖.๒	๑,๒๕๒.๙
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๐	๑	๐	๒	๑๐	๑๖	๒๐	๘	๑๗	๒๕	๘	๒	๑๐๙
๒๕๖๐	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๕๙.๗	๐.๖	๓๙.๗	๒๔.๖	๑๓๘.๑	๑๑๒.๗	๑๒๕.๓	๑๒๖.๒	๒๓๔.๙	๑๕๘.๙	๑๔๘.๙	๓๗.๐	๑,๒๐๗.๖
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๘	๑	๒	๕	๑๘	๑๓	๑๑	๑๕	๑๙	๑๗	๑๒	๔	๑๓๔
๒๕๖๑	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๖.๐	๑๓.๓	๕๖.๕	๑๒๑.๒	๑๓๐.๔	๘๖.๙	๒๒.๐	๓๘.๕	๑๘๒.๘	๓๐๖.๕	๓๔.๓	๒๗.๙	๑,๐๒๖.๓
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๒	๓	๑	๕	๑๑	๑๕	๑๓	๑๙	๑๗	๑๘	๕	๔	๑๑๓
๒๕๖๒	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๒.๕	๔.๑	๐	๑.๕	๒๒๑.๙	๑๔๕.๘	๗๖	๑๒๘.๓	๒๓๗	๑๓๓	๖	๐	๙๕๖.๑
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๑	๑	๐	๑	๑๕	๑๐	๑๖	๒๒	๑๘	๑๔	๑	๐	๙๙
๒๕๖๓	ปริมาณฝนรวม (มม.)	๐.๐	๐.๐	๑๘.๖	๓๘.๑	๙๑.๐	๑๗๕.๓	๑๙๑.๐	๑๕๒.๖	๒๑๗.๘	๒๕๑.๑	๒๐.๑	๗.๓	๑,๑๒๖.๙
	จำนวนวันฝนตก (วัน)	๐	๐	๑	๔	๗	๑๕	๑๕	๑๖	๑๗	๑๙	๖	๓	๑๐๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๓๒.๑	๒๓.๖	๒๗.๙	๙๕	๕๕	๗๕
๒๕๕๕	๓๓.๕	๒๔.๓	๒๘.๙	๑๗๕	๙๖	๑๓๖
๒๕๕๖	๓๒.๗	๒๓.๗	๒๘.๒	๙๒	๕๒	๗๒
๒๕๕๗	๓๓.๑	๒๓.๖	๒๘.๔	๙๒	๕๒	๗๒
๒๕๕๘	๓๓.๘	๒๓.๙	๒๘.๙	๙๒	๕๒	๗๒
๒๕๕๙	๓๔.๐	๒๔.๓	๒๙.๒	๙๓	๕๒	๗๓
๒๕๖๐	๓๓.๓	๒๔.๐	๒๙.๐	๙๒	๕๒	๗๒
๒๕๖๑	๓๓.๓	๒๔.๑	๒๘.๗	๙๒	๕๐	๗๑
๒๕๖๒	๔๐.๔	๑๖.๖	๒๙.๑	๙๖	๓๕	๗๐
๒๕๖๓	๓๙.๑	๑๗.๙	๒๙.๐	๙๗	๓๖	๗๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

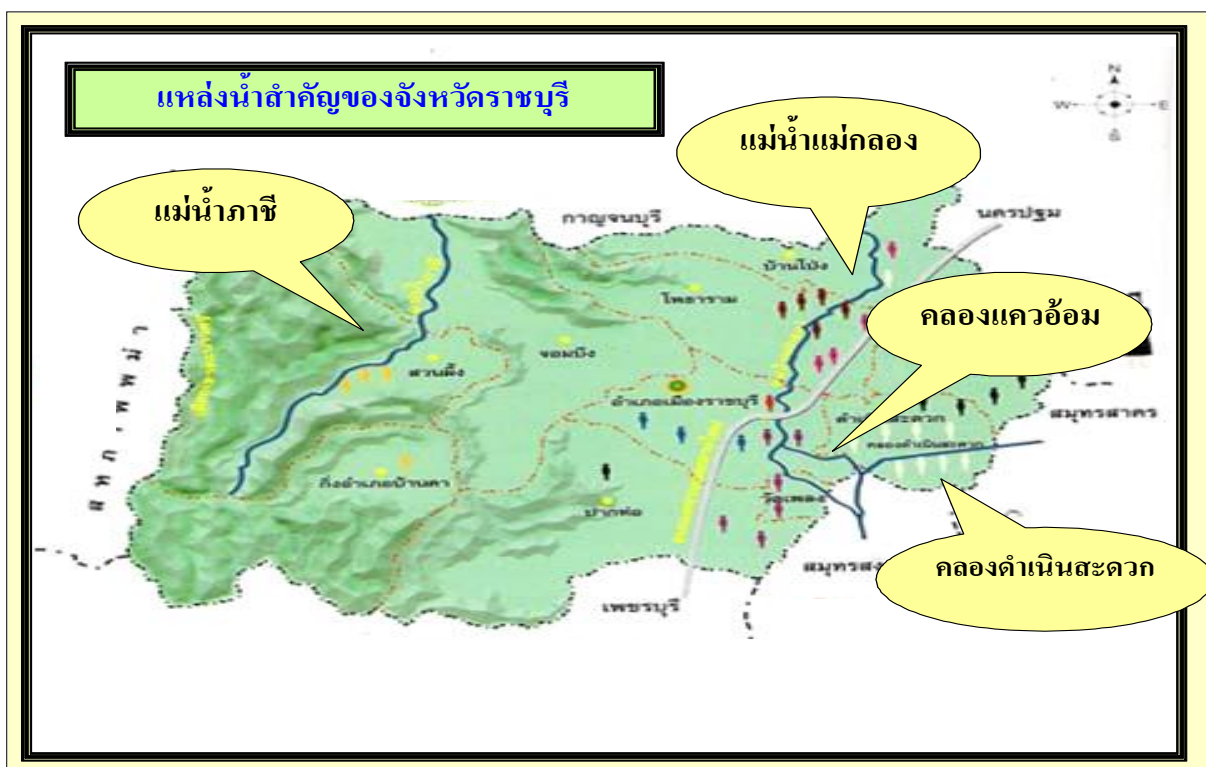
แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในจังหวัดราชบุรี ได้แก่

๑) แม่น้ำ

แม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจังหวัดราชบุรีในเขตอำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอเมืองราชบุรี และอำเภอดำเนินสะดวก รวมความยาวในเขตจังหวัดราชบุรี ๖๗ กิโลเมตร และแม่น้ำสาขา ได้แก่ แม่น้ำแควอ้อม ในเขตอำเภอเมืองราชบุรีและอำเภอดำเนินสะดวก แม่น้ำภาษี ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ในเขตอำเภอบ้านคา ไหลผ่านอำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ไปบรรจบแม่น้ำไทรโยค ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี มีความยาวเฉพาะในเขตจังหวัดราชบุรี ๘๐ กิโลเมตร

๒) คลอง

คลองสำคัญได้แก่ คลองดำเนินสะดวกที่ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ เพื่อเชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง โดยเริ่มจากตำบลบางยาง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี บรรจบกับแม่น้ำแม่กลองที่ตำบลบางนกแขวก อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวตลอดลำคลอง ๓๕ กิโลเมตร และลำคลองสาขาอีกกว่า ๒๐๐ คลอง

ภาพที่ ๓ แสดงแหล่งน้ำสำคัญของจังหวัดราชบุรี

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดราชบุรีหนึ่งในผืนป่าภาคตะวันตก เป็นพื้นที่ที่มีความต่อเนื่องกับผืนป่าทุ่งใหญ่นเรศวรซึ่งเป็นมรดกโลก และผืนป่าแก่งกระจานรวมทั้งเชื่อมต่อกับพื้นที่ป่าประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นผืนป่าเขตร้อนชื้นที่สำคัญของเอเชีย ความอุดมสมบูรณ์ด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ป่าหายาก เช่น นกเงือก นกเงือก ชะนีหน้าขาว ซึ่งพื้นที่ป่าส่วนใหญ่ในจังหวัดราชบุรีอยู่ในบริเวณเขตแดนด้านทิศตะวันตกติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และเขตแดนด้านทิศใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง สภาพป่าเป็นป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ ๒๐๐ เมตรถึง ๑,๑๐๐ เมตร อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และด้านทิศตะวันตกของอำเภอบางคนที ซึ่งพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอจอมบึง

พื้นที่จะประกอบด้วยป่าและภูเขาอันเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี บริเวณถัดจากเทือกเขามาทางด้านทิศตะวันออกจนถึงตอนกลางของพื้นที่จังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบสูงและเป็นลอนลาด มีแม่น้ำภาชีและลำห้วยสาขาเป็นแม่น้ำสายหลักอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา อำเภอจอมบึง และด้านทิศตะวันตกของอำเภอปากท่อ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม และอำเภอบ้านโป่ง ทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ จังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ทั้งหมด ๓,๒๔๗,๗๘๙ ไร่ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ป่าเหลืออยู่ประมาณ ๑,๐๖๙,๑๙๗.๕๓ ไร่ ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขาและเทือกเขาตะนาวศรี

ตารางที่ ๕ แสดงทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดราชบุรี

ปี	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	๑,๐๘๑,๓๘๗.๕๔	๑,๐๗๓,๓๒๙.๓๗	๑,๐๖๓,๒๙๐.๙๖	๑,๐๖๖,๙๙๐.๓๕	๑,๐๖๘,๑๓๘.๙๖	๑,๐๖๙,๑๙๗.๕๓

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ป่าสงวนแห่งชาติ (ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้)

จังหวัดราชบุรีมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๗ ป่า ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง และอำเภอบ้านคา รวมพื้นที่ ๑,๑๖๕,๕๙๓.๗๕ ไร่ หรือ ๑,๘๖๔.๙๕ ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย

๑. ป่าเขากวดและป่าเขาพลอง ตำบลเกาะพลับพลา ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๔,๗๘๗.๕๐ ไร่ หรือ ๗.๖๖ ตารางกิโลเมตร

๒. ป่าเขาบิน ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๒๑,๒๕๐ ไร่ หรือ ๓๔ ตารางกิโลเมตร

๓. ป่าชำสาม ตำบลเขาขลุง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๒,๖๒๕ ไร่ หรือ ๔.๒๐ ตารางกิโลเมตร

๔. ป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาชี ตำบลแก้มอัน ตำบลด่านทับตะโก ตำบลจอมบึง ตำบลเบิกไพร ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง ตำบลป่าหวาย ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง ตำบลท่าเคย ตำบลบ้านคา ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา ตำบลอ่างหิน ตำบลทุ่งหลวง ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๙๗๗,๒๕๐ ไร่ หรือ ๑,๕๖๓.๖๐ ตารางกิโลเมตร

๕. ป่าพู่ยงและป่าพู่สามซ้อน ตำบลทุ่งหลวง ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๘๗,๖๕๖.๒๕ ไร่ หรือ ๑๔๐.๒๕ ตารางกิโลเมตร

๖. ป่ายางด่านทับตะโก ตำบลด่านทับตะโก ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง อำเภอจอมบึง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๗๑,๘๗๕ ไร่ หรือ ๑๑๕ ตารางกิโลเมตร

๗. ป่าหนองกลางเนิน ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี พื้นที่ ๑๕๐ ไร่ หรือ ๐.๒๔ ตารางกิโลเมตร

๓) อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดราชบุรีมีอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลอ่างหิน ตำบลทุ่งหลวง ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ และตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี อยู่บริเวณที่ดินป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาชี ป่าแกวเขียว ป่าพู่ยง และป่าพู่สามซ้อน พื้นที่ประมาณ ๓๒๘.๗๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๐๕,๔๖๓.๙ ไร่

๔) วนอุทยาน (ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช)

ในปี ๒๕๖๓ จังหวัดราชบุรีมีวนอุทยาน ๑ แห่ง คือ วนอุทยานถ้ำเขาน้อย อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายแม่น้ำภาชี พื้นที่ ๗.๖๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔,๕๓๗ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดราชบุรีแบ่งเขตการปกครอง จำนวน ๑๐ อำเภอ ๑๐๔ ตำบล ๙๗๗ หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๒ แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี เทศบาลเมือง ๔ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองราชบุรี เทศบาลเมืองบ้านโป่ง เทศบาลเมืองท่ามา และเทศบาลเมืองโพธาราม เทศบาลตำบล ๓๐ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๗๗ แห่ง

ตารางที่ ๒ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน (แห่ง)			การปกครองส่วนท้องถิ่น			
				ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
เมืองราชบุรี	๔๓๐.๒๙๘	๘.๒๘	๑๐๐ เมตร	๒๒	๑๘๗	๓๕	๑	๑	๔	๑๗
บ้านโป่ง	๓๖๖.๕๕๙	๗.๐๕	๔๑	๑๕	๑๘๓	๒๔	-	๒	๔	๑๑
โพธาราม	๔๑๗.๐๐๙	๘.๐๒	๒๕	๑๙	๑๕๖	๑๐	-	๑	๘	๑๑
ดำเนินสะดวก	๒๑๐.๒๗๑	๔.๐๕	๒๓	๑๓	๑๐๕	-	-	-	๕	๘
ปากท่อ	๗๕๗.๘๓๕	๑๔.๕๘	๒๕	๑๒	๘๕	-	-	-	๒	๑๐
จอมบึง	๗๗๗.๐๕๔	๑๔.๘๗	๓๐	๖	๙๐	-	-	-	๒	๖
บางแพ	๑๗๒.๕๙๗	๓.๓๒	๒๘	๗	๖๕	-	-	-	๒	๔
สวนผึ้ง	๑,๐๐๕.๐๘๐	๑๙.๓๔	๕๕	๔	๓๗	-	-	-	๒	๔
บ้านคา	๑,๐๒๖.๘๖๗	๑๙.๗๖	๕๘	๓	๔๑	-	-	-	-	๓
วัดเพลง	๓๗.๘๙๒	๐.๗๓	๑๗	๓	๒๘	-	-	-	๑	๓
รวม	๕,๑๙๖.๔๖๒	๑๐๐.๐๐		๑๐๔	๙๗๗	๖๙	๑	๔	๓๐	๗๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดราชบุรี

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดราชบุรีมีจำนวนครัวเรือน รวมทั้งสิ้น ๓๒๕,๘๓๗ ครัวเรือน มีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน ๘๖๙,๓๑๓ คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย จำนวน ๔๒๒,๘๓๑ คน และเพศหญิง จำนวน ๔๔๖,๔๘๒ คน (ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๑) อำเภอเมืองราชบุรี ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๒๒ ตำบล ดังนี้ หน้าเมือง เจริญหัก ดอนตะโก หนองกลางนา ห้วยไผ่ คิ่งน้ำวน คิ่งกระถิน อ่างทอง โคกหม้อ สามเรือน พิกุลทอง น้ำพุ ดอนแร่ หินกอง เขาแร้ง เกาะพลับพลาก หลุมดิน บางป่า พงสวาย คูบัว ท่าราบ บ้านไร่

๒) อำเภอบ้านโป่ง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๑๕ ตำบล ดังนี้ บ้านโป่ง ท่ามา กระจับใหญ่ ปากแรต หนองกบ หนองอ้อ ดอนกระเบื้อง สวนกล้วย นครชุมน์ บ้านม่วง คิ่งพยอม หนองปลาหมอ เขาขลุ้ง เบิกไพร ลาดบัวขาว

๓) อำเภอโพธาราม ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๑๙ ตำบล ดังนี้ โพธาราม ดอนกระเบื้อง หนองโพ บ้านเล็อก คลองตากุด บ้านซ้อง บ้านสิงห์ ดอนทราย เจ็ดเสมียน คลองข่อย ชำแระ สร้อยฟ้า ท่าชุมพล บางโตนด เต่าปูน นางแก้ว ธรรมเสน เขาชะงุ้ม หนองกวาง

๔) อำเภอดำเนินสะดวก ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๑๓ ตำบล ดังนี้ ดำเนินสะดวก ประสาทสิทธิ์ ศรีสุราษฎร์ ตาหลวง ดอนกรวย ดอนคลัง บัวงาม บ้านไร่ แพงพวย สีหมื่น ทานัด ขุนพิทักษ์ ดอนไผ่

๕) อำเภอปากท่อ ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๑๒ ตำบล ดังนี้ ทุ่งหลวง วังมะนาว ดอนทราย หนองกระทุ่ม ปากท่อ ป่าไก่อ วัดยางงาม อ่างหิน ป่อกระดาน ยางหัก วันดาว ห้วยยางโตน

๖) อำเภอจอมบึง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๖ ตำบล ดังนี้ จอมบึง ปากช่อง เบิกไพร ด่านทับตะโก แก้มอ้น รางบัว

๗) อำเภอบางแพ ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๗ ตำบล ดังนี้ บางแพ วังเย็น หัวโพ วัดแก้ว
ดอนใหญ่ ดอนคา โพหัก

๘) อำเภอสวนผึ้ง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๔ ตำบล ดังนี้ สวนผึ้ง ป่าห้วย ท่าเคย
ตะนาวศรี

๙) อำเภอบ้านคา ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๓ ตำบล ดังนี้ บ้านคา บ้านบึง หนองพันจันทร์

๑๐) อำเภอวัดเพลง ประกอบด้วยตำบลทั้งหมด ๓ ตำบล ดังนี้ เกาะศาลพระ จอมประทัด

วัดเพลง

ตารางที่ ๗ จำนวนประชากรของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑	เมืองราชบุรี	๙๗,๘๔๕	๑๐๓,๒๙๓	๒๐๑,๑๓๘	๗๙,๙๓๖
๒	บ้านโป่ง	๘๒,๑๔๗	๘๙,๘๑๕	๑๗๑,๙๖๒	๖๗,๘๙๙
๓	โพธาราม	๖๕,๕๓๔	๗๐,๖๖๑	๑๓๖,๑๙๕	๕๑,๗๖๒
๔	บางแพ	๒๑,๓๗๕	๒๓,๑๕๘	๔๔,๕๓๓	๑๖,๖๗๐
๕	ดำเนินสะดวก	๔๔,๑๐๕	๔๗,๕๔๐	๙๑,๖๔๕	๒๙,๘๐๗
๖	ปากท่อ	๓๓,๓๑๒	๓๔,๕๒๔	๖๗,๘๓๖	๒๔,๑๙๗
๗	วัดเพลง	๕,๗๘๘	๖,๓๗๔	๑๒,๑๖๒	๔,๑๘๖
๘	จอมบึง	๓๑,๘๒๖	๓๒,๘๓๔	๖๔,๖๖๐	๒๓,๕๙๖
๙	สวนผึ้ง	๒๗,๙๕๖	๒๕,๙๔๐	๕๓,๘๙๖	๑๘,๑๙๘
๑๐	บ้านคา	๑๒,๙๔๓	๑๒,๓๔๓	๒๕,๒๘๖	๙,๕๘๖
รวม		๔๒๒,๘๓๑	๔๔๖,๔๘๒	๘๖๙,๓๑๓	๓๒๕,๘๓๗

ที่มา : สถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ **ชาติพันธุ์** จังหวัดราชบุรีมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมและประเพณีอันเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล เพราะสภาพภูมิประเทศที่เสริมให้เมืองราชบุรีเป็นศูนย์รวมทางวัฒนธรรม เป็นเมืองที่ผู้คนจากดินแดนโพ้นทะเลและชาวพื้นเมืองหลายกลุ่มที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนระหว่างไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อพยพเข้ามาตั้งรกราก ทำให้เมืองราชบุรีประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติรวม ๘ ชาติพันธุ์ ได้แก่ ๑) ชาวไทยพื้นถิ่นราชบุรี ๒) ชาวไทยเชื้อสายจีนราชบุรี ๓) ชาวไทยเชื้อสายเขมรราชบุรี ๔) ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงราชบุรี ๕) ชาวไทยเชื้อสายมอญราชบุรี ๖) ชาวไทยเชื้อสายลาวโสัง (โซ่ง) ราชบุรี ๗) ชาวไทยเชื้อสายไทยยวนราชบุรี ๘) ชาวไทยเชื้อสายลาวเวียงราชบุรี

๑.๓.๒ **การศึกษา** จังหวัดราชบุรีมีสถานศึกษา ดังนี้ (ที่มา : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี)

สถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และ ศูนย์การเรียนรู้ในเมือง ตำบลดอนตะโก
อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

๒) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชบุรี

๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

๔) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนจกักริช บ้านโป่ง

สถาบันอาชีวศึกษา จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่

- ๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตราชบุรี
- ๒) วิทยาลัยเทคโนโลยีตราโปลีเทคนิค
- ๓) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
- ๔) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ ๒
- ๕) วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
- ๖) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
- ๗) วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
- ๘) วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
- ๙) วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง
- ๑๐) วิทยาลัยเทคโนโลยีบ้านโป่งบริหารธุรกิจ
- ๑๑) วิทยาลัยเทคโนโลยีดอนบอสโก บ้านโป่ง

โรงเรียน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน ดังนี้

๑) **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)** จังหวัดราชบุรีอยู่ในพื้นที่ของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และมีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำนวน ๒ เขต มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓๕๐ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน ๒๖ โรงเรียน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีทั้ง ๒ เขต จำนวน ๓๒๔ โรงเรียน โดยแบ่งพื้นที่เขตการศึกษา ดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑ (สพป.ราชบุรี เขต ๑) มีพื้นที่ครอบคลุม ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอจอมบึง อำเภอบ้านคา อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง และอำเภอสวนผึ้ง มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน ๑๗๗ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นอำเภอเมืองราชบุรี ๔๙ โรงเรียน อำเภอปากท่อ ๔๗ โรงเรียน อำเภอจอมบึง ๓๗ โรงเรียน อำเภอสวนผึ้ง ๒๐ โรงเรียน อำเภอบ้านคา ๑๘ โรงเรียน และอำเภอวัดเพลง ๖ โรงเรียน

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒ (สพป.ราชบุรี เขต ๒) มีพื้นที่ครอบคลุม ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม มีโรงเรียนในความรับผิดชอบจำนวน ๑๔๗ โรงเรียน โดยแบ่งเป็นอำเภอโพธาราม ๕๑ โรงเรียน อำเภอบ้านโป่ง ๔๗ โรงเรียน อำเภอดำเนินสะดวก ๒๕ โรงเรียน และอำเภอบางแพ ๒๔ โรงเรียน

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (สพม.ราชบุรี) มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน ๒๖ โรงเรียน โดยแบ่งเป็น ๕ สหวิทยาเขต ได้แก่

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๑ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองราชบุรี (เฉพาะโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี) อำเภอจอมบึง อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๒ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองราชบุรี (ยกเว้นโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี) และอำเภอปากท่อ

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๓ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอดำเนินสะดวกและอำเภอวัดเพลง

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๔ รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอบางแพและอำเภอโพธาราม (ยกเว้นโรงเรียนช่องพรานวิทยา)

- สหวิทยาเขตราชบุรี ๕ บ้านโป่ง-ช่องพราน รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอบ้านโป่งและอำเภอโพธาราม (เฉพาะโรงเรียนช่องพรานวิทยา)

๒) **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (อปท.) จังหวัดราชบุรีมีโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๕ โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในความรับผิดชอบ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี (๑ โรงเรียน) เทศบาลเมือง ๓ แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านโป่ง (๓ โรงเรียน) เทศบาลเมืองโพธาราม (๒ โรงเรียน) และเทศบาลเมืองราชบุรี (๕ โรงเรียน) เทศบาลตำบล ๓ แห่ง และองค์กรบริหารส่วนตำบล ๑ แห่ง

๓) **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน** (สช.) โรงเรียนเอกชนในจังหวัดราชบุรี ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีจำนวน ๓๒ โรงเรียน

๔) **โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา** จังหวัดราชบุรี มีโรงเรียนสาธิต ๒ โรงเรียน โดยอยู่ในความดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

๕) **โรงเรียนสังกัดอื่น ๆ** จังหวัดราชบุรีมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๒ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทอง และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำหิน

๑.๓.๓ การสาธารณสุข

ข้อมูลหน่วยบริการสาธารณสุขภาครัฐจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๘ การจัดระดับสถานบริการสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ตามแผนพัฒนาระบบสาธารณสุขส่วนภูมิภาค

ระดับสถานบริการ						
ระดับ A (Advance & Sophisticate Technology)	ระดับ S (Standard Level Referral Hostital)	ระดับ M (Mid-Level Referral Hostital)		ระดับ F (First Level Referral Hostital)		
		M๑	M๒	F๑	F๒	F๓
รพ.ราชบุรี	รพ.บ้านโป่ง	- รพ.โพธาราม - รพ.ดำเนินา		รพ.จอมบึง	- รพ.ปากท่อ - รพ.บางแพ - รพ.เจ็ดเสมียน - รพ.สวนผึ้ง - รพ.วัดเพลง	รพ.บ้านคา
๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง	-	๑ แห่ง	๕ แห่ง	๑ แห่ง

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๙ จำนวนเตียงในสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐจังหวัดราชบุรี

ลำดับ	โรงพยาบาล	ประเภท รพ. ตาม Service plan	จำนวนเตียง คิดตามกรอบ (เตียง)	จำนวนเตียงของ รพ. ที่เปิดบริการจริง (เตียง)
๑	ราชบุรี	A	๘๕๕	๘๕๕
๒	บ้านโป่ง	S	๔๒๐	๓๕๐
๓	โพธาราม	M๑	๓๔๐	๓๔๐
๔	ดำเนินสะดวก	M๑	๓๐๔	๒๗๒
๕	ปากท่อ	F๒	๖๐	๖๐
๖	จอมบึง	F๑	๖๐	๖๐
๗	สวนผึ้ง	F๒	๖๐	๖๐
๘	บางแพ	F๒	๖๐	๔๘
๙	เจ็ดเสมียน	F๒	๓๐	๓๔
๑๐	วัดเพลง	F๒	๓๐	๓๘
๑๑	บ้านคา	F๓	๓๐	๓๐
รวม			๒,๒๔๙	๒,๑๔๗

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๑๐ จำนวนสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	อำเภอ	รพศ.	รพท.	รพช.	ศสม.	รพ.สต.	รพ.สต. (ถ่ายโอน)	รวม
๑	เมืองราชบุรี	๑	-	-	๒	๒๕	๑	๒๙
๒	จอมบึง	-	-	๑	๑	๑๔	๑	๑๗
๓	สวนผึ้ง	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
๔	ดำเนินสะดวก	-	๑	-	๑	๑๙	-	๒๑
๕	บ้านโป่ง	-	๑	-	๑	๒๔	-	๒๖
๖	บางแพ	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
๗	โพธาราม	-	๑	๑	-	๒๗	๒	๓๑
๘	ปากท่อ	-	-	๑	-	๑๘	-	๑๙
๙	วัดเพลง	-	-	๑	-	๔	-	๕
๑๐	บ้านคา	-	-	๑	-	๙	-	๑๐
รวม		๑	๓	๗	๕	๑๕๘	๔	๑๗๘

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๑๑ จำนวนสถานประกอบการในจังหวัดราชบุรี จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

สถานประกอบการ	เมือง	บ้านโป่ง	โพธาราม	ดำเนินฯ	ปากท่อ	จอมบึง	สวนผึ้ง	บางแพ	วัดเพลง	บ้านคา	รวม
ร้านขายยา											
- ขายยาแผนปัจจุบัน	๘๐	๓๙	๒๙	๑๓	๘	๙	๔	๕	๓	๑	๑๙๑
- ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จ	๑๑	๖	๔	๙	๐	๒	๒	๖	๑	๓	๔๔
- ขายยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์	๑	๖	๕	๙	๑	๒	๑	๐	๐	๐	๑๔
- ขายยาแผนโบราณ	๑๐	๘	๑	๙	๑	๒	๑	๐	๐	๐	๓๑
- ผลิตภัณฑ์แผนโบราณ	๑๓	๒	๒	๔	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๒๓
- จำหน่ายซิงยาเสพติด ประเภท ๒	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑๑
- จำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ ประเภท ๒											
- ให้มีไว้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ประเภท ๓-๔	๗	๖	๖	๓	๑	๒	๐	๑	๐	๐	๒๖
สถานพยาบาลเอกชนที่มีเตียง											
- โรงพยาบาล (มีเตียง)	๓	๒	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๖
สถานพยาบาลเอกชนที่ไม่มีเตียง											
- คลินิกเวชกรรม	๕๘	๓๙	๑๕	๑๔	๒	๒	๑	๑	๒	๐	๑๓๔
- คลินิกเวชกรรมเฉพาะทาง	๒๐	๔	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒๗
- คลินิกทันตกรรม	๒๘	๑๙	๘	๔	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๖๑
- คลินิกการพยาบาลและการผดุง	๕	๑๓	๖	๘	๗	๙	๑	๒	๐	๑	๕๒
- คลินิกการผดุงครรภ์ชั้นสอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
- คลินิกแพทย์แผนไทย	๕	๔	๒	๑	๒	๐	๓	๐	๐	๑	๑๘
- คลินิกเทคนิคการแพทย์	๓	๓	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๘
- สหคลินิก	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๔
- คลินิกกายภาพบำบัด	๒	๒	๒	๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๙
- คลินิกแพทย์แผนไทยประยุกต์	๐	๓	๑	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๖
สถานที่ผลิตอาหาร (ไม่รวมน้ำบริโภค)											
- รวมทั้งหมด	๑๒๗	๑๐๗	๑๑๕	๗๗	๒๙	๑๓	๑๗	๒๔	๑๕	๙	๕๓๓
สถานที่ผลิตน้ำบริโภค											
- รวมทั้งหมด	๔๘	๔๐	๓๔	๑๘	๑๕	๑๒	๖	๘	๔	๕	๑๙๐

ที่มา : รายงานประจำปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี

๑.๓.๔ ศาสนา ประชากรในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๑๖ นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๗๙ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๐๓ โดยมีวัดในพระพุทธศาสนา ๓๙๒ วัด โบสถ์ในคริสต์ศาสนา ๑๙ แห่ง และมีสถิต ๔ แห่ง

๑.๓.๕ ประเพณีวัฒนธรรม อาทิ

๑) ประเพณีกินข้าวห่อ หรือ อั้งหมี่ถ่อง เป็นพิธีสู่ขวัญจัดขึ้นในช่วงเดือนเก้า ชาวกะเหรี่ยงถือว่าเดือนเก้าเป็นเดือนไม่ดี บรรดาวิญญาณชั่วร้ายจะออกหากินและกินขวัญ ทำให้เจ็บป่วยหรืออาจถึงแก่ชีวิต พิธีนี้นิยมจัดในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ ในพิธีมีการต้มข้าวห่อ เลี้ยงข้าวห่อ ในวันต้มข้าวห่อนี้จะมีพิธีสู่ขวัญด้วย เริ่มด้วยการเคาะไม้เป่าแคน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน จากนั้นผู้เฒ่าผู้แก่ในครอบครัวจะใช้เชือกแดงผูกข้อมือให้ลูกหลานเพื่อความเป็ยสิริมงคล ความเป็นมาของเทศกาลเดือนเก้า อั้งหมี่ถ่อง หรือ ประเพณีกินข้าวห่อ บ้านโป่งกระทิงบน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

๒) งานวัฒนธรรมประเพณีไทยตะนาวศรี สวนผึ้ง ราชบุรี ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง กิจกรรมภายในงานมีประกวดรีวขบวนแห่งของชาวไทยตะนาวศรี การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน แสดงวิถีชีวิตของชนเผ่า การประกวดการแต่งกายของชนเผ่า การประกวดร้องเพลง การประกวดธิดาไทยตะนาวศรี การประกวดพืชผักผลไม้ มหรสพต่าง ๆ และจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP

๓) ราชบุรีไชน่าทาวน์ วันจัดงานช่วงตรุษจีนของทุกปี ณ บริเวณหน้าสถานีตำรวจภูธรเมืองราชบุรี ถนนอัมรินทร์และถนนวรเดช ตลอดสาย ทั้งนี้เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดราชบุรี ส่งเสริมการท่องเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจ และส่งเสริมรายได้ให้กับประชาชนจังหวัดราชบุรี

๔) งานสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ อำเภอมืองราชบุรี วันจัดงาน ๑๓ - ๑๕ เมษายน สถานที่จัดงานภายในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี หน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี บริเวณวัดโฆลงสุวรรณคีรี ณ วิหารจตุรมุขพระสี่มุมเมือง ยอดเขาแก่นจันทน์

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดราชบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร เป็นระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร เดินทางได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง และรถไฟ ดังนี้

๑) การเดินทางจากกรุงเทพมหานคร

(๑) รถยนต์ส่วนตัว

(๑.๑) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) จากบางแค - อ้อมน้อย - อ้อมใหญ่ - นครชัยศรี - นครปฐม - ราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๔ กิโลเมตร

(๑.๒) เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๓๘ (ถนนบรมราชชนนี) จากกรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - นครชัยศรี มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมตรงไปตัวเมืองราชบุรี ระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร

(๑.๓) เส้นทางหลวงเอเชียสาย ๒ (AH๒) หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๕ สายธนบุรี - ปากท่อ (ถนนพระราม ๒) มาบรรจบเข้าเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) บริเวณแยกวังมะนาว อำเภopakท่อ จังหวัดราชบุรี จากนั้นใช้ถนนเพชรเกษมเข้าตัวเมืองราชบุรีระยะทางทั้งหมดประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร

(๒) รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการเดินรถจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ (แห่งที่ ๒) ไป - กลับ จังหวัดราชบุรีทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยมีหลายเส้นทาง ได้แก่

กรุงเทพฯ - ราชบุรี ระยะทาง ๑๐๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๑ข) ระยะทาง ๙๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ - พุทธมณฑล - ราชบุรี (ม.๒) ระยะทาง ๙๙ กิโลเมตร

กรุงเทพฯ – โพลาราม	ระยะทาง	๘๕	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – บ้านโป่ง (ม.๑ข)	ระยะทาง	๗๘	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – บ้านโป่ง (ม.๒)	ระยะทาง	๖๘	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – ดำเนินสะดวก	ระยะทาง	๙๖	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – จอมบึง	ระยะทาง	๑๒๖	กิโลเมตร

(๓) รถไฟ

การรถไฟแห่งประเทศไทยมีบริการรถไฟสายใต้ ออกจากกรุงเทพมหานคร สถานีรถไฟหัวลำโพง และสถานีรถไฟธนบุรี (บางกอกน้อย) ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒ ชั่วโมง โดยผ่าน อำเภอบ้านโป่ง โพลาราม เมืองราชบุรี และอำเภอปากท่อ โดยมีระยะทางดังนี้

กรุงเทพฯ – บ้านโป่ง	ระยะทาง	๘๔	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – โพลาราม	ระยะทาง	๙๘	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – เมืองราชบุรี	ระยะทาง	๑๑๗	กิโลเมตร
กรุงเทพฯ – ปากท่อ	ระยะทาง	๑๓๕	กิโลเมตร

และมีรถไฟแยกจากอำเภอบ้านโป่งไปจังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๔๙ กิโลเมตร

๒) การเดินทางระหว่างจังหวัดราชบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

นอกจากนี้ จากสถานีขนส่งราชบุรีมีรถโดยสารไป – กลับยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ราชบุรี – สมุทรสงคราม	ระยะทาง	๔๙	กิโลเมตร
ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ข)	ระยะทาง	๔๕	กิโลเมตร
ราชบุรี – สมุทรสงคราม (ค)	ระยะทาง	๓๘	กิโลเมตร
ราชบุรี – กาญจนบุรี (ม.๒)	ระยะทาง	๙๔	กิโลเมตร
ราชบุรี – กาญจนบุรี (ม.๓)	ระยะทาง	๙๔	กิโลเมตร

ระยะทางจากอำเภอมืองราชบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดราชบุรี

อำเภอบ้านโป่ง	ระยะทาง	๔๑	กิโลเมตร
อำเภอโพลาราม	ระยะทาง	๒๕	กิโลเมตร
อำเภอดำเนินสะดวก	ระยะทาง	๒๓	กิโลเมตร
อำเภอปากท่อ	ระยะทาง	๒๕	กิโลเมตร
อำเภอจอมบึง	ระยะทาง	๓๐	กิโลเมตร
อำเภอบางแพ	ระยะทาง	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอสวนผึ้ง	ระยะทาง	๕๕	กิโลเมตร
อำเภอบ้านคา	ระยะทาง	๕๘	กิโลเมตร
อำเภอวัดเพลง	ระยะทาง	๑๗	กิโลเมตร

๑.๔.๒ การไฟฟ้า

จังหวัดราชบุรี มีหน่วยงานดำเนินการจัดหา จัดจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้กับประชาชน ภาคที่อยู่อาศัย ภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม ขยายเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๑๐ อำเภอ ดังนี้

๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๑ (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี กำกับดูแลและรับผิดชอบ พื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพลาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอจอมบึง อำเภอบางแพ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอวัดเพลง โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา ประกอบด้วย

๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดราชบุรี มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอปากท่อ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอวัดเพลง

๒. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอจอมบึง มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอสวนผึ้ง

๓. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอโพธาราม มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอดำเนินสะดวก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอบางแพ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาดอนไม้ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยนางแก้ว

๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๓ (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม กำกับดูแลและรับผิดชอบพื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน ๑ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านโป่ง โดยมีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอบ้านโป่ง มีสำนักงานการไฟฟ้าในสังกัด ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยหนองปลาหมอ

๑.๔.๓ การประปา

จังหวัดราชบุรีมีการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการน้ำประปา จำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่ง การประปาส่วนภูมิภาคสาขาปากท่อ และการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้ง ครอบคลุมพื้นที่ ๙ อำเภอ ยกเว้นอำเภอบ้านคา ที่ยังไม่มีระบบการประปาส่วนภูมิภาค รายละเอียดดังนี้

๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาราชบุรี ให้บริการในพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก และอำเภอบางแพ

๒) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาบ้านโป่ง ให้บริการในพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง

๓) การประปาส่วนภูมิภาคปากท่อ ให้บริการในพื้นที่อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง (บางส่วน) จังหวัดราชบุรี อำเภอเขาชัย้อย จังหวัดเพชรบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๔) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสวนผึ้ง ให้บริการในพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอจอมบึง

๑.๔.๔ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดราชบุรี

- มีด่าน สุลกากร ที่ตั้ง...ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่น ๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง...มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง...มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก ๑๒๖ หมู่ ๑๐ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี
- ที่ตั้ง ด่านกักกันสัตว์ราชบุรี อำเภอจอมบึง ไม่มี มี

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๒๐๑,๕๗๑ ล้านบาท ประกอบด้วย ภาคเกษตร มูลค่า ๓๒,๙๙๔ ล้านบาท และนอกภาคเกษตรมูลค่า ๑๖๘,๕๗๖ ล้านบาท โดยภาคเกษตร มีสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นสาขาการผลิตหลัก ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๓๗ ส่วนนอกภาคเกษตรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๓.๖๓ มีสาขาไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศมีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๕๑ รองลงมาสาขาการผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ ๑๘.๓๘ สาขาการขนส่ง การขายปลีกและการซ่อมแซมยานยนต์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๑๑ สาขาการขนส่ง สถานีเก็บสินค้า มีสัดส่วนร้อยละ ๕.๑๘ สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และประกันสังคมภาคบังคับมีสัดส่วนร้อยละ ๔.๕๙ และสาขาอื่น ๆ มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ ๑๗.๘๖

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดราชบุรี (GPP) ๑๖ สาขา

ตารางที่ ๑๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดราชบุรี (GPP) ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)		
	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
ภาคการเกษตร	๒๕,๗๑๒	๒๙,๖๘๒	๓๒,๙๙๔
เกษตร ป่าไม้ และประมง	๒๕,๗๑๒	๒๙,๖๘๒	๓๒,๙๙๔
นอกภาคการเกษตร	๑๕๑,๑๙๐	๑๖๔,๙๒๖	๑๖๘,๕๗๖
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๒,๒๘๘	๒,๓๕๘	๒,๖๔๓
การผลิตอุตสาหกรรม	๔๑,๑๑๘	๓๗,๘๙๖	๓๗,๐๔๗
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๐,๕๘๗	๕๓,๖๓๖	๕๕,๔๗๒
การประปา และการจัดการของเสีย	๗๒๘	๗๕๕	๘๒๐
การก่อสร้าง	๕,๖๖๓	๕,๗๗๘	๕,๖๔๘
การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์	๑๕,๖๕๘	๑๗,๓๐๙	๒๐,๓๙๕
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า	๑๒,๖๑๒	๑๒,๘๐๔	๑๐,๔๕๒
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๙๙๘	๑,๑๔๘	๑,๔๒๕
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๘๗๙	๙๙๙	๑,๒๓๓
การเงิน และการประกันภัย	๖,๒๕๒	๖,๕๐๘	๖,๗๕๘
กิจกรรมเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์	๓,๖๐๐	๔,๒๕๙	๔,๕๓๓
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมวิชาการ	๓๑	๓๖	๔๗
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๓๕๙	๔๑๐	๔๕๘
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ	๘,๒๙๒	๘,๘๔๗	๙,๒๔๙
การศึกษา	๗,๐๖๖	๖,๗๗๗	๖,๗๘๕
กิจกรรมด้านสุขภาพ	๓,๗๑๕	๔,๐๑๑	๔,๐๔๔
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๓๙๘	๔๖๕	๕๘๗
กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	๙๔๘	๙๓๓	๙๗๙
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP)	๑๗๖,๙๐๒	๑๙๔,๖๐๘	๒๐๑,๕๗๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๒๑๘,๑๒๑	๒๓๙,๓๑๙	๒๔๘,๐๒๘
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๑๑	๘๑๓	๘๑๓

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๓ ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (บาท) ปี ๒๕๖๒ จากมากไปน้อย

จังหวัด	บาทต่อปี	จังหวัด	บาทต่อปี
๑.ระยอง	๙๘๘,๗๔๘	๔๐.สุพรรณบุรี	๑๐๗,๐๒๓
๒.กรุงเทพมหานคร	๖๓๗,๓๙๗	๔๑.สตูล	๑๐๕,๘๒๗
๓.ชลบุรี	๕๗๑,๒๓๔	๔๒.อุทัยธานี	๑๐๒,๗๑๐
๔.ปราจีนบุรี	๕๕๑,๑๕๐	๔๓.ตรัง	๑๐๒,๒๒๑
๕.ฉะเชิงเทรา	๔๕๙,๐๐๕	๔๔.ระนอง	๑๐๑,๘๒๒
๖.พระนครศรีอยุธยา	๔๓๙,๑๕๙	๔๕..เลย	๑๐๑,๕๒๗
๗.ภูเก็ต	๔๒๘,๓๕๑	๔๖.อุดรธานี	๑๐๐,๘๒๗
๘.สมุทรสาคร	๓๘๘,๓๗๒	๔๗.ลำปาง	๑๐๐,๗๑๑
๙.สมุทรปราการ	๓๔๙,๔๐๖	๔๘.ยะลา	๙๘,๕๐๑
๑๐.สระบุรี	๓๓๖,๓๙๓	๔๙.พิจิตร	๙๘,๐๑๑
๑๑.พังงา	๓๓๓,๐๑๕	๕๐.พะเยา	๙๗,๒๘๒
๑๒.นครปฐม	๒๙๕,๘๑๘	๕๑.เชียงราย	๙๓,๑๘๒
๑๓.ราชบุรี	๒๔๘,๐๒๘	๕๒.เพชรบูรณ์	๙๑,๔๙๘
๑๔.ปทุมธานี	๒๔๖,๘๙๗	๕๓.หนองคาย	๙๑,๐๖๘
๑๕.จันทบุรี	๒๓๙,๔๕๓	๕๔.อุดรธานี	๙๐,๒๖๙
๑๖.ชุมพร	๒๓๒,๘๑๗	๕๕.สุโขทัย	๘๓,๘๖๕
๑๗.ลำพูน	๒๐๔,๐๐๙	๕๖.แพร่	๘๒,๖๗๘
๑๘.กระบี่	๒๐๓,๗๑๙	๕๗.นครพนม	๘๐,๙๕๖
๑๙.นนทบุรี	๑๙๗,๑๕๙	๕๘.น่าน	๗๘,๑๕๖
๒๐.ประจวบคีรีขันธ์	๑๙๕,๙๒๓	๕๙.ปัตตานี	๗๖,๙๙๗
๒๑.สุราษฎร์ธานี	๑๘๔,๒๑๔	๖๐.สระแก้ว	๗๖,๑๙๙
๒๒.ตราด	๑๖๒,๗๔๑	๖๑.สุรินทร์	๗๕,๙๑๙
๒๓.กำแพงเพชร	๑๕๓,๑๗๐	๖๒.พัทลุง	๗๕,๗๒๖
๒๔.เพชรบุรี	๑๔๙,๗๗๓	๖๓.มหาสารคาม	๗๕,๓๓๔
๒๕.สงขลา	๑๔๙,๐๒๗	๖๔.ศรีสะเกษ	๗๕,๑๘๒
๒๖.สิงห์บุรี	๑๔๘,๖๕๑	๖๕.กาฬสินธุ์	๗๓,๕๘๗
๒๗.สมุทรสงคราม	๑๔๔,๗๑๑	๖๖.ร้อยเอ็ด	๗๓,๕๖๗
๒๘.เชียงใหม่	๑๔๓,๖๓๘	๖๗.บุรีรัมย์	๗๓,๓๐๕
๒๙.ลพบุรี	๑๔๒,๗๗๖	๖๘.อุบลราชธานี	๗๒,๖๐๗
๓๐.กาญจนบุรี	๑๓๐,๔๔๕	๖๙.อำนาจเจริญ	๗๑,๘๑๕
๓๑.ตาก	๑๒๘,๑๒๔	๗๐.ชัยภูมิ	๗๐,๑๕๙
๓๒.นครสวรรค์	๑๒๖,๖๗๙	๗๑.บึงกาฬ	๖๘,๗๒๗
๓๓.อ่างทอง	๑๒๖,๓๗๐	๗๒.มุกดาหาร	๖๖,๕๙๙
๓๔.ขอนแก่น	๑๒๔,๗๒๙	๗๓.สกลนคร	๖๕,๙๐๐
๓๕.ชัยนาท	๑๒๔,๑๕๐	๗๔.แม่ฮ่องสอน	๖๓,๓๗๐
๓๖..นครราชสีมา	๑๒๑,๐๖๘	๗๕.หนองบัวลำภู	๖๓,๐๐๒
๓๗.นครศรีธรรมราช	๑๑๙,๕๘๙	๗๖.ยโสธร	๖๒,๖๒๓
๓๘.นครนายก	๑๑๗,๐๒๘	๗๗.นราธิวาส	๕๙,๔๙๘
๓๙.พิษณุโลก	๑๑๓,๕๙๓		

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ ข้อมูลด้านแรงงาน (ที่มา : รายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดราชบุรี ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔)

ประชากรและกำลังแรงงาน ข้อมูลของสำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี เป็นการรายงานผลการสำรวจในจังหวัดราชบุรี ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๔ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๘๐๓,๑๕๐ คน พบว่าเป็นผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๓๑,๗๐๗ คน (ร้อยละ ๑๖.๔) และประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปจำนวน ๖๗๑,๔๔๓ คน (ร้อยละ ๘๓.๖) ของประชากรทั้งหมด เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๔๖๗,๕๑๐ คน (ร้อยละ ๖๙.๖) แยกเป็นผู้มีงานทำ ๔๕๙,๘๕๙ คน (ร้อยละ ๖๘.๕) ผู้ว่างงานจำนวน ๗,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๑.๑) ส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๒๐๓,๙๓๓ คน (ร้อยละ ๓๐.๔)

การมีงานทำ ผู้มีงานทำในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๔๕๙,๘๕๙ คน (ร้อยละ ๖๘.๕) เป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตร จำนวน ๑๔๒,๙๔๕ คน (ร้อยละ ๓๑.๑) นอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขาการขนส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ และรถจักรยานยนต์ จำนวน ๘๑,๙๕๑ คน (ร้อยละ ๑๗.๘) รองลงมาคือ สาขาการผลิตมากที่สุดจำนวน ๘๑,๖๙๘ คน (ร้อยละ ๑๗.๘) และผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน ๙๖,๐๗๒ คน (ร้อยละ ๒๐.๙) รองลงมาคือ ต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน ๙๐,๓๗๙ คน (ร้อยละ ๑๙.๗)

การว่างงาน พบว่าประชากรจังหวัดราชบุรีมีผู้ว่างงานประมาณ ๗,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๑.๑) ของผู้มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ สืบเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลง คนว่างงานเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณากลุ่มผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศแล้ว พบว่า เพศชายมีจำนวนว่างงานมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีอัตราการว่างงาน ๕,๐๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖ และเพศหญิงจำนวน ๒,๔๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๗

แรงงานนอกระบบปี ๒๕๖๓ จากข้อมูลสถิติแรงงานนอกระบบจังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖,๔๖๕ คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน ๑๑๙,๖๖๖ คน (ร้อยละ ๕๒.๘) และเพศหญิง จำนวน ๑๐๖,๗๙๙ คน (ร้อยละ ๔๗.๑) เป็นผู้มีช่วงอายุ ๑๕-๑๙ ปี จำนวน ๔,๒๔๗ คน (ร้อยละ ๑.๘) ช่วงอายุ ๒๐-๒๔ ปี จำนวน ๑๔,๑๗๑ คน (ร้อยละ ๖.๒) และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๐,๘๒๕ คน (ร้อยละ ๒๒.๔) และส่วนใหญ่จะทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน ๑๓๒,๐๒๖ คน (ร้อยละ ๕๘.๒) รองลงมาคือการค้าขายส่ง การขายปลีกฯ จำนวน ๔๘,๙๒๓ คน (ร้อยละ ๒.๑) ทั้งนี้ แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา มีจำนวน ๖๒,๔๔๐ คน (ร้อยละ ๒๗.๕) รองลงมาคือระดับประถมศึกษาจำนวน ๕๖,๔๘๑ คน (ร้อยละ ๒๔.๙) ตามลำดับ

การใช้แรงงานต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวถูกกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงานในจังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๙๓๘ คน แยกเป็นประเภทชั่วคราว (มาตรา ๙) จำนวน ๖๙ คน ประเภทส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๑๒) จำนวน ๔ คน ประเภทชนกลุ่มน้อย (มาตรา ๑๓) จำนวน ๑๑๓ คน ประเภทนำเข้า (MOU) จำนวน ๑,๐๘๙ คน และประเภทนำเข้า/พิสูจน์สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) จำนวน ๖๖๓ คน ส่วนแรงงานต่างด้าว ที่ได้รับอนุญาตทำงานตามรายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดราชบุรี ไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔) หน้า ๑๑ มติ ครม. ๓ สัญชาติ ๑ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา มีจำนวน ๘,๗๑๐ คน แยกเป็นพม่า จำนวน ๗,๙๘๑ คน ลาว จำนวน ๒๒๙ คน และกัมพูชา จำนวน ๕๐๐ คน

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ ๒ ปี ๒๕๖๔ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔) ไม่มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ และจำนวนแรงงานไทยในจังหวัดราชบุรีที่ได้รับอนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยจำแนกวิธีการเดินทางโดยวิธี Re-Entry จำนวน ๕ คน (ร้อยละ ๗๑.๔๓) และเดินทางด้วยตนเองจำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๒๘.๕๗)

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดราชบุรี ๓๑๕ บาทต่อวัน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓-ปัจจุบัน

๑.๖.๒ ข้อมูลด้านท่องเที่ยว

จังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และเชิงนันทนาการ เป็นต้น อีกทั้งมีความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม กล่าวคือจังหวัดราชบุรีประกอบด้วยประชาชน ๘ ชชาติพันธุ์ โดยแต่ละชาติพันธุ์ล้วนแล้วแต่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า จังหวัดราชบุรีเป็นอีกจังหวัดที่ถูกเลือกให้เป็น ๑ ใน ๑๒ เมือง ภายใต้แนวคิด “๑๒ เมืองต้องห้าม...พลาด” ในหัวข้อธีมการประชาสัมพันธ์ “ราชบุรีชุมชนคนอาร์ต” ซึ่งจังหวัดราชบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

รายละเอียด	จำนวน
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน (คน)	๑๘๑,๘๓๖
- ชาวไทย	๑๘๑,๘๓๖
- ชาวต่างประเทศ	-
รายได้จากผู้เยี่ยมเยือน (ล้านบาท)	๒๙๙
- ชาวไทย	๒๙๙
- ชาวต่างประเทศ	-
อัตราการเข้าพักในสถานพักแรม (%)	๔๗.๙๔

ที่มา : สถิติด้านการท่องเที่ยวประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๕ จำนวนครุฑเรือเกษตรกรของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนครุฑเรือ	จำนวนครุฑเรือเกษตรกร	ร้อยละจำนวนครุฑเรือเกษตรกร/ครุฑเรือทั้งหมด
เมืองราชบุรี	๗๙,๙๓๖	๘,๐๘๖	๑๐.๑๑
บ้านโป่ง	๖๗,๘๙๙	๑๗,๔๔๐	๒๕.๖๙
โพธาราม	๕๑,๗๖๒	๑๔,๗๗๕	๒๘.๕๔
บางแพ	๑๖,๖๗๐	๕,๑๕๖	๓๐.๙๓
ดำเนินสะดวก	๒๙,๘๐๗	๗,๓๒๐	๒๔.๕๖
ปากท่อ	๒๔,๑๙๗	๙,๘๑๓	๔๐.๕๕
วัดเพลง	๔,๑๘๖	๑,๖๖๒	๓๙.๗๐
จอมบึง	๒๓,๕๙๖	๗,๓๔๗	๓๑.๑๔
สวนผึ้ง	๑๘,๑๙๘	๓,๑๑๙	๑๗.๑๔
บ้านคา	๙,๕๘๖	๔,๑๔๑	๔๓.๒๐
รวม	๓๒๕,๘๓๗	๗๘,๘๕๙	๒๔.๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๖ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒

ปี	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ป่า (ไร่)	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร (ไร่)						เนื้อที่นอกการเกษตร (ไร่)
			นาข้าว	พืชไร่	ไม้ผลและไม้ยืนต้น	สวนผักและไม้ดอก	เกษตรอื่น ๆ	รวม	
ปี ๒๕๕๓	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๙๗,๓๖๗	๓๘๙,๓๕๙	๔๘๑,๖๗๔	๑๒๑,๑๗๙	๖๐,๓๒๗	๒๐๒,๙๒๓	๑,๒๕๕,๔๖๒	๘๙๔,๙๖๐
ปี ๒๕๕๔	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๙๗,๓๖๗	๓๘๘,๑๒๑	๔๘๕,๔๒๘	๑๐๖,๔๕๐	๖๑,๓๑๖	๒๐๔,๐๘๑	๑,๒๕๕,๓๙๖	๙๐๕,๐๒๖
ปี ๒๕๕๕	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๙๗,๓๖๗	๓๘๗,๓๘๐	๔๘๕,๘๖๐	๑๐๖,๙๐๙	๖๑,๗๐๕	๒๐๘,๙๔๘	๑,๒๕๐,๘๐๒	๘๙๙,๖๒๐
ปี ๒๕๕๖	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๑๑๑,๕๖๖	๓๘๗,๕๕๙	๔๘๖,๐๕๘	๑๐๖,๘๒๕	๖๑,๔๗๙	๒๐๒,๒๒๒	๑,๒๔๔,๑๒๓	๘๙๗,๑๐๐
ปี ๒๕๕๗	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๘๑,๓๘๘	๓๘๗,๒๗๙	๔๘๕,๗๙๐	๑๐๗,๐๑๖	๖๑,๕๖๒	๒๐๓,๘๗๕	๑,๒๔๕,๕๒๒	๙๒๐,๘๗๙
ปี ๒๕๕๘	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๗๓,๓๒๙	๓๘๗,๐๒๒	๔๘๗,๙๔๗	๑๐๗,๐๘๙	๖๑,๔๙๑	๒๐๓,๗๓๖	๑,๒๔๗,๒๘๕	๙๒๗,๑๗๕
ปี ๒๕๕๙	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๖๓,๒๙๑	๓๘๖,๗๒๒	๔๘๗,๔๘๘	๑๐๗,๐๕๑	๖๒,๐๕๗	๒๐๔,๖๙๒	๑,๒๔๗,๙๗๐	๙๓๖,๕๒๘
ปี ๒๕๖๐	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๖๘,๙๙๐	๓๘๗,๐๕๑	๔๘๗,๗๔๓	๑๐๖,๙๓๐	๖๒,๐๑๐	๒๐๔,๕๔๑	๑,๒๔๘,๒๗๕	๙๓๖,๕๒๔
ปี ๒๕๖๑	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๖๘,๑๓๙	๓๘๖,๘๐๐	๔๘๗,๗๔๖	๑๐๖,๘๙๕	๖๒,๐๐๑	๒๐๔,๕๐๙	๑,๒๔๗,๙๕๑	๙๓๖,๖๙๙
ปี ๒๕๖๒	๓,๒๔๗,๗๘๙	๑,๐๖๙,๑๙๘	๓๘๖,๕๗๑	๔๘๘,๑๗๒	๑๐๖,๘๙๔	๖๒,๐๑๖	๒๐๔,๕๑๒	๑,๒๔๘,๑๖๕	๙๓๐,๔๒๖

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรด้านพืชแยกตามรายอำเภอ จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร											
		ทำนา		ทำไร่		พืชผัก		ไม้ผล		ไม้ยืนต้น		ไม้ดอก/ประดับ	
		จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน	จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน	จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน	จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน	จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน	จำนวน (ไร่)	ครัวเรือน
เมืองราชบุรี	๒๖๘,๙๓๖	๔๑,๐๑๖.๐๐	๓,๐๒๔	๑๑,๗๘๕.๐๐	๔๘๘	๓,๔๐๑.๐๐	๑,๕๐๓	๗,๐๓๑.๐๐	๑,๔๙๑	๑๒,๙๗๙.๐๐	๑,๔๗๐	๑๓๑.๐๐	๒๙
บ้านโป่ง	๒๒๙,๐๙๙	๔๗,๗๘๗.๐๐	๓,๘๔๗	๕๖,๒๔๔.๐๐	๓,๕๕๔	๔,๓๗๐.๐๐	๑,๘๑๑	๔,๒๕๔.๐๐	๒,๒๕๒	๒,๒๓๘.๐๐	๔๘๙	๓๕๐.๐๐	๑๒๖
โพธาราม	๒๖๐,๖๓๑	๔๕,๔๐๔.๒๔	๓,๗๓๙	๕๕,๒๗๑.๒๕	๒,๐๑๙	๔,๐๐๘.๗๕	๑,๒๐๓	๔,๖๖๐.๓๘	๑,๕๖๕	๓,๗๖๙.๗๕	๗๗๙	๖๖๗.๗๕	๕๑
บางแพ	๑๐๗,๘๗๓	๓,๔๒๒.๐๐	๑๙๓	๒,๑๘๔.๐๐	๑๙๙	๑,๘๗๔.๐๐	๒๒๕	๑๐,๕๕๔.๐๐	๗๖๖	๕,๕๕๓.๐๐	๓๕๘	๗๖๘.๐๐	๓๐
ดำเนินสะดวก	๑๓๑,๔๑๙	๒๔,๗๐๐.๐๐	๑๑๑	๕,๓๒๐.๐๐	๙๖	๑๐,๒๖๘.๐๐	๑,๒๐๗	๔๗,๙๙๗.๐๐	๓,๘๘๘	๓๗,๒๒๐.๐๐	๒,๕๓๔	๖๕๕.๐๐	๒๘
ปากท่อ	๑๗๓,๖๔๗	๔๖,๗๘๗.๐๐	๔,๒๕๒	๔,๑๗๗.๐๐	๔,๗๙๖	๔,๗๒๑.๐๐	๑,๖๐๗	๘,๗๒๙.๕๐	๑,๑๗๙	๗,๔๑๖.๐๐	๗๒๖	๑๒๓.๐๐	๑๙
วัดเพลง	๒๓๖,๖๘๓	๕,๘๖๖.๐๐	๓๕๕	๐.๐๐	๐	๑,๓๕๒.๐๐	๕๓๐	๙๑๓.๐๐	๔๙๕	๕,๕๗๙.๐๐	๕๐๙	๐.๐๐	๐
จอมบึง	๔๘๒,๕๓๔	๓๔,๘๐๗.๐๐	๑,๘๘๐	๑๒๑,๐๔๓.๒๕	๓,๘๓๑	๑๒,๒๒๔.๐๐	๒,๕๑๐	๔,๒๔๗.๐๐	๖๕๒	๑๘,๑๗๑.๑๔	๗๕๒	๖๒๗.๐๐	๑๙๐
สวนผึ้ง	๖๒๘,๑๗๕	๖๖๖.๐๐	๕๕	๒๙,๘๐๓.๐๐	๑,๕๕๘	๔,๕๒๗.๐๐	๘๗๐	๘,๐๕๒.๐๐	๑,๒๖๘	๒๒,๒๒๒.๐๐	๑,๕๖๓	๑๐๗.๐๐	๒๘
บ้านคา	๖๔๑,๗๙๒	๖๖๖.๐๐	๘๘	๙๐,๕๖๑.๐๐	๒,๘๒๗	๔,๘๖๘.๐๐	๘๖๖	๓,๒๑๙.๐๐	๕๙๐	๑๕,๓๔๐.๐๐	๘๔๐	๙๐.๐๐	๑๑
รวม	๓,๒๔๗,๗๘๙	๒๒๕,๗๖๕.๒๔	๑๗,๔๖๑	๓๖๑,๕๕๕.๕๐	๑๙,๒๖๐	๕๑,๑๑๓.๗๕	๑๒,๓๒๖	๙๙,๕๙๖.๘๘	๑๔,๑๓๖	๑๒๙,๖๘๗.๘๙	๑๐,๒๘๔	๓,๔๒๗.๗๕	๕๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี จากการขึ้นทะเบียนและการสำรวจ

ตารางที่ ๑๘ การถือครองที่ดินทางการเกษตรของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒

ปี	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร				
	เนื้อที่ของตนเอง (ไร่)	เนื้อที่ของคนอื่น (ไร่)			รวมเนื้อที่ใช้ประโยชน์ (ไร่)
		เช่าผู้อื่น	รับจ้าง/รับขายฝาก/ได้ทำฟรี	รวม	
๒๕๕๓	๔๙๔,๗๙๒	๘๐๔,๙๒๕	๒๐๔,๐๕๙	๑,๐๐๘,๘๘๔	๑,๕๐๓,๗๗๕
๒๕๕๔	๔๙๖,๔๔๔	๘๐๒,๑๕๑	๒๐๓,๐๘๗	๑,๐๐๕,๒๓๘	๑,๕๐๑,๖๘๒
๒๕๕๕	๔๑๓,๗๓๖	๖๖๗,๙๑๖	๑๖๙,๑๕๐	๘๓๗,๐๖๖	๑,๒๕๐,๘๐๒
๒๕๕๖	๔๑๑,๘๓๘	๖๖๔,๐๘๖	๑๖๘,๑๙๙	๘๓๒,๒๘๕	๑,๒๔๔,๑๒๓
๒๕๕๗	๔๑๒,๔๓๓	๖๖๔,๗๒๒	๑๖๘,๓๗๗	๘๓๓,๐๘๘	๑,๒๔๕,๕๒๒
๒๕๕๘	๔๑๓,๓๐๐	๖๖๕,๒๗๒	๑๖๘,๗๑๓	๘๓๗,๒๘๕	๑,๒๔๗,๒๘๕
๒๕๕๙	๔๑๓,๗๔๔	๖๖๕,๓๒๓	๑๖๘,๙๐๒	๘๓๗,๙๖๙	๑,๒๔๗,๙๗๐
๒๕๖๐	๔๑๔,๑๗๔	๖๖๕,๑๑๓	๑๖๘,๙๘๙	๘๓๗,๒๗๖	๑,๒๔๘,๒๗๕
๒๕๖๑	๔๑๔,๐๔๐	๖๖๔,๖๒๒	๑๖๙,๒๘๙	๘๓๗,๙๕๑	๑,๒๔๗,๙๕๑
๒๕๖๒	๔๑๔,๖๐๗	๖๖๔,๒๔๙	๑๖๙,๓๐๙	๘๓๗,๕๕๘	๑,๒๔๘,๑๖๒

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ ๑๙ พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ที่ดินเอกชน)

การได้มา	อำเภอ	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	เช่า			เช่าซื้อ			รอโอนกรรมสิทธิ์			โอนกรรมสิทธิ์			โครงสร้างสาธารณูปโภค			แปลงว่าง		
				ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่	ราย	แปลง	ไร่
ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ (กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	จอมบึง	จอมบึง	๔๗๐	๓	๓	๓๑	๘	๘	๗๘	๒	๒	๒๐	๓๒	๓๒	๓๓๓	๑	๑	๗	๑	๑	๑
		เบิกไพร	๒๒	๐	๐	๐	๑	๑	๑๑	๐	๐	๐	๑	๑	๑๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐
		รางบัว	๑,๐๒๗	๑๗	๑๗	๑๖๙	๑๓	๑๓	๑๓๗	๒	๒	๒๐	๖๘	๖๘	๖๘๖	๑	๑	๒	๑	๒	๓
รวมอำเภอ	๑	๓	๑,๕๖๗	๒๐	๒๐	๒๐๐	๒๒	๒๒	๒๒๕	๔	๔	๔๐	๑๐๑	๑๐๑	๑,๐๓๑	๒	๒	๙	๒	๓	๔

ที่มา : ระบบจัดที่ดินออนไลน์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๒๐ พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ที่ดินรัฐ)

ที่	อำเภอ	ตำบล	ประกาศ เขตฯ	พื้นที่ดำเนินการ	กันเป็นพื้นที่อื่น ๆ รวม	มอบ ส.ป.ก. ๔-๑๑		
						ราย	แปลง	ไร่
๑	จอมบึง	แก้มอ้น	๔๓,๗๗๗	๓๗,๓๔๔.๔๙	๖,๔๓๒.๕๑	๒,๑๘๕	๒,๗๑๙	๓๔,๔๘๒
		จอมบึง	๖,๐๖๘	๒,๒๕๒.๕๔	๓,๘๑๕.๔๖	๑๙๒	๒๒๔	๑,๗๕๒
		ด่านทับตะโก	๓๔,๑๒๙	๒๑,๕๔๖.๓๘	๑๒,๕๘๒.๖๒	๑,๔๕๗	๑,๗๖๗	๑๘,๕๙๗
		เบิกไพร	๓๘,๒๕๑	๑๔,๙๕๘.๙๕	๒๓,๒๙๒.๐๕	๗๖๙	๙๕๗	๙,๐๑๑
		ปากช่อง	๘,๑๘๕.๐๓	๑,๙๘๕.๗๗	๖,๑๙๙.๒๖	๒๗	๒๗	๑๗๙
		รางบัว	๔๙,๓๑๗	๓๒,๔๗๘.๒๖	๑๖,๘๓๘.๗๔	๘๓๔	๙๗๗	๒๑,๐๐๖
๖ ตำบล			๑๗๙,๗๒๗	๑๑๐,๕๖๖	๖๙,๑๖๑	๕,๔๖๔	๖,๖๗๑	๘๕,๐๒๘
๒	บ้านคา	บ้านคา	๒๔,๑๗๗	๒๐,๒๒๗.๘๔	๓,๙๔๙.๑๖	๗๐๑	๘๘๗	๑๐,๓๒๘
		บ้านบึง	๕๒,๐๖๕	๔๖,๒๒๖.๔๗	๕,๘๓๘.๕๓	๑,๗๓๕	๒,๓๘๓	๒๖,๐๓๗
		หนองพันจันทร์	๒๕,๖๔๕	๒๒,๘๗๔.๕๖	๒,๗๗๐.๔๔	๘๙๗	๑,๑๗๔	๑๒,๗๗๔
๓ ตำบล			๑๐๑,๘๘๗	๘๙,๓๒๙	๑๒,๕๕๘	๓,๓๒๓	๔,๔๑๗	๔๙,๑๓๙
๓	ปากท่อ	ห้วยหลวง	๗,๖๓๑	๗,๐๖๑.๒๒	๕๖๙.๗๘	๓๔๒	๔๘๐	๖,๒๕๖
		ยางหัก	๔๙,๗๘๒	๓๗,๗๒๙.๘๘	๑๒,๐๕๒.๑๒	๒,๓๒๘	๒,๙๓๔	๓๗,๘๖๘
		ห้วยยางโทน	๙,๙๔๐	๙,๐๕๓.๓๙	๘๘๖.๖๑	๒๗๓	๓๒๘	๕,๔๕๑
๓ ตำบล			๖๗,๓๕๓	๕๓,๘๔๔	๑๓,๕๐๙	๒,๙๔๓	๓,๗๑๒	๔๙,๕๗๕
๔	สวนผึ้ง	ตะนาวศรี	๔๘,๓๑๔.๐๓	๒๖,๐๔๓.๐๓	๒๒,๒๗๑	๑๑๙	๑๖๐	๑,๐๐๔
		ท่าเคย	๗,๐๘๓	๕,๙๕๘.๙๑	๑,๑๒๔.๐๙	๓๑๖	๓๖๕	๕,๐๐๑
		ป่าหวาย	๑๓,๖๐๕	๙,๖๙๑.๘๒	๓,๙๑๓.๑๘	๒๐๙	๒๕๙	๓,๒๘๒
		๓ ตำบล	๖๙,๐๐๒.๐๓	๔๑,๖๙๓.๗๖	๒๗,๓๐๘.๒๗	๖๔๔	๗๘๔	๙,๒๘๗
รวม ๑๕ ตำบล			๔๑๗,๙๖๙.๐๖	๒๙๕,๔๓๓.๕๑	๑๒๒,๕๓๕.๕๕	๑๒,๔๓๔	๑๕,๖๑๔	๑๙๓,๐๒๘

ที่มา : ระบบจัดที่ดินออนไลน์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

ระบบชลประทานของจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วยโครงการส่งน้ำจากเขื่อนหลัก และอ่างเก็บน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญเพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภคของจังหวัดราชบุรี โดยโครงการชลประทาน ประกอบด้วย ๘ โครงการ และดูแลขอบเขตพื้นที่การส่งน้ำ ดังนี้

๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่ามะกา ขอบเขตพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอจอมบึง และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๓๔๗,๕๐๔ ไร่

๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม ขอบเขตพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๖,๐๗๗ ไร่

๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน ขอบเขตพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๒,๖๓๘ ไร่

๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม ขอบเขตพื้นที่อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม อำเภอบางแพ และอำเภอดำเนินสะดวก รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๐๘,๓๖๘ ไร่

๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งซ้าย ขอบเขตพื้นที่อำเภอโพธาราม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอบ้านโป่ง และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๗๕,๕๖๓ ไร่

๖) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา ขอบเขตพื้นที่อำเภอวัดเพลง อำเภอปากท่อ และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๐๖,๙๘๕ ไร่

๗) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาอำเภอดำเนินสะดวก ขอบเขตพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๑๗,๐๕๓ ไร่

๘) โครงการชลประทานราชบุรี ขอบเขตพื้นที่อำเภอบ้านคา อำเภอปากท่อ และอำเภอเมืองราชบุรี รวมพื้นที่ส่งน้ำ (พื้นที่ชลประทาน) จำนวน ๒๒,๔๑๕ ไร่

อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง พื้นที่นอกเขตชลประทาน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ที่มีสภาพแห้งแล้ง และขาดน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภคในฤดูแล้ง โดยมีโครงการชลประทานดูแลอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เต็ง อำเภอเมืองราชบุรี เป็นอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดราชบุรี ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๔๕.๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน จำนวน ๑๔,๔๔๖ ไร่

๒) อ่างเก็บน้ำชัยป่าหวาย อำเภอสวนผึ้ง ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๒.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๑,๑๑๗ ครัวเรือน (ระบบน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค)

๓) อ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๒๓.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน จำนวน ๒,๖๙๙ ไร่

๔) อ่างเก็บน้ำโป่งกระทิง อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๐.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๔๒๐ ครัวเรือน (ระบบน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค)

๕) อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด อำเภอบ้านคา ปริมาณน้ำที่สามารถเก็บได้ ๔.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน จำนวน ๕,๒๗๐ ไร่

อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก มีจำนวน ๕๙ แห่ง (อยู่ในความดูแลของโครงการชลประทานราชบุรี จำนวน ๒๓ แห่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓๖ แห่ง (อำเภอปากท่อ ๑๗ แห่ง อำเภอสวนผึ้ง ๑๖ แห่ง อำเภอจอมบึง ๑๐ แห่ง อำเภอบ้านคา ๑๖ แห่ง)

ตารางที่ ๒๑ พื้นที่เกษตรกรรม ในเขตชลประทาน

ที่	อำเภอ	พื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน (ไร่)	
		ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔ (เฉพาะฤดูแล้ง ๒๕๖๓/๒๕๖๔)
๑	เมืองราชบุรี	๑๔๗,๓๔๕	๖๙,๔๔๑
๒	โพธาราม	๑๔๙,๓๒๖	๗๐,๓๗๔
๓	บางแพ	๖๒,๓๐๑	๒๙,๓๖๑
๔	บ้านโป่ง	๑๔๐,๙๔๓	๖๖,๔๒๓
๕	ดำเนินสะดวก	๗๙,๔๑๑	๓๗,๔๒๕
๖	วัดเพลง	๑๗,๑๗๘	๘,๐๙๖
๗	ปากท่อ	๕๓,๔๔๕	๒๕,๑๘๘
๘	จอมบึง	๖,๓๔๐	๒,๙๘๖

ที่	อำเภอ	พื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน (ไร่)	
		ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔ (เฉพาะฤดูแล้ง ๒๕๖๓/๒๕๖๔)
๙	สวนผึ้ง	-	-
๑๐	บ้านคา	๖,๕๔๘	๓,๐๘๖
รวม		๖๖๒,๘๓๗	๓๑๒,๓๘๐

ที่มา : โครงการชลประทานจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๒๒ โครงการชลประทาน ๘ โครงการ ดูแลขอบเขตพื้นที่การส่งน้ำในจังหวัดราชบุรี

โครงการ ส่งน้ำและ บำรุงรักษา	พื้นที่รับ ประโยชน์ ทั้งจังหวัด (ไร่)	จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ในความรับผิดชอบรายอำเภอ (ไร่)									
		จอมบึง	ดำเนินา	บางแพ	บ้านคา	บ้านโป่ง	ปากท่อ	โพธาราม	เมือง	วัดเพลง	สวนผึ้ง
ท่ามะกา	๓๔๗,๕๐๔	๗,๗๐๙				๑๐๙,๗๓๑		๑๑๗,๗๔๑	๑๑๒,๓๒๓		
นครปฐม	๑๖,๐๗๗					๑๖,๐๗๗					
กำแพงแสน	๑๒,๖๓๘					๑๒,๖๓๘					
นครปฐม	๑๐๘,๓๖๘		๒๐,๖๗๔	๔๗,๙๘๘		๓๒,๙๔๔		๖,๗๖๒			
ราชบุรีฝั่งซ้าย	๑๗๕,๕๖๓		๕๘,๙๐๙	๒๗,๘๒๖		๑๒๓		๕๗,๒๑๒	๓๑,๔๙๓		
ราชบุรีฝั่งขวา	๑๐๖,๙๘๕						๕๔,๙๒๖		๓๑,๑๕๔	๒๐,๙๐๕	
ดำเนินสะดวก	๑๗,๐๕๓		๑๗,๐๕๓								
ราชบุรี	๒๒,๔๑๕				๗,๙๖๙		๑๐,๑๑๒		๔,๓๓๔		
รวม	๘๖๖,๖๐๓	๗,๗๐๙	๙๖,๖๓๖	๗๕,๘๑๔	๗,๙๖๙	๑๗๑,๕๑๓	๖๕,๐๓๘	๑๘๑,๗๑๕	๑๗๙,๓๐๙	๒๐,๙๐๕	

ที่มา : โครงการชลประทานจังหวัดราชบุรี

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

ตารางที่ ๒๓ สรุปการขุดสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔)

อำเภอ	จำนวน (บ่อ)
จอมบึง	๖๐๒
บ้านคา	๓๔๔
บ้านโป่ง	๔๖
เมือง	๔๒
ปากท่อ	๗๔๔
โพธาราม	๓๑
สวนผึ้ง	๑๓๑
รวมทั้งหมด	๑,๙๕๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี

ตารางที่ ๒๔ บ่อน้ำบาดาลในจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔)

อำเภอ	จำนวน (บ่อ)		
	บ่ออุปโภค - บริโภค	บ่อเกษตร (ระดับตื้น)	รวม
เมืองราชบุรี	๑๕๓	๑๗	๑๗๐
โพธาราม	๒๓๔	๑๓	๒๔๗
บางแพ	๑๑๔	๖	๑๒๐
บ้านโป่ง	๒๕๖	๑	๒๕๗
ดำเนินสะดวก	๘๒	-	๘๒

อำเภอ	จำนวน (บ่อ)		
	บ่ออุปโภค - บริโภค	บ่อเกษตร (ระดับต้น)	รวม
วัดเพลง	๕	-	๕
ปากท่อ	๑๓๙	๒๙	๑๖๘
จอมบึง	๒๔๗	๘๒	๓๒๙
สวนผึ้ง	๓๙	-	๓๙
บ้านคา	๕๖	-	๕๖
รวม	๑,๓๒๕	๑๔๘	๑,๔๗๓

ที่มา : เว็บไซต์ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/>

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดราชบุรี ปีการผลิต ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๕ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาต่อเกษตรกรขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ข้าวนาปี	๑๖,๕๔๓	๒๓๖,๔๘๐	๒๓๔,๘๒๑	๑๖๐,๗๘๒	๖๘๕	๘.๖๖
ข้าวนาปรัง	๑๑,๕๕๐	๑๗๔,๕๔๐	๑๗๔,๓๕๙	๑๒๕,๓๑๑	๗๑๙	๙.๓๖
มันสำปะหลังโรงงาน	๓,๗๓๓	๘๔,๑๓๒	๘๓,๔๖๐	๒๗๕,๘๐๔	๓,๓๐๕	๑.๖๒
อ้อยโรงงาน	๖,๒๔๙	๑๘๙,๑๕๐.๘๖	๑๗๐,๘๐๐	๑,๒๐๙,๖๘๒	๗,๐๘๒	๐.๗๘
สับปะรดโรงงาน	๒,๕๔๐	๓๙,๒๘๒	๓๘,๙๗๒	๑๑๓,๔๖๑	๒,๙๑๑	(ผลใหญ่) ๑๐.๔๔
สับปะรดผลสด	๗๔๒	๒๕,๙๗๓	๑๒,๙๘๖	๓๓,๔๖๕	๒,๕๗๗	๑๘.๐๓
มะพร้าวน้ำหอม	๔,๔๕๒	๘๕,๔๗๒	๖๒,๐๐๒	๔๐๙,๒๑๓,๒๐๐	๖,๖๐๐	๑๑.๙๗ บาท/ผล
ชมพูทับทิมจันทร์	๑,๓๒๐	๑๑,๕๔๘.๒๕	๙,๖๑๗	๑๙,๕๘๗.๕๕	๒,๐๓๖	๔๐.๖๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลสถิติการเกษตรด้านพืช ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ราชบุรี	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ข้าวนาปี	๒๓๖,๒๕๑	๒๓๗,๙๑๑	๒๓๖,๔๘๐	๒๓๔,๑๑๙	๒๓๕,๗๒๔	๒๓๔,๘๒๑	๑๖๐,๗๘๒	๑๕๙,๘๓๔	๑๖๐,๗๘๒	๖๘๗	๖๘๘	๖๘๕
ข้าวนาปรัง	๑๗๓,๔๕๒	๑๗๔,๑๗๗	๑๗๔,๕๔๐	๑๗๓,๒๗๓	๑๗๔,๐๐๑	๑๗๔,๓๕๙	๑๒๗,๔๖๑	๑๒๕,๕๒๓	๑๒๕,๓๑๑	๗๓๖	๗๒๑	๗๑๙
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑,๘๑๔	๑,๘๒๔	๑,๘๗๗	๑,๘๑๔	๑,๘๗๖	๑,๘๖๑	๑,๐๙๕	๘๖๔	๙๒๔	๖๐๔	๔๘๖	๕๒๕
มันสำปะหลังโรงงาน	๗๖,๘๐๓	๘๒,๐๑๒	๘๔,๑๓๒	๗๖,๓๑๗	๘๑,๙๕๕	๘๓,๔๖๐	๒๕๒,๔๖๖	๒๗๐,๖๗๗	๒๗๕,๘๐๔	๓,๓๐๗	๓,๓๑๑	๓,๓๐๕
อ้อยโรงงาน	-	-	-	๑๘๒,๙๑๙	๑๘๔,๕๖๕	๑๗๐,๘๐๐	๒,๑๗๖,๗๓๑	๑,๙๕๐,๘๕๐	๑,๒๐๙,๖๘๒	๑๑,๙๐๐	๑๐,๕๗๐	๗,๐๘๒
ปาล์มน้ำมัน	๑๑,๐๒๔	๑๑,๕๔๓	๑๒,๑๓๕	๙,๓๖๕	๙,๘๘๓	๑๐,๗๑๑	๑๔,๔๑๑	๑๔,๐๑๒	๑๓,๒๕๔	๑,๕๓๕	๑,๓๗๘	๑,๒๔๐
มะพร้าว	๙,๘๕๐	๙,๘๕๐	๙,๘๘๗	๙,๘๕๑	๙,๘๕๐	๙,๘๗๓	๗,๗๔๔	๗,๖๐๙	๗,๒๒๕	๗๙๕	๗๗๒	๗๔๔
สับปะรดโรงงาน	๕๒,๑๗๔	๔๓,๕๙๒	๓๙,๒๘๒	๕๒,๐๖๖	๔๒,๒๗๑	๓๘,๙๗๒	๑๗๙,๗๖๕	๑๓๓,๔๖๒	๑๑๓,๔๖๑	๓,๔๕๔	๓,๐๘๔	๒,๙๑๑
เงาะ	๑,๕๓๔	๑,๘๘๖	๑,๕๒๖	๑,๘๘๔	๔๗๔	๖๓๐	๖๕	๑๘๖	๒๒๕	๓๕๓	๓๙๒	๓๕๗
ลิ้นจี่	๓๓๖	๓๑๕	๓๗๒	๓๓๖	๓๑๕	๓๑๕	๙๑	-	๒๙	๒๗๑	-	๙๒
มะนาว	๑๐,๒๐๔	๑๐,๒๗๗	๑๐,๔๓๖	๑๐,๒๐๔	๑๐,๒๐๔	๑๐,๒๔๐	๑๒,๑๘๔	๑๐,๗๕๕	๑๐,๔๙๖	๑,๑๙๔	๑,๐๕๔	๑,๐๒๕
กาแฟ	-	๓๕๔	๓๕๕	-	๑๙๘	๒๘๖	-	๓	๕	-	๑๕	๑๗
ยางพารา	๒๘,๑๐๕	๒๘,๑๐๕	๒๘,๒๙๔	๒๒,๕๖๖	๒๖,๐๖๖	๒๗,๓๔๘	๓,๘๕๙	๔,๓๕๐	๔,๔๓๐	๑๗๑	๑๖๗	๑๖๒

ที่มา : สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๗ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
๑. โคเนื้อ	๘,๙๘๒	๑๐๒,๑๑๒	๓๕,๗๓๙,๒๐๐	กิโลกรัม	๙๕	๓,๓๙๕,๒๒๔,๐๐๐
๒. โคนม	๒,๒๘๑	๔๖,๕๗๔	๖,๐๕๔,๖๒๐	กิโลกรัม	๑๘	๑,๐๙๗,๘๐๑,๒๖๗
๓. สุกร	๑,๔๑๗	๒,๑๕๕,๐๓๗	๒๑๕,๘๐๓,๗๐๐	กิโลกรัม	๘๐	๒๔,๘๙๒,๔๓๙,๔๖๘
๔. ไก่เนื้อ	๓๗๘	๑๐,๗๐๑,๐๖๖	๒๖,๗๕๒,๖๖๕	กิโลกรัม	๓๔	๙๐๙,๕๙๐,๖๑๐
๕. ไก่ไข่	๖๗๓	๘๖๔,๐๒๗	๖๙๑,๒๒๒	ฟอง	๒.๕๐	๑,๗๒๘,๐๕๔
๖. เป็ดเนื้อ	๑๐๖	๕๕๕,๖๒๓	๑,๓๘๙,๐๕๘	กิโลกรัม	๗๕	๑๐๔,๑๗๙,๓๑๓
๗. เป็ดไข่	๕๓๖	๑๐๓,๘๘๘	๘๓,๑๑๐	ฟอง	๓.๑๐	๒๕๗,๖๔๒
๘. แพะเนื้อ	๗๒๖	๑๙,๙๖๔	๑,๑๙๗,๘๔๐	กิโลกรัม	๑๒๐	๑๔๓,๗๔๐,๘๐๐
๙. แกะ	๔๗	๑,๔๓๘	๘๖,๒๘๐	กิโลกรัม	๑๐๐	๘,๖๒๘,๐๐๐
รวม	๑๕,๑๔๖	๑๔,๕๕๒,๗๒๙	๒๘๗,๗๙๗,๖๙๕			๓๐,๔๖๓,๕๘๙,๑๕๔

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลสถิติด้านปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

ชนิดปศุสัตว์	ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)
สุกร	๘๘๗	๑,๗๖๖,๑๒๔	๘๗๓	๘๘๗	๑,๗๖๖,๑๒๔	๘๗๓	๑,๔๑๗	๒,๑๕๕,๐๓๗
โคนม	๑,๕๕๑	๓๔,๓๖๗	๑,๕๖๖	๑,๕๕๑	๓๔,๓๖๗	๑,๕๘๖	๒,๒๘๑	๔๖,๕๗๔
โคเนื้อ	๗,๗๘๓	๘๙,๕๕๗	๗,๘๐๗	๗,๗๘๓	๘๙,๕๕๗	๗,๘๐๗	๘,๙๘๒	๑๐๒,๑๑๒
ไก่	๑๗,๑๒๓	๙,๓๗๓,๑๘๘	๑๗,๖๓๙	๑๗,๑๒๓	๙,๓๗๓,๑๘๘	๑๗,๖๓๙	๑๘,๖๐๔	๑๒,๖๖๕,๕๖๑
เป็ด	๑,๕๕๗	๓๐๖,๔๘๕	๑,๕๕๗	๑,๕๕๗	๓๐๖,๔๘๕	๑,๕๕๗	๑,๑๔๗	๖๗๘,๕๕๒
แพะ	๘๒๒	๑๗,๕๙๔	๘๒๘	๘๒๒	๑๗,๕๙๔	๘๒๘	๗๘๓	๒๒,๐๑๕
แกะ	๒๒	๗๔๘	๒๐	๒๒	๗๔๘	๒๐	๔๗	๑,๔๓๘
กระบือ	๖๑	๓๘๖	๕๕	๖๑	๓๘๖	๕๕	๘๙	๘๑๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี จากระบบทะเบียนเกษตรกร

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ ปิงบประมาณ ๒๕๖๓

สถานที่เลี้ยงสัตว์อำเภอ	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ (ราย)	รวมโคเนื้อ (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม (ราย)	รวมโคนม (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ (ราย)	รวมกระบือ (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร (ราย)	รวมสุกร (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ (ราย)	รวมไก่ (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด (ราย)	รวมเป็ด (ตัว)	รวมแพะ (ตัว)	เกษตรกรผู้เลี้ยงแกะ (ราย)	รวมแกะ (ตัว)	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์อื่น ๆ (ราย)	รวมสัตว์อื่น ๆ (ตัว)	รวมพืชอาหารสัตว์ (ไร่)	รวมเกษตรกรผู้ปลูกพืชอาหารสัตว์ (ราย)	
จอมบึง	๑,๔๓๓	๑๖,๘๖๕	๐	๑๖,๘๖๕	๒๔	๑๒๙	๒๗๑	๕๔๙,๖๗๖	๖๑	๖๒,๖๘๘	๑๖๘	๑๕๒,๔๓๗	๑๐๙	๒,๘๐๘	๗	๙๖	๔๘	๓๕๓	๗๘๒	๕๓
ดำเนินา	๑๓๐	๑,๓๐๖	๑๓๐	๑,๓๐๖	๐	๐	๒๘	๑๙,๓๖๙	๑๓๓	๑๑,๕๗๐	๑๑	๓๓๔	๑๐	๑๔๑	๐	๐	๑๒	๑๐๒	๐	๑
บางแพ	๖๖๐	๕,๖๕๐	๖๖๐	๕,๖๕๐	๑	๗	๙๒	๙๗,๐๒๗	๓๐	๒,๕๔๑	๕๕	๖๒,๘๔๙	๒๘	๗๐๐	๑	๔	๑๑	๓๐,๐๒๐	๙๒	๑๔
บ้านคา	๑๙๔	๒,๑๑๑	๑๙๔	๒,๑๑๑	๓	๔๖	๖๔	๑,๔๒๔	๑๑	๘๐๕	๙	๓๑๗	๑๑๓	๒,๓๙๕	๘	๒๓๓	๒	๔	๐	๐
บ้านโป่ง	๑,๒๖๙	๑๗,๖๖๘	๑,๒๖๙	๑๗,๖๖๘	๑๗	๑๒๒	๓๐๖	๗๔,๘๗๐	๗๒	๒๕,๐๕๕	๒๒๒	๓๔๔,๗๒๙	๔๘	๓,๒๕๒	๒	๒๓	๖๖	๑๗๗	๒๐๗	๕๘
ปากท่อ	๒,๐๓๕	๒๗,๒๓๐	๒,๐๓๕	๒๗,๒๓๐	๘	๒๒๗	๑๘๘	๘๖๖,๐๒๒	๑๘๓	๕,๐๖๕	๑๒๐	๓,๓๘๗	๔๑	๑,๒๘๕	๒	๑๑	๑๙๘	๒,๒๓๓	๑๐๖	๓
โพธาราม	๑,๙๐๔	๑๗,๕๒๗	๑,๙๐๔	๑๗,๕๒๗	๑๒	๑๐๑	๒๗๘	๓๓๕,๙๓๘	๑๒๗	๑๙๖,๒๘๐	๓๕๐	๙๒,๕๑๙	๗๖	๒,๙๒๙	๔	๕๕	๔๖	๒๑,๙๗๗	๗๐๕	๑๒๙
เมือง	๘๔	๙,๔๑๔	๘๔	๙,๔๑๔	๓	๘	๘๓	๒๖๘,๔๖๘	๒๓	๕,๕๘๕	๒๓	๑๙,๖๙๔	๕๘	๒,๑๔๐	๐	๐	๑๒	๒๐๘	๕	๑
วัดเพลง	๘๔	๑,๔๖๔	๘๔	๑,๔๖๔	๐	๐	๐	๐	๗	๘๑	๑๐	๑๒๘	๐	๐	๐	๐	๑๐	๑๐๑	๔	๑
สวนผึ้ง	๓๖๓	๒,๘๘๗	๓๖๓	๒,๘๘๗	๒๑	๑๗๖	๒๘	๑๙,๓๖๖	๒๘	๑,๘๘๗	๑๓๗	๒,๑๕๐	๒๕๐	๖,๓๒๖	๒๓	๑,๐๘๘	๒๖	๑๗๗	๑๒๖	๘
รวม	๘,๙๘๒	๑๐๒,๑๑๒	๒,๒๘๑	๔๖,๕๗๔	๘๘๗	๑,๔๑๗	๑,๕๕๑	๑,๕๕๕,๐๓๗	๖๗๓	๘๙,๕๕๗	๗,๘๐๗	๘,๙๘๒	๑๐๙	๒,๘๐๘	๗	๙๖	๔๘	๓๕๓	๗๘๒	๕๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี จากระบบทะเบียนเกษตรกร

อาหารสัตว์ มีผู้ขออนุญาตขายอาหารสัตว์ จำนวน ๔๕๕ ร้าน แบ่งเป็น ประเภทขายปลีก จำนวน ๓๕๗ ร้าน และประเภทขายปลีก-ส่ง จำนวน ๙๘ ร้าน ในปี ๒๕๖๔ มีผู้มายื่นขอใบอนุญาตขายอาหารสัตว์ รายใหม่ จำนวน ๑๙ ร้าน ส่วนโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในจังหวัดราชบุรี มีจำนวน ๒๕ แห่ง

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลจำนวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์ในจังหวัดราชบุรี

ที่	อำเภอ	จำนวน (แห่ง)
๑	เมืองราชบุรี	๓
๒	บ้านโป่ง	๓
๓	ปากท่อ	๙
๔	โพธาราม	๗
๕	จอมบึง	๓
รวม		๒๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

โรงงานผลิตอาหารสัตว์ในจำนวน ๒๕ แห่งนี้ มีโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ได้รับมาตรฐานระบบ GMP และ HACCP จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลโรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่ได้รับมาตรฐานระบบ GMP และ HACCP ในจังหวัดราชบุรี

ที่	ชื่อโรงงาน	ที่ตั้งโรงงาน
๑	บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
๒	บริษัท เอส.พี.เอ็ท.อาหารสัตว์ จำกัด	ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
๓	บริษัท ไมโครอินโนเวต จำกัด	ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
๔	บริษัท เอฟ.อี.ฟาร์ม จำกัด	ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

โรงฆ่าสัตว์ มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการและได้รับใบอนุญาต (กข.๑) จำนวน ๘๖ แห่ง และยังคงดำเนินกิจการในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๙ แห่ง

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลประเภทโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาตและดำเนินกิจการ ปี ๒๕๖๔

ที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)	กำลังการผลิต/วัน ประมาณ (ตัว/วัน)
๑	โรงฆ่าสุกร	๓๕	๓,๐๐๐
๒	โรงฆ่าโค	๑๘	๑๖๐
๓	โรงฆ่าสัตว์ปีก	๑๕	๔๔,๐๐๐
๔	โรงฆ่าแพะ	๑	๕ - ๑๐
รวม		๖๙	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

ในจำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๖๙ แห่งนี้ มีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานการส่งออกจากกรมปศุสัตว์ (Est.) จำนวน ๔ แห่ง และมีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรอง GMP จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลโรงฆ่าสัตว์ที่ได้มาตรฐานจากกรมปศุสัตว์

มาตรฐาน/การรับรอง	ประเภท	จำนวน (แห่ง)	ชื่อโรงฆ่าสัตว์	กำลังการผลิต สูงสุด (ตัว/วัน)
มาตรฐานการส่งออกจาก กรมปศุสัตว์ (Est.)	โรงฆ่าสุกร	๒	บริษัท กาญจนนาเฟรชพอร์ค จำกัด	๑,๐๐๐
			บริษัท วี.ซี.มีท โปรเซสซิง จำกัด	๓,๐๐๐
	โรงฆ่าโค	๑	บริษัท อีบรอสีมแอนด์บีฟ จำกัด	๑๕๐
	โรงฆ่าไก่	๑	บริษัท บิ๊กฟู้ดกรุ๊ป จำกัด	๑๕๐
การรับรอง GMP	โรงฆ่าโค	๑		๕๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์และไข่สด (โครงการปศุสัตว์ OK) จังหวัดราชบุรีมีสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรองเนื้อสัตว์และไข่สดปลอดภัยใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK) แบ่งเป็นร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ จำนวน ๓๙ แห่ง และร้านจำหน่ายไข่สด จำนวน ๙ แห่ง

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์และไข่สด (ปศุสัตว์ OK)

ที่	อำเภอ	ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ (แห่ง)	ร้านจำหน่ายไข่สด (แห่ง)
๑	เมืองราชบุรี	๒๗	๓
๒	โพธาราม	๒	๑
๓	บ้านโป่ง	๓	๒
๔	ปากท่อ	๓	-
๕	ดำเนินสะดวก	๒	๑
๖	บางแพ	๑	๑
๗	จอมบึง	๑	๑
๘	สวนผึ้ง	-	-
๙	บ้านคา	-	-
๑๐	วัดเพลง	-	-
รวมทั้งสิ้น		๓๙	๙

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๓๕ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวนพื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งขาวแวนนาไม	๗๒๖	๑๕,๙๕๔.๕๙	๒,๗๗๖	๘,๕๗๑.๖๔	๑๑๔.๐๐	๙๗๗,๑๖๖.๙๖
กุ้งก้ามกราม	๔๕๕	๘,๐๘๑.๕๐	๑,๕๘๖	๔,๒๔๒.๕๒	๒๔๖.๒๕	๑,๐๔๔,๗๒๐.๕๕
ปลาสด	๒๕	๖๑๐.๐๐	๔๔	๖๑๕.๓๒	๗๘.๔๖	๔๘,๒๗๘.๐๑
ปลานิล	๑,๒๕๗	๑๒,๐๐๑.๘๒	๑๘,๒๑๘	๑,๖๓๘.๙๔	๓๔.๕๓	๕๖,๕๙๒.๖๐
ปลาดุก	๑๑๖	๙๘๕.๒๑	๒๙๔	๔๗๗.๒๑	๓๖.๗๐	๑๗,๕๑๓.๖๑
ปลาตะเพียน	๓๓๙	๓,๙๗๐.๐๕	๓,๘๐๘	๑,๕๐๑.๐๙	๓๓.๑๖	๔๙,๗๗๖.๑๔
ปลาชวยงาม	๒๘๕	๖๘๒.๓๙	๔๙,๕๐๒	๘๑.๘๐ (ล้านตัว)	๔.๐๐	๓๒๗.๒๐ (ล้านบาท)

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดแยกตามรายเดือน ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์น้ำ	ปี ๒๕๖๓											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กุ้งขาวแวนนาไม												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๒,๙๘๘.๐๐	๓,๐๗๕.๐๐	๓,๑๖๒.๐๐	๓,๒๕๐.๐๐	๓,๓๓๗.๐๐	๓,๔๒๕.๐๐	๓,๕๑๒.๐๐	๓,๕๙๙.๐๐	๓,๖๘๖.๐๐	๓,๗๗๓.๐๐	๓,๘๖๐.๐๐	๓,๙๔๗.๐๐
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๕๘๐.๑๘	๖๘๖.๓๕	๗๙๒.๕๒	๘๙๘.๖๙	๙๐๔.๘๖	๙๑๐.๙๓	๙๑๖.๙๙	๙๒๒.๙๖	๙๒๘.๙๓	๙๓๔.๙๐	๙๓๙.๙๗	๙๔๕.๙๔
* ราคากุ้งขาว (โดยประมาณ) บาท/กก.	๑๒๐.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑๑๐.๐๐	๑๐๕.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๕.๐๐	๑๑๐.๐๐	๑๑๕.๐๐	๑๒๐.๐๐	๑๒๕.๐๐	๑๓๐.๐๐	๑๓๕.๐๐
กุ้งก้ามกราม												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๗๔๗.๐๐	๗๖๘.๗๕	๗๙๐.๕๐	๘๑๒.๒๕	๘๓๔.๐๐	๘๕๕.๗๕	๘๗๗.๕๐	๘๙๙.๒๕	๙๒๑.๐๐	๙๔๒.๗๕	๙๖๔.๕๐	๙๘๖.๒๕
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๑๔๕.๐๐	๑๕๑.๕๐	๑๕๘.๐๐	๑๖๔.๕๐	๑๗๑.๐๐	๑๗๗.๕๐	๑๘๔.๐๐	๑๙๐.๕๐	๑๙๗.๐๐	๒๐๓.๕๐	๒๑๐.๐๐	๒๑๖.๕๐
ราคากุ้งก้ามกราม (โดยประมาณ) บาท/กก.	๒๑๕.๐๐	๒๑๐.๐๐	๒๐๕.๐๐	๒๐๐.๐๐	๑๙๕.๐๐	๑๙๐.๐๐	๑๘๕.๐๐	๑๘๐.๐๐	๑๗๕.๐๐	๑๗๐.๐๐	๑๖๕.๐๐	๑๖๐.๐๐
ปลาสด												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙	๒๘.๖๙
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘	๑๐๘.๓๘
ราคาปลาสด (โดยประมาณ) บาท/กก.	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐	๘๑.๐๐
ปลานิล												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒	๔๒๖.๔๒
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖	๑๘๖.๔๖
ราคาปลานิล (โดยประมาณ) บาท/กก.	๓๘.๓๓	๓๖.๑๑	๓๔.๐๐	๓๑.๖๖	๒๙.๓๓	๒๗.๐๐	๒๔.๖๖	๒๒.๓๓	๒๐.๐๐	๑๗.๖๖	๑๕.๓๓	๑๓.๐๐
ปลาดุก												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕	๑๗.๙๕
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕	๓๐.๒๕
ราคาปลาดุก (โดยประมาณ) บาท/กก.	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗	๔๖.๖๗
ปลาตะเพียน												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘	๒๐๕.๙๘
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖	๒๕๕.๘๖
ราคาปลาตะเพียน (โดยประมาณ) บาท/กก.	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐	๔๐.๐๐
ปลาชวยงาม												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑	๖๘๗.๔๑
จำนวนผลผลิต (ตัว) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐	๑๐,๘๒๕,๕๐๐
ราคาปลาชวยงาม (โดยประมาณ) บาท/ตัว	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐
ปลาบู่ทิมในกระชัง												
จำนวนพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (ไร่) ณ เดือนที่สำรวจ	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒	๒.๗๒
จำนวนผลผลิต (ตัน) (โดยเฉลี่ยแต่ละเดือน)	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘	๘๐.๘๘
* ราคาปลาบู่ทิม (โดยประมาณ) บาท/กก.	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐	๖๓.๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๓๗ ข้อมูลชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์น้ำ	ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓		
	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
กุ้งขาวแวนนาไม	๗๖๑	๑๕,๕๒๕.๕๕	๑๐,๖๓๕.๕๘	๘๑๔	๑๖,๕๖๕.๖๑	๑๐,๗๘๕.๓๒	๘๔๓	๑๖,๗๖๒.๓๑	๘,๒๗๔.๕๕	๗๗๑	๑๕,๙๕๕.๕๕	๘,๕๗๑.๖๕
กุ้งก้ามกราม	๓๗๑	๗,๑๙๙.๓๐	๒,๙๑๕.๘๙	๓๔๐	๖,๕๙๗.๑๖	๒,๖๐๕.๙๗	๓๓๖	๖,๔๘๒.๓๖	๒,๐๔๐.๒๒	๔๗๑	๘,๐๘๕.๕๐	๔,๑๕๒.๕๒
ปลาสด	๑๓	๓๖๓.๐๐	๑๔.๓๒	๖	๑๔๐.๐๐	๒๓.๕๕	๗	๑๔๑.๒๕	๔๒.๒๗	๒๕	๖๑๐.๐๐	๖๑๕.๓๒
ปลานิล	๑,๐๐๑	๔,๘๘๑.๘๐	๑,๑๔๙.๕๕	๑,๐๒๗	๕,๘๘๘.๑๕	๑,๖๕๐.๙๗	๑,๐๖๕	๕,๑๑๗.๐๓	๑,๒๕๗.๑๕	๑,๒๕๗	๑๒,๐๐๑.๘๒	๑,๖๓๕.๙๕
ปลาดุก	๕๖	๒๐๒.๐๐	๗๙๙.๑๕	๖๘	๒๕๘.๑๑	๔๕๖.๙๙	๗๑	๒๖๒.๒๐	๓๔๐.๐๖	๑๑๖	๙๘๕.๒๑	๔๗๗.๒๑
ปลาตะเพียน	๓๖๐	๒,๖๐๘.๓๐	๑๔๐.๐๑	๓๔๔	๒,๔๙๖.๘๐	๗๓๕.๐๑	๓๔๐	๒,๔๗๑.๘๐	๒,๐๙๖.๔๒	๓๓๙	๓,๙๗๐.๐๕	๑,๕๐๑.๐๙
ปลาชวยงาม	๒๒๓	๕๐๑.๓๐	๖.๙๗ (ล้านตัว)	๒๖๗	๖๕๑.๖๒	๔๑.๒๘ (ล้านตัว)	๒๗๕	๖๔๑.๒๓	๑๗๔.๐๑ (ล้านตัว)	๒๘๗	๖๘๒.๓๙	๘๑.๘๘ (ล้านตัว)

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๓๘ ข้อมูลจระเข้หน้าจืดจังหวัดราชบุรีแยกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนผู้ประกอบการ (ราย)	จำนวนฟาร์ม	จำนวนหน่วยเลี้ยง (บ่อ)	เนื้อที่ฟาร์ม (ไร่)	เนื้อที่เลี้ยงรวมทั้งหมด (ไร่)
จอมบึง	๔	๔	๒๙	๑๖๐.๕๐	๙.๗๕
ดำเนินสะดวก	๔	๔	๕๒	๒๔.๐๙	๐.๗๗
บางแพ	๑	๑	๑	๘.๐๐	๐.๑๐
บ้านโป่ง	๑๐	๑๐	๒๓๘	๑๗๑.๒๕	๖๒.๔๐
ปากท่อ	๙	๙	๕๔	๗๒.๔๕	๒๖.๔๕
อำเภอเมือง	๓	๔	๒๘	๕๕.๕๐	๓๕.๔๐
สวนผึ้ง	๑	๑	๒๐	๔๙.๐๐	๔.๐๐
โพธาราม	๗	๗	๔๕	๓๔.๐๐	๕.๗๑
รวม	๓๙	๔๐	๔๖๗	๕๗๔.๗๙	๑๔๔.๕๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๓๙ ข้อมูลปลาน้ำจืดอื่น ๆ จังหวัดราชบุรีแยกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	จำนวนผู้ประกอบการ (ราย)	จำนวนฟาร์ม	จำนวนหน่วยเลี้ยง (บ่อ)	เนื้อที่ฟาร์ม (ไร่)	เนื้อที่เลี้ยงรวมทั้งหมด (ไร่)
บางแพ	๑	๑	๒	๒๓.๐๐	๒๓.๐๐
บ้านคา	๑	๑	๑	๑๔.๐๐	๑.๐๐
โพธาราม	๙	๙	๑๖	๓๐.๕๐	๑๙.๕๐
รวม	๑๑	๑๑	๑๙	๖๗.๕๐	๔๓.๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๔๐ พื้นที่ทำการเกษตร ด้านประมง ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร ด้านประมง					
	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	ครัวเรือน
เมืองราชบุรี	๖๔๒.๘๔	๑๐๑	๘๘๓.๐๒	๑๐๗	๓๐๗.๑๕	๑๕๗
บ้านโป่ง	๑,๐๒๙.๙๖	๒๓๖	๑,๑๐๕.๐๖	๒๔๖	๒,๓๕๓.๗๗	๒๔๙
โพธาราม	๓,๒๔๖.๓๒	๔๒๐	๓,๐๙๓.๑๑	๔๒๑	๒๑,๘๗๙.๘๒	๑,๐๙๔
บางแพ	๒๑,๑๐๖.๐๙	๑,๑๐๕	๒๑,๘๗๙.๘๒	๑,๐๙๔	๑๐๙.๓๗	๙๒
ดำเนินสะดวก	๒,๓๙๔.๒๒	๒๔๑	๒,๓๕๓.๗๗	๒๔๙	๑,๑๐๕.๐๖	๒๔๖
ปากท่อ	๕๕๙.๗๖	๒๒๙	๕๗๙.๘๑	๒๔๐	๕๗๙.๘๑	๒๔๐
วัดเพลง	๑,๙๒๓.๔๗	๒๐๐	๑,๙๓๕.๙๗	๒๐๔	๓,๐๙๓.๑๑	๔๒๑
จอมบึง	๑,๑๗๘.๑๕	๑๔๙	๓๐๗.๑๕	๑๕๗	๘๘๓.๐๒	๑๐๗
สวนผึ้ง	๑๕๗.๒๘	๑๖๘	๑๕๑.๔๒	๑๖๗	๑,๙๓๕.๙๗	๒๐๔
บ้านคา	๑๐๘.๖๒	๙๑	๑๐๙.๓๗	๙๒	๑๕๑.๔๒	๑๖๗
รวม	๓๒,๓๔๖.๗๑	๒,๙๔๐	๓๒,๓๕๘.๕๐	๒,๙๗๗	๓๒,๓๕๘.๕๐	๒,๙๗๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชื่อสินค้าเด่น/สินค้า GI	ลักษณะเด่น	เกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์	พื้นที่ปลูกอำเภอของเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต
๑. สับปะรดบ้านคา (๔ อำเภอ ได้แก่ จอมบึง ปากท่อ สวนผึ้ง และบ้านคา)	รสชาติหวานฉ่ำ ไม่กัดลิ้น มีกลิ่นหอม	๘๙ ราย	บ้านคา	๘๕๐	๒,๐๐๐ ตัน
๒. มะพร้าวน้ำหอมราชบุรี (๗ อำเภอ ได้แก่ ดำเนินสะดวก วัดเพลง บ้านโป่ง เมืองราชบุรี บางแพ ปากท่อ และโพธาราม)	รสชาติมีความหวาน และหอมกรุ่น คล้ายใบเตย	๙๑ ราย และ แบบกลุ่ม ๑ กลุ่ม (เกษตรกร ๙ ราย)	ดำเนินสะดวก เมืองราชบุรี บางแพ และวัดเพลง	๑,๒๐๐	๔,๖๐๘,๐๐๐ ผล/ปี

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๔๒ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

มาตรฐาน	สินค้า	จำนวน (ราย/แปลง/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	หมายเหตุ
เกษตรปลอดภัย (GAP)	พืช	๑,๔๗๕	๑๘,๑๕๔.๐๔	- กรมวิชาการเกษตร ๑,๓๖๐ แปลง ๑๗,๕๓๙.๘๐ ไร่ - ICAPS (ม.แม่โจ้) ๑๑๕ ราย ๖๑๔.๒๔ ไร่
	ข้าว	๑๓๕	๑,๒๗๑.๒๕	- รายการกลุ่ม ๘ กลุ่ม ๑๑๒ ราย ๑๑๗ แปลง ๑,๐๐๙ ไร่ - รายเดี่ยว ๒๓ ราย ๒๖๒.๒๕ ไร่
	ประมง	๑,๐๕๗	๑๙,๒๘๙.๒๕	
	ปศุสัตว์	๔๙๐	๑๙,๕๘๒.๑๕	- จำนวนสัตว์โดยประมาณ ๒๑,๖๑๐,๕๔๕ ตัว
รวม		๓,๑๕๗	๕๘,๒๙๖.๖๙	
เกษตรอินทรีย์				
- Organic Thailand	พืช	๑๑	๒๓๔.๐๐	- พืชผสมผสาน ๘ ราย ๒๑๒ ไร่, มะพร้าว น้ำหอม ๒ ราย ๑๗.๕๐ ไร่, สมุนไพร ๑ ราย ๔.๕๐ ไร่)
	ข้าว	๔	๒๔.๗๕	
	รวม	๑๕	๒๕๘.๗๕	
- PGS		๓๗	๘๖๘.๐๕	- PGS สามพรานโมเดล ๒๐ ราย ๖๑๒.๓๐ ไร่ - PGS ปากท่อร่วมใจ ๑๖ ราย ๒๐๑.๗๕ ไร่ - SDGsPGS ๑ ราย ๕๔ ไร่
- Earth Safe		๒	๓๓๕.๐๐	
- มาตรฐานสากล		๘	๑,๐๕๗.๗๕	- IFOAM / EU / USDA
รวม		๖๒	๒,๕๑๙.๕๕	

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

กลุ่มเกษตรอินทรีย์ร่วมเย็นราชบุรี กลุ่มเกษตรอินทรีย์ปากท่อร่วมใจ

ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านพืช

ลำดับ	ชนิดพืช	จำนวนแปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	มะพร้าว/มะพร้าว น้ำหอม	๕๓๐	๑๑,๕๐๘.๖๗
๒	ชมพู่	๘๕	๗๘๓.๕๐
๓	สับปะรด	๖๐	๘๑๖.๕๐

ลำดับ	ชนิดพืช	จำนวนแปลง	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๔	มะม่วง	๔๐	๗๗๑.๐๐
๕	มะนาว	๓๐	๓๖๑.๐๐
๖	พืชชนิดอื่น ๆ	๖๑๕	๓,๒๙๙.๑๓
รวม		๑,๓๖๐	๑๗,๕๓๙.๘๐

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๔๔ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านปศุสัตว์

ลำดับที่	ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์ โดยประมาณ (ตัว)	จำนวนพื้นที่ฟาร์ม (ไร่)
๑	ไก่เนื้อ	๑๕๒	๑๖,๖๕๔,๖๔๐	๓,๒๑๒.๗๐
๒	ไก่พันธุ์	๓	๔๗๘,๒๐๐	๑๘.๐๐
๓	โคนม	๑๙๓	๘,๕๕๙	๕๓๗.๔๕
๔	โคเนื้อ	๕	๑,๑๗๐	๓๒๔.๐๐
๕	จิ้งหรีด	๑	๔๐๐ ชิ้น	๒๐.๐๐
๖	นกกระทา	๓	๑๘๙,๐๐๐	๙๗.๐๐
๗	เป็ดไข่	๓	๖๘,๐๐๐	๔๗.๐๐
๘	เป็ดเนื้อ	๙	๑,๐๓๑,๕๐๐	๒๘๐.๐๐
๙	แพะนม	๒	๑๖๐	๒๐.๐๐
๑๐	สุกร	๑๑๕	๒,๐๐๗,๓๓๒	๑๔,๙๘๔.๐๐
๑๑	สถานที่พักไข่สัตว์ปีก	๔	๑,๑๗๑,๕๘๔	๔๒.๐๐
รวม		๔๙๐	๒๑,๖๑๐,๕๔๕	๑๙,๕๘๒.๑๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๔๕ ข้อมูลการรับรองมาตรฐาน GAP ด้านประมง

ลำดับ	ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนเกษตรกร (ราย/แปลง)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	กุ้งขาว	๓๐๒	๕,๙๕๓.๓๕
๒	กุ้งก้ามกราม	๕๒๙	๑๑,๐๖๘.๖๕
๓	ปลานิล	๑๑	๓๒๑.๐๐
๔	ปลาดตะเพียน	๑	๒.๐๐
๕	ปลาดตะเพียนขาว	๑๓	๘๐.๕๐
๖	ปลาสลิด	๒๑	๕๑๙.๐๐
๗	ปลากลาย	๑	๕.๐๐
๘	ปลาช่อน	๒	๙๒.๐๐
๙	ปลาดุก	๔	๓๔.๐๐
๑๐	ปลาดุกบิ๊กอุย	๑	๑๒.๐๐
๑๑	ปลาสร้อย	๒	๒๒๐.๐๐
๑๒	ตะพาบ	๑	๑๖.๐๐
๑๓	กบ	๑	๒.๐๐
๑๔	สัตว์น้ำสวยงาม	๑๕๐	๕๑๒.๒๕
๑๕	ฟาร์มเพาะพันธุ์	๑๘	๔๕๑.๕๐
รวม		๑,๐๕๗	๑๙,๒๘๙.๒๕

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๔๖ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดราชบุรี

ที่	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรปากแรด	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน อย. พัฒนาบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัตถุดิบในท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด
๒	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตผักและ ผลไม้ปลอดภัยสารพิษอำเภอ ดำเนินสะดวก	สมาชิก ในกลุ่ม	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบในท้องถิ่นให้ได้รับการ รับรองมาตรฐานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรลาดบัวขาว	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน อย. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัตถุดิบในท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและ แปรรูปข้าว หมู่ ๗ ตำบล เตาปูน	สมาชิก กลุ่ม แปลงใหญ่	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้ ส่งเสริมและผลักดัน วิสาหกิจชุมชนในการแปรรูปสีข้าวเพื่อจำหน่ายของกลุ่มแปลงใหญ่ข้าว
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรอ้ออ้อเขียว	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน อย. พัฒนาบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัตถุดิบในท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรโพหักรุ่งเจริญ	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนด้านการตลาด
๗	วิสาหกิจชุมชนบ้านแก้วกลาง สมุนไพร	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๘	วิสาหกิจชุมชนสระโกสินารายณ์	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน อย. พัฒนาบรรจุภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่มจาก วัตถุดิบในท้องถิ่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาด
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบางไทร	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบในท้องถิ่น และสนับสนุนด้าน การตลาด
๑๐	วิสาหกิจชุมชน ศิริวรรณ เสื้อผ้าเด็ก	สมาชิก ในกลุ่ม และชุมชน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัฒนาผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบในท้องถิ่น และสนับสนุนด้าน การตลาด

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๔๗ ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๓												ปี ๒๕๖๔		รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	
๑. ข้าวนาปี								๐.๐๑	๐.๒๑	๕.๐๒	๙.๙๗	๘๑.๕๖	๓.๑๒	๐.๑๑	๑๐๐
๒. สับปะรดโรงงาน	๑๔.๗๐	๘.๔๙	๘.๓๗	๑๖.๔๖	๑๖.๗๘	๗.๖๑	๐.๙๗	๐.๒๖	๐.๑๙	๓.๒๖	๘.๓๘	๑๔.๕๓			๑๐๐
๓. มะพร้าวผลแก่	๗.๖๙	๘.๔๖	๙.๐๕	๑๐.๖๙	๙.๕๒	๑๐.๔๙	๘.๙๑	๘.๒๓	๖.๘๒	๗.๑๑	๕.๓๑	๗.๗๒			๑๐๐
๔. ยางพารา	๑๑.๐๙	๑.๘๕	๐.๕๓	๐.๔๔	๓.๖๖	๙.๓๖	๑๐.๑๖	๑๐.๕๐	๑๑.๑๖	๙.๓๑	๑๕.๑๙	๑๖.๗๗			๑๐๐
๕. ปาล์มน้ำมัน	๕.๖๓	๗.๖๒	๙.๖๑	๙.๒๘	๑๓.๕๒	๑๐.๐๙	๑๐.๕๓	๗.๒๘	๖.๗๙	๖.๖๑	๗.๒๗	๕.๗๗			๑๐๐
๖. กาแฟ												๑๖.๖๗	๕๐.๐๐	๓๓.๓๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๔๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร		
- สหกรณ์การเกษตร	๔๕	๔๕,๙๖๑
- สหกรณ์ประมง	๑	๖๐
- สหกรณ์นิคม	-	-
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร		
- สหกรณ์ออมทรัพย์	๒๑	๓๑,๔๒๕
- สหกรณ์ร้านค้า	๓	๕,๒๙๘
- สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	๕	๒๑,๓๔๒
- สหกรณ์บริการ	๕	๑,๒๘๓
รวม	๘๐	๑๐๕,๓๖๙

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๔๙ ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓

กลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
- ทำนา	๑๙	๑,๖๙๕
- ทำสวน	๙	๕๔๕
- เลี้ยงสัตว์	๒	๑๔๙
- ทำไร่	๔	๓๑๙
- เพาะเห็ด	๑	๕๙
- อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
รวม	๓๕	๒,๗๖๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๕๐ ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ลำดับ	ชื่อสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (คน/แห่ง)	ปริมาณธุรกิจ (ล้านบาท)							
			รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	รวบรวมผลผลิต	แปรรูปผลผลิต	ให้บริการ/ส่งเสริม	รวม	
	สหกรณ์									
๑	สหกรณ์การเกษตร	๔๑,๓๐๐	๗๑๒.๑๔	๕๕๐.๒๘	๓๖๖.๐๘	๓๑๓.๓๒	๑,๒๖๒.๖๖	๑๐.๙๘	๓,๒๑๕.๔๗	
๒	สหกรณ์ประมง	๖๐	๐.๐๑	-	๒.๕๓	-	-	-	๒.๕๔	
๓	ร้านสหกรณ์	๑๐,๗๐๐	-	-	๓๖๖.๓๓	-	-	-	๓๖๖.๓๓	
๔	สหกรณ์บริการ	๑๖๖	-	๑.๔๘	-	-	-	๐.๐๓	๑.๕๑	
๕	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑๙,๖๗๔	๒๐๔.๓๔	๒๔๑.๖๖	๐.๒๐	-	-	-	๔๔๖.๒๑	
๖	สหกรณ์ออมทรัพย์	๓๓,๘๐๒	๑,๙๓๙.๓๓	๕,๐๑๐.๓๓	-	-	-	-	๖,๙๔๙.๖๗	
รวมสหกรณ์		๑๐๕,๗๐๒	๒,๘๕๕.๘๒	๕,๘๐๓.๗๕	๗๓๕.๑๔	๓๑๓.๓๒	๑,๒๖๒.๖๖	๑๑.๐๑	๑๐,๙๘๑.๗๓	
๗	กลุ่มสหกรณ์	๒,๖๙๑	๐.๐๗	๙.๒๓	๑๘.๘๖	-	-	-	๒๘.๑๗	
รวมสหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์		๑๐๘,๓๙๓	๒,๘๕๕.๘๙	๕,๘๑๒.๙๘	๗๕๔.๐๐	๓๑๓.๓๒	๑,๒๖๒.๖๖	๑๑.๐๑	๑๑,๐๐๙.๙๐	

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี

ตารางที่ ๕๑ รายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

ลำดับ	ชื่อสหกรณ์	สินทรัพย์ทั้งสิ้น (ล้านบาท)	หนี้สินทั้งสิ้น (ล้านบาท)	ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)
	สหกรณ์การเกษตร			
๑	สหกรณ์การเกษตร	๓,๑๙๑.๖๓	๑,๕๑๕.๐๐	๑,๖๗๐.๑๐
๒	สหกรณ์ประมง	๐.๐๕	๒.๓๙	๒.๗๗
๓	ร้านสหกรณ์	๔๒.๗๓	๑๒.๔๔	๓๐.๒๘
๔	สหกรณ์บริการ	๐.๗๑	๑.๐๖	๑.๔๘
๕	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๙๗๔.๓๕	๓๘๗.๗๕	๕๘๖.๖๐
๖	สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๖,๙๑๔.๐๐	๗,๑๖๖.๓๒	๙,๗๔๗.๖๘
รวมสหกรณ์		๒๑,๑๒๓.๔๗	๙,๐๘๔.๙๖	๑๒,๐๕๘.๙๑
๗	กลุ่มสหกรณ์	๒๕.๗๒	๙.๒๗	๑๗.๒๙
รวมสหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์		๒๑,๑๔๙.๑๙	๙,๐๙๔.๒๓	๑๒,๐๗๖.๒๐

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๕๒ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดราชบุรี

อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองราชบุรี	๙	๒๓๕	๑๐	๑๑๓	๙	๒๐๓	๓๗	๕๙๓
บ้านโป่ง	๘	๑๓๕	๑๒	๒๑๒	๗	๑๕๗	๑๐๗	๑,๓๓๐
โพธาราม	๑๐	๑๘๖	๑๓	๑๙๐	๘	๑๘๖	๙๕	๑,๕๔๑
บางแพ	๕	๗๖	๕	๕๐	๖	๑๒๑	๒๗	๓๖๑
ดำเนินสะดวก	๖	๘๒	๑๐	๑๒๐	๗	๑๕๐	๓๕	๔๐๓
ปากท่อ	๗	๘๔	๗	๙๐	๖	๑๕๙	๔๐	๖๕๐
วัดเพลง	๒	๖๐	๒	๓๐	๒	๓๐	๑๖	๑๔๑
จอมบึง	๘	๑๔๑	๖	๘๑	๖	๑๓๕	๕๓	๒,๑๓๗
สวนผึ้ง	๕	๑๓๓	๕	๙๑	๔	๑๔๕	๒๐	๒๗๙
บ้านคา	๑๑	๙๐๘	๒	๒๓	๓	๑๐๒	๔๓	๔๗๒
รวม	๗๑	๒,๐๔๐	๗๒	๑,๐๐๐	๕๘	๑,๓๘๘	๔๗๓	๗,๙๐๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔)

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๕๓ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดราชบุรี

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร											
	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ	ปฏิรูปที่ดิน	ชานาชั้นนำ	ยางพารา	สารวัตรเกษตร
เมืองราชบุรี	๒๐	๒๓		๑๓	๑๙๗	๑๘๑	๖	๒		๑	๐	๖
โพธาราม	๗	๒๐	๑	๓๔	๑๗๕	๑๕๖	๘	๒		๑	๐	๘
บางแพ	๗	๕	๑	๗๙	๗๔	๖๕	๒	๑			๐	๔
บ้านโป่ง	๑๐	๙	๑	๓๑	๑๙๒	๑๘๓	๒	๒		๑	๐	๕
ดำเนินสะดวก	๓	๖	๔	๕๖	๑๑๖	๑๐๕	๒	๑			๐	๔
วัดเพลง	๔	๔	๕	๖	๓๒	๒๘	๒	๑			๐	๒
ปากท่อ	๘	๑๐	๑	๒๓	๙๘	๘๕	๓	๑	๑๓	๑	๑	๐
จอมบึง	๑	๑๖	๑	๘๕	๙๖	๙๐	๒	๑	๑๔	๑	๑	๔
สวนผึ้ง	๒	๓	๑	๑๒	๔๒	๓๗	๒	๑	๕		๐	๓
บ้านคา	๕	๑๓		๑๒	๔๔	๔๑	๒	๑	๑๘		๘	๕
รวม (คน)	๖๗	๑๐๙	๑๕	๓๕๑	๑,๐๖๖	๙๗๑	๓๑	๑๓	๕๐	๕	๑๐	๔๑

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี ศูนย์วิจัยข้าวจังหวัดราชบุรี และเว็บไซต์ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๕๔ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน จังหวัดราชบุรี

อำเภอ	ชื่อศูนย์ฯ	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	เบอร์โทรศัพท์	ที่ตั้งศูนย์ฯ	องค์ความรู้
ปากท่อ	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านเหล่ามะละกอ	นายอุบล แซ่มซ้อย	๐๘๑-๗๕๖๔๒๓๑	๒๑ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี	การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ สอร์โมนไข่ สมุนไพรไล่แมลง เผาถ่าน เก็บน้ำส้มควั่นไม้ การทำจุลินทรีย์ท้องถิ่น จุลินทรีย์หน่อกล้วย การผลิตแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ การทำน้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจาน การทำสบู่ การเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ไข่
บ้านคา	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน นายจันทร์ เรืองเรธา	นายจันทร์ เรืองเรธา	๐๘๙-๙๑๐๑๒๕๔	๗๔/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี	การทำน้ำหมักชีวภาพ สมุนไพรไล่แมลง ทำ สอร์โมนไข่ การออมทรัพย์ น้ำส้มควั่นไม้ เผาถ่าน การแปรรูปสับปะรด การทำน้ำยาล้างจาน การเลี้ยงสัตว์ เป็นแหล่งโปรตีนในครัวเรือน (เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด)

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ตารางที่ ๕๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัดราชบุรี

ลำดับ	เกษตรกรต้นแบบ	เบอร์มือถือ (เกษตรกรต้นแบบ)	ที่ตั้ง ศพก. จังหวัดราชบุรี (๑๐ อำเภอ)					จุดเด่นของศูนย์
			ที่ตั้งศูนย์ฯ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	สินค้าหลัก	
๑	นายไชยวิทย์ บัวงาม	๐๙๔-๘๗๔๗๗๙๔	๑๒๓ หมู่ ๔	ห้วยไผ่	เมืองราชบุรี	ราชบุรี	ข้าว	การผลิตข้าวคุณภาพครบวงจร
๒	นายวสันต์ จันทร์	๐๙๒-๕๓๙๒๔๑๖	๕๒/๑ หมู่ ๑๐	บ้านสิงห์	โพธาราม	ราชบุรี	พืชผัก	การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๓	นายอรรถพร แพรกเข็น	๐๙๑-๗๔๐๘๑๓๒	๕๓/๒ หมู่ ๘ บ้านยาง	หนองกบ	บ้านโป่ง	ราชบุรี	ข้าว	การผลิตข้าวคุณภาพสูงเพื่อการบริโภคแบบครบวงจร
๔	นายคะนอง โปรักษ์	๐๘๑-๒๐๗๙๗๙๖	บ้านกุ่ม หมู่ ๒	บางแพ	บางแพ	ราชบุรี	กล้วยน้ำว้า	การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
๕	นายจรัญ เจริญทรัพย์	๐๘๑-๕๕๖๙๕๗	บ้านรางสีหมอก หมู่ ๒	ท้านัด	ดำเนินสะดวก	ราชบุรี	มะพร้าวน้ำหอม	การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต
๖	นายสมเกียรติ ประพฤติกิจ	๐๘๑-๗๕๙๕๔๒๒	บ้านคลองขุด ๕๕ หมู่ ๑๐	เกาะศาลพระ	วัดเพลง	ราชบุรี	มะพร้าวน้ำหอม	การผลิตมะพร้าวน้ำหอมคุณภาพดี
๗	นายสุวิจน์ เออทอง	๐๙๙-๓๘๙๗๑๕๙	๑๐๓ บ้านห้วยยางโทน หมู่ ๒	ห้วยยางโทน	ปากท่อ	ราชบุรี	ข้าว	การผลิตข้าวคุณภาพครบวงจร
๘	นายภูซงค์ ไทรเล็กทิม	๐๘๔-๘๐๒๒๗๘๔	บ้านรางม่วง หมู่ ๘	จอมบึง	จอมบึง	ราชบุรี	มันสำปะหลัง	เทคโนโลยีการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
๙	นายจันทร์ เรืองเรธา	๐๘๙-๙๑๐๑๒๕๔	บ้านหนองจอก หมู่ ๕	หนองพันจันทร์	บ้านคา	ราชบุรี	สับปะรด	การใช้ระบบน้ำในแปลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
๑๐	นายสมศักดิ์ เหลืองอร่าม	๐๘๑-๗๐๔๗๑๐๑	ศาลาประชาคม หมู่ ๗ บ้านห้วยลาดปลาเค้า	ป่าหวาย	สวนผึ้ง	ราชบุรี	ผัก	ลดต้นทุนการผลิตผัก : ใช้สารชีวภัณฑ์

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี

๒.๘.๒ แปลงใหญ่จังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีมีแปลงใหญ่ในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ รวมจำนวน ๘๑ แปลง เกษตรกร ๓,๐๙๗ ราย พื้นที่ ๓๒,๖๒๓.๒๖ ไร่

ตารางที่ ๕๖ จำนวนแปลงใหญ่จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

ปี	ประเภทสินค้า	ชนิดสินค้า	จำนวน (แปลง)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ปี ๒๕๕๙	ข้าว	ข้าว	๑	๖๗	๑,๕๕๑.๐๐
	ปศุสัตว์	แพะ	๑	๘๒	๔๓๑.๖๖
	พืช	สับปะรด	๑	๘๒	๑,๐๑๔.๐๐
	รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙			๓	๒๓๑
ปี ๒๕๖๐	ข้าว	ข้าว	๓	๑๘๘	๒,๗๑๘.๐๐
	พืช	ผัก/สมุนไพร	๔	๑๘๒	๑,๕๑๐.๐๐
		มันสำปะหลัง	๑	๕๕	๑,๓๓๑.๐๐

ปี	ประเภทสินค้า	ชนิดสินค้า	จำนวน (แปลง)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ปี ๒๕๖๐ (ต่อ)	พืช (ต่อ)	ไม้ดอกไม้ประดับ	๑	๔๐	๒๕.๒๕
		ฝรั่ง	๑	๓๐	๑๔๐.๐๐
		มะม่วง	๒	๕๔	๗๐๓.๕๐
		มะพร้าว	๑	๒๘	๓๔๒.๐๐
		มะพร้าวน้ำหอม	๔	๑๔๑	๑,๙๓๒.๐๐
	รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐			๑๗	๗๑๘
ปี ๒๕๖๑	ข้าว	ข้าว	๕	๒๐๕	๒,๔๔๗.๐๐
	ปศุสัตว์	โคนม	๒	๖๖	๑,๒๕๐.๐๐
	พืช	ผัก/สมุนไพร	๓	๑๒๗	๓๖๔.๐๐
		เห็ดหูหนู	๒	๖๖	๑๗.๐๐
		ถั่วเขียว	๑	๔๐	๕๑๖.๕๐
		สับปะรด	๑	๓๑	๓๘๓.๐๐
		อ้อยโรงงาน	๓	๗๕	๑,๗๐๕.๒๕
		ไม้ดอกไม้ประดับ	๑	๓๐	๓๑.๐๐
		กล้วยน้ำว้า	๑	๓๐	๑๔๒.๒๕
		ชมพู	๑	๓๐	๒๗๕.๐๐
		มะม่วง	๑	๓๓	๓๗๓.๐๐
		มะพร้าวน้ำหอม	๑	๒๒	๓๒๖.๐๐
	รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๑			๒๒	๗๕๕
ปี ๒๕๖๒	ข้าว	ข้าว	๒	๑๐๘	๑,๕๖๐.๐๐
	พืช	ผัก/สมุนไพร	๑	๓๗	๗๔.๐๐
		เห็ดหูหนู	๑	๓๐	๑๕.๐๐
		มันสำปะหลัง	๑	๓๐	๓๓๕.๕๐
		สับปะรด	๑	๓๕	๓๕๐.๐๐
		เงาะโรงเรียน	๑	๓๐	๒๕๐.๐๐
	มะพร้าวน้ำหอม	๑	๓๐	๓๘๒.๐๐	
รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๒			๘	๓๐๐	๒,๙๗๖.๕๐
ปี ๒๕๖๓	ข้าว	ข้าว	๑	๓๗	๓๕๒.๐๐
	ประมง	ปลาสวยงาม	๑	๓๔	๑๔๘.๗๙
	ปศุสัตว์	สุกร	๑	๓๐	๔๒.๐๐
	พืช	เห็ดนางฟ้า	๑	๓๐	๒๕.๙๑
		ชมพู	๑	๓๐	๓๓๘.๗๕
		ฝรั่ง	๑	๔๔	๔๓๘.๐๐
		มะนาว	๑	๓๐	๓๓๒.๗๕
		ลำไย	๑	๓๔	๓๑๕.๐๐
		มะพร้าว	๒	๗๔	๑,๒๘๒.๕๐
		มะพร้าวน้ำหอม	๑	๓๐	๓๐๙.๗๕
		ยางพารา	๑	๓๙	๗๘๔.๐๐
รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓			๑๒	๔๑๒	๔,๓๖๙.๔๕
ปี ๒๕๖๔	ประมง	ปลาสด	๑	๒๐	๔๘๙.๐๐
	พืช	ถั่วพลู	๑	๓๑	๖๙.๐๐
		ผัก/สมุนไพร	๕	๑๖๕	๓๖๙.๔๐

ปี	ประเภทสินค้า	ชนิดสินค้า	จำนวน (แปลง)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ปี ๒๕๖๔ (ต่อ)	พืช (ต่อ)	เห็ดหูหนู	๑	๓๒	๑๑.๗๕
		มันสำปะหลัง	๓	๑๔๓	๒,๓๑๔.๕๐
		หม่อนผลสด	๑	๓๓	๘๔.๐๐
		มะนาว	๑	๒๘	๔๐๔.๒๕
		มะม่วง	๑	๑๗	๓๘๗.๕๐
		กาแฟ	๑	๓๐	๑๓๒.๐๐
		มะพร้าวน้ำหอม	๔	๑๘๒	๑,๖๙๗.๕๐
รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๔			๑๙	๖๘๑	๕,๙๕๘.๙๐
รวมแปลงใหญ่ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔			๘๑	๓,๐๙๗	๓๒,๖๒๓.๒๖

ที่มา : ระบบสารสนเทศแปลงใหญ่ ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔)

๒.๘.๓ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

จังหวัดราชบุรีได้รับอิทธิพลพายุระดับ ๒ (ดีเปรสชัน) เมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ก่อปรกักร่องมรสุมกำลังแรง เมื่อวันที่ ๑๗ - ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ ทำให้เกิดฝนตกหนัก ส่งผลทำให้เกิดสถานการณ์น้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลาก โดยดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร (อุทกภัย) จังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗ อำเภอ เกษตรกร ๑,๐๐๑ ราย พื้นที่ ๓,๗๙๖.๕๕ ไร่ วงเงินที่ให้ความช่วยเหลือ ๖,๕๘๘,๓๕๕.๗๕ บาท

ตารางที่ ๕๗ พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการช่วยเหลือ

ที่	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	รวมพื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	รวมวงเงินที่ให้ความช่วยเหลือ (บาท)	การจำแนกงบประมาณการให้ความช่วยเหลือ		
					งบประมาณท้องถิ่น (บาท)	งบอุดหนุน (บาท)	เงินอุดหนุนจังหวัด (บาท)
๑	เมืองราชบุรี	๑๑	๔๖.๕๐	๗๒,๗๓๙.๒๕	๔๐,๘๐๒.๗๕	๓๑,๙๓๖.๕๐	๐
๒	โพธาราม	๖๕	๓๐๔.๓๐	๘๗๔,๔๗๔.๒๕	๘๖,๔๐๑.๒๕	๔๙๙,๔๕๖.๒๕	๒๘๘,๖๑๖.๗๕
๓	บ้านโป่ง	๒๐๑	๕๒๒.๕๐	๘๔๕,๒๒๕.๒๕	๔๘,๕๘๗.๕๐	๔๙๘,๑๙๑.๕๐	๒๙๘,๔๔๖.๒๕
๔	ปากท่อ	๕๗	๑๑๔.๐๐	๑๘๘,๘๔๘.๐๐	๑๘๘,๘๔๘.๐๐	๐	๐
๕	จอมบึง	๔๑๘	๑,๘๗๘.๕๐	๓,๑๑๔,๒๗๗.๗๕	๐	๔๙๘,๘๗๕.๐๐	๒,๖๑๕,๔๐๒.๗๕
๖	สวนผึ้ง	๕๒	๑๑๐.๒๕	๑๖๕,๕๔๗.๒๕	๑๖๕,๕๔๗.๒๕	๐	๐
๗	บ้านคา	๑๙๗	๘๒๐.๕๐	๑,๓๒๗,๒๔๔.๐๐	๐	๔๘๑,๘๒๔.๐๐	๘๔๕,๔๒๐.๐๐
รวมทั้งหมด		๑,๐๐๑	๓,๗๙๖.๕๕	๖,๕๘๘,๓๕๕.๗๕	๕๓๐,๑๘๖.๗๕	๒,๐๑๐,๒๘๓.๒๕	๔,๐๔๗,๘๘๕.๗๕

ที่มา : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดราชบุรี

๒.๘.๔ หน่วยงานระดับจังหวัดในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๕๘ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดราชบุรี

ที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	สถานที่ติดต่อ
๑	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๒๓๑๑๔ ๐๓๒-๓๒๓๑๐๓	paco_rbr@opsmoac.go.th	ศาลากลางจังหวัดราชบุรี ชั้น ๔ (หลังใหม่) ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๒	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๑๕๗๑๗ ๐๓๒-๓๑๕๔๐๕	ratchaburi@doad.go.th	๒/๑๑ ถนนอุตรทิศ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๓	สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๖๕๖	fpo-ratchaburi@dof.in.th	๓๙๙ ถนนยุทธธรรม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐

ที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	สถานที่ติดต่อ
๔	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๘๖๐๒	pvlo_rri@did.go.th	๓๙/๔ ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๕	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๗๕๕	ratchaburi@alro.go.th	๔๑ ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๖	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๓๙๔	cpd_ratchaburi@cpd.go.th	๘๐ ถนนราษฎร์ยินดี ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๗	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี	๐๓๒-๓๒๑๘๕๖	cadrb@cad.go.th	๘๐/๑๙ ถนนราษฎร์ยินดี ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๘	สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ ๒๘	๐๓๒-๓๒๑๔๑๑	jadroobratchaburi๘๘@gmail.com	๓๙ ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๙	สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๒๑๑๙๒๒	wdoae@doad.go.th	๕๐/๑ หมู่ ๖ ตำบลเบิกไพร อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๑๐
๑๐	ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี	๐๓๒-๗๓๒๒๘๖	rbr_rrc@rice.mail.go.th	๑๐๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๑๑	ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพราชบุรี	๐๓๒-๓๘๙๓๑๙	airc_rri@did.go.th	๑๒๔ หมู่ ๙ ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๑๒	โครงการชลประทานราชบุรี	๐๓๒-๓๒๕๗๙๘	ratburi๑๓@hotmail.com	๗๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลห้วยดิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๑๓	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์หนองแก	๐๓๒-๒๔๐๙๗๕	lcr_rri@dld.go.th	๑๒๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๑๔	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา	๐๓๒-๙๑๙๑๙๗	ratburir@mail.rid.go.th	๑๗๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๑๕	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งซ้าย	๐๓๒-๒๓๓๓๓๓	ratburil@mail.rid.go.th	๗๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองตาก อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๑๖	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม	๐๓๒-๒๐๑๑๑๘	kornchum@mail.rid.go.th	๒/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๑๐
๑๗	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	๐๓๒-๒๕๔๕๒๕	dn_rid๑๓@hotmail.com	๑๕๕ หมู่ที่ ๘ ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๓๐
๑๘	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	๐๓๒-๒๔๐๕๗๘	rbr๑๑@ldd.go.th	๑๙๖ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหินกอง อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๑๙	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	๐๓๒-๓๒๐๙๒๘	r๑๐_๒@ldd.go.th	๑๙๖ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๒๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี	๐๓๒-๙๑๙๙๓๙	rbrsc@rice.mail.go.th	๙๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๒๑	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก	๐๓๒-๙๑๙๕๗๕	vrd_wp@dld.go.th	๑๒๖ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๒๒	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี	๐๓๒-๙๑๙๕๗๒	if.ratchaburi@gmail.com	๗๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๒๓	ด่านกักกันสัตว์ราชบุรี	๐๓๒-๒๖๒๒๒๑	qsrr_rri@dld.go.th	หมู่ที่ ๘ ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๕๐

ที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล	สถานที่ติดต่อ
๒๔	ศูนย์วิจัยและผลิตน้ำเชื้อสุกรราชบุรี	๐๓๒-๓๘๙๖๙๔	sprr_rri@dld.go.th	หมู่ที่ ๙ ถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๒๕	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี	๐๓๒-๒๒๘๓๗๗	racha๑@doa.in.th	๑๓๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๒๖	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๓๓๗๙๕๑	zone๑๐@oae.go.th	๘ ถนนเสือป่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองจังหวัดราชบุรี ๗๐๐๐๐
๒๗	สถานีสอบสมรรถภาพและฝึกสัตว์พ่อน้ำจืดผสมเทียมราชบุรี	๐๓๒-๓๘๙๓๗๘	pts.rbr@dld.go.th	๘๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐
๒๘	ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี	๐๓๒-๒๔๐๘๐๔	r.๑๐.khg@gmail.com	หมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๐๑๒๐

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมามีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths : S)

๑. จังหวัดราชบุรีมุ่งพัฒนาเกษตรสีเขียวอย่างครบวงจร มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมทุกภาคี
๒. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี มีความเหมาะสมในการทำกิจกรรม ประมง ปศุสัตว์ ได้หลากหลายชนิด อาทิเช่น การปลูกพืชที่สามารถปลูกได้ทั้งพืชพื้นถิ่นและต่างถิ่น การปศุสัตว์ที่หลากหลายในพื้นที่ เช่น สุกร แพะ โคเนื้อ และไก่พื้นเมือง การประมงที่ติดอันดับของประเทศ เช่น กุ้งก้ามกราม ปลาชวยงาม เป็นต้น
๓. มีระบบน้ำชลประทานสนับสนุนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทำการเกษตร
๔. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และระบบการขนส่ง โลจิสติกส์ เชื่อมโยงได้ทุกภูมิภาค
๕. มีตลาดกลางที่เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก ตลาดปลาชวยงามที่ได้มาตรฐานใหญ่ที่สุดในอาเซียน รวมถึงมีตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยรองรับสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน
๖. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีเอกลักษณ์ รสชาติโดดเด่นและได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ได้แก่ สินค้าเชิงอัตลักษณ์ เช่น สุกร กุ้งก้ามกราม ปลาชวยงาม สินค้าเชิงพื้นที่ เช่น สับปะรด มะพร้าว น้ำหอม และสินค้าเชิงพื้นถิ่น เช่น ปลาชวยไทย เป็นต้น
๗. มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการส่งออกและพัฒนาต่อยอดเป็น Brand ระดับ Premium เช่น สินค้าที่มีลักษณะเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทักษะเฉพาะด้านในการพัฒนาผลผลิตการเกษตร
๙. มีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มองค์กร เช่น สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ หรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อร่วมกันบริหารจัดการด้านการเกษตร รวมถึงมีเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่มีความพร้อม สามารถสร้างนวัตกรรมและปรับใช้เทคโนโลยีในการทำการเกษตร
๑๐. มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่รองรับผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของจังหวัด เช่น โรงสีข้าว โรงงานอ้อยและน้ำตาลทราย โรงงานแป้งมันสำปะหลัง และโรงงานแปรรูปสับปะรด เป็นต้น
๑๑. มีหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน ศูนย์ AIC จังหวัด ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร รวมถึงศูนย์เรียนรู้ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ให้การสนับสนุนด้านงานวิจัย องค์ความรู้ต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิต การตลาด และการจัดจำหน่าย

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

๑. มีพื้นที่บางส่วนที่อยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำฝน ซึ่งไม่เพียงพอ ทำให้ผลผลิตต่ำ และไม่มีคุณภาพ
๒. พื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดราชบุรีลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการขยายพื้นที่ของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ตลอดจนการผลัดเปลี่ยนรุ่นของเกษตรกรเนื่องจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๓. การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ยังมีน้อย ไม่แพร่หลาย รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการต่อเกษตรกรได้อย่างครอบคลุม

๔. เกษตรกรบางส่วนไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ขาดการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต

๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐาน

๖. เกษตรกรไม่เข้าสู่กระบวนการรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากไม่เห็นความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าเกษตรทั่วไปกับราคาสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน

๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่มีประสิทธิภาพ ขาดทักษะทางการตลาด/ตลาดออนไลน์ ขาดการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร

๘. เกษตรกร รวมถึงแรงงานภาคการเกษตร มีรายได้น้อยไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตประจำวัน

๙. ขาดแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากมีการย้ายฐานแรงงานไปยังภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น

๑๐. จุดกระจายสินค้าและตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร และระบบการตรวจสอบสารปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นใจให้ผู้ผลิตและผู้บริโภค

๑๑. การรวมตัวของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งพอที่จะทำธุรกิจร่วมกัน การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดองค์ความรู้ในเรื่องการวางแผน การผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑๒. การบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงานด้านการเกษตรกับด้านอื่น ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๑๓. เกษตรกรบางส่วนขาดการวางแผนในการบริหารจัดการแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง

๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการเรื่องเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities : O)

๑. แผนแม่บทภายใต้การพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สนับสนุนการเกษตรสร้างมูลค่า คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ

๒. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีกำหนดจุดหมาย ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๓ หมุดหมาย ที่ประเทศไทยให้ความสำคัญในช่วงระยะเวลา ๕ ปี

๓. จังหวัดราชบุรีเป็นส่วนหนึ่งของระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันตก มีเส้นทางคมนาคมขนส่งสะดวกและสามารถเชื่อมโยงได้ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน อีกทั้งมีที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวง เป็นโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร

๔. รัฐมีนโยบายส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ เช่น ยกย่องสินค้า GI ในประเทศไปจดทะเบียน GI ในต่างประเทศ เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร

๕. รัฐบาลมีนโยบายจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อสนับสนุนการวางแผนภาคการเกษตรทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ

๖. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ด้านการตลาดเกษตรกรรม สนับสนุนให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง

๗. การจัดตั้งศูนย์ AIC (ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม “Agritech and Innovation Center”) ในการรวบรวมเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่หลากหลายให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้พัฒนาการประกอบอาชีพได้มากขึ้น

๘. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีติดต่อสื่อสารที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการซื้อขายสินค้าในรูปแบบตลาดออนไลน์เพิ่มขึ้น ตามวิถีชีวิตปกติใหม่ (New Normal)

๙. สถานการณ์ COVID-19 และภาวะทางเศรษฐกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการสื่อสารและคนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดและความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีมีความสนใจเข้าสู่ภาคการเกษตรมากขึ้น ทำให้การเข้าถึงตลาดและผู้บริโภค การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ผลผลิตของจังหวัด และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ผลิตมากขึ้น

๑๐. ผู้บริโภคให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพ และนิยมบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มากขึ้น

อุปสรรค (Threats : T)

๑. สภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการแข่งขันทางการค้า ทั้งในและต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การคาดการณ์สถานการณ์ด้านการผลิตไม่แม่นยำ ส่งผลให้ไม่สามารถวางแผนการผลิตได้ตรงกับความต้องการของตลาด

๒. มาตรการกีดกันทางการค้า (ทั้งในรูปแบบภาษีและที่มิใช่ภาษี) ความผันผวนของค่าเงินบาท การเจรจาทางการค้าที่ใช้สินค้าเกษตรต่อรอง ส่งผลกระทบต่อรายได้ภาคการเกษตร ราคาสินค้า และการผลิตภายในประเทศ

๓. ปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำ และผลกระทบจากวิกฤติ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการผลิต การกระจายสินค้า การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ และภาคการตลาด

๔. การประกอบอาชีพการเกษตรต้องอาศัยปัจจัยภายนอกร่วมด้วย เช่น ราคาปัจจัยการผลิต การขาดแรงงาน ราคาสินค้าเกษตรไม่มีเสถียรภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ภัยธรรมชาติ โรค/แมลงระบาด เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรต้องประกอบอาชีพที่ต้องเสี่ยงตลอดเวลา

๕. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคไปตามสภาวะการณ์ บริบทของสังคม และสถานการณ์โลก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การตลาดเปลี่ยน ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรบางประเภท

๖. ข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละประเภท มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ส่งผลต่อการยื่นขอ/ต่ออายุใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

๗. การจัดส่งสินค้าเกษตรของผู้ผลิต (เกษตรกร) ให้ถึงมือผู้บริโภค ผ่านรูปแบบและช่องทางระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบัน ยังคงมีต้นทุนสูง เช่น ระบบ Cold Chain เป็นต้น

๘. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านการเกษตร

๙. เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการเกษตร

๑๐. ลักษณะการถือครองที่ดิน/เอกสารสิทธิ์ในที่ดินบางประเภท ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมถึงการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ด้านการเกษตร

๑๑. จำนวนบุคลากรภาครัฐมีไม่เพียงพอกับปริมาณงานในพื้นที่

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ตารางที่ ๕๙ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) (จุดแข็ง)

ลำดับ	จุดแข็ง (Strengths)	เฉลี่ย	SD	GRADE
๑	จังหวัดราชบุรีมุ่งพัฒนาเกษตรสีเขียวอย่างครบวงจร มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมทุกภาคี	๑.๙๑	๐.๕๔	B
๒	ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี มีความเหมาะสมในการทำกิจกรรม ประมง ปศุสัตว์ ได้หลากหลายชนิด อาทิเช่น การปลูกพืชที่สามารถปลูกได้ทั้งพืชพื้นถิ่นและต่างถิ่น การปศุสัตว์ที่หลากหลายในพื้นที่ เช่น สุกร แพะ โคเนื้อและไก่พื้นเมือง การประมงที่ติดอันดับของประเทศ เช่น กุ้งก้ามกราม ปลาสวยงาม เป็นต้น	๒.๒๗	๐.๙๔	A
๓	มีระบบน้ำชลประทานสนับสนุนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทำการเกษตร	๑.๙๑	๐.๔๐	B
๔	มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และระบบการขนส่ง โลจิสติกส์ เชื่อมโยงได้ทุกภูมิภาค	๑.๘๒	๐.๔๐	B
๕	มีตลาดกลางที่เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก ตลาดปลาสวยงามที่ได้มาตรฐานใหญ่ที่สุดในอาเซียน รวมถึงมีตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยรองรับสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน	๑.๒๗	๐.๔๗	D
๖	เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีเอกลักษณ์ รสชาติโดดเด่นและได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ได้แก่ สินค้าเชิงอัตลักษณ์ เช่น สุกร กุ้งก้ามกราม ปลาสวยงาม สินค้าเชิงพื้นที่ เช่น สับปะรด มะพร้าวน้ำหอม และสินค้าเชิงพื้นที่ เช่น ปลาอีสงไทย เป็นต้น	๑.๙๑	๐.๘๓	B
๗	มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการส่งออกและพัฒนาต่อยอดเป็น Brand ระดับ Premium เช่น สินค้าที่มีลักษณะเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๑.๘๒	๐.๙๐	B
๘	เกษตรกรมีองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทักษะเฉพาะด้านในการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร	๑.๘๒	๐.๗๕	B
๙	มีการรวมตัวจัดตั้งกลุ่มองค์กร เช่น สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ หรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อร่วมกันบริหารจัดการด้านการเกษตร รวมถึงมีเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่มีความพร้อมสามารถสร้างนวัตกรรมและปรับใช้เทคโนโลยีในการทำการเกษตร	๒.๐๐	๐.๓๐	B
๑๐	มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่รองรับผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของจังหวัด เช่น โรงสีข้าว โรงงานอ้อยและน้ำตาลทราย โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง และโรงงานแปรรูปสับปะรด เป็นต้น	๑.๐๐	๐.๐๐	D
๑๑	มีหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน ศูนย์ AIC จังหวัดที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร รวมถึงศูนย์เรียนรู้ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ให้การสนับสนุนด้านงานวิจัย องค์ความรู้ต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และการจัดจำหน่าย	๒.๕๕	๐.๕๒	A
Class interval		๐.๓๙		

ตารางที่ ๖๐ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (Internal Environment Analysis) (จุดอ่อน)

ลำดับ	จุดอ่อน (Weaknesses)	เฉลี่ย	SD	GRADE
๑	มีพื้นที่บางส่วนที่อยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำฝน ซึ่งไม่เพียงพอ ทำให้ผลผลิตต่ำ และไม่มีคุณภาพ	๒.๒๗	๐.๔๗	A
๒	พื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดราชบุรีลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการขยายพื้นที่ของภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม ตลอดจนการผลิตเปลี่ยนรุ่นของเกษตรกรเนื่องจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	๒.๒๗	๐.๕๐	A
๓	การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ยังมีน้อย ไม่แพร่หลาย รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการต่อเกษตรกรได้อย่างครอบคลุม	๑.๔๕	๐.๕๒	C
๔	เกษตรกรบางส่วนไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ขาดการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต	๑.๕๕	๐.๕๒	C
๕	เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐาน	๑.๐๐	๐.๓๐	D
๖	เกษตรกรไม่เข้าสู่กระบวนการรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากไม่เห็นความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าเกษตรทั่วไปกับราคาสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน	๑.๗๓	๐.๖๕	B
๗	เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่มีประสิทธิภาพ ขาดทักษะทางการตลาด/ตลาดออนไลน์ ขาดการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร	๑.๘๒	๐.๔๐	B
๘	เกษตรกร รวมถึงแรงงานภาคการเกษตร มีรายได้น้อยไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพ และดำเนินชีวิตประจำวัน	๑.๓๖	๐.๕๐	C
๙	ขาดแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากการย้ายฐานแรงงานไปยังภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น	๑.๗๓	๐.๔๗	B
๑๐	จุดกระจายสินค้าและตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร และระบบการตรวจสอบสารปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นใจให้ผู้ผลิตและผู้บริโภค	๑.๔๕	๐.๕๒	C
๑๑	การรวมตัวของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งพอที่จะทำธุรกิจร่วมกัน การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดองค์ความรู้ในเรื่องการวางแผน การผลิต การตลาด การบริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	๑.๗๓	๐.๔๗	B
๑๒	การบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงานด้านการเกษตรกับด้านอื่น ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	๑.๗๓	๐.๔๗	B
๑๓	เกษตรกรบางส่วนขาดการวางแผนในการบริหารจัดการแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง	๑.๗๓	๐.๔๗	B
๑๔	เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการเรื่องเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	๑.๔๕	๐.๕๒	C
Class interval		๐.๓๒		

ตารางที่ ๖๑ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) (โอกาส)

ลำดับ	โอกาส (Opportunities)	เฉลี่ย	SD	GRADE
๑	แผนแม่บทภายใต้การพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สนับสนุนการเกษตรสร้างมูลค่า คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ	๒.๓๖	๐.๕๐	A
๒	กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีกำหนดหมุดหมายไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๓ หมุดหมาย ที่ประเทศไทยให้ความสำคัญในช่วงระยะเวลา ๕ ปี	๑.๒๗	๐.๔๗	D
๓	จังหวัดราชบุรีเป็นส่วนหนึ่งของระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันตก มีเส้นทางคมนาคมขนส่งสะดวกและสามารถเชื่อมโยงได้ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน อีกทั้งมีที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวง เป็นโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร	๒.๐๐	๐.๓๐	B
๔	รัฐมีนโยบายส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ เช่น ยกระดับสินค้า GI ในประเทศ ไปจดทะเบียน GI ในต่างประเทศ เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร	๑.๙๑	๐.๘๙	B
๕	รัฐบาลมีนโยบายจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อสนับสนุนการวางแผนภาคการเกษตรทั้งระดับพื้นที่และระดับประเทศ	๒.๐๐	๐.๖๓	B
๖	นโยบายรัฐบาลส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐานด้านการตลาดเกษตรกรรม สนับสนุนให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง	๒.๐๐	๐.๓๐	B
๗	การจัดตั้งศูนย์ AIC (ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม “Agritech and Innovation Center”) ในการรวบรวมเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่หลากหลายให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้พัฒนาการประกอบอาชีพได้มากขึ้น	๒.๐๐	๐.๓๐	B
๘	ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีติดต่อสื่อสารที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการซื้อ-ขายสินค้าในรูปแบบตลาดออนไลน์เพิ่มขึ้น ตามวิถีชีวิตปกติใหม่ (New Normal)	๒.๔๕	๐.๘๑	A
๙	สถานการณ์ COVID-19 และภาวะทางเศรษฐกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร และคนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดและความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีมีความสนใจเข้าสู่ภาคการเกษตรมากขึ้น ทำให้การเข้าถึงตลาดและผู้บริโภค การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ผลผลิตของจังหวัด และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ผลิตมากขึ้น	๒.๐๙	๐.๔๐	B
๑๐	ผู้บริโภคให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพ และนิยมบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มากขึ้น	๑.๙๑	๐.๖๐	B
Class interval		๐.๓๐		

ตารางที่ ๖๒ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment Analysis) (อุปสรรค)

ลำดับ	อุปสรรค (Threats)	เฉลี่ย	SD	GRADE
๑	สภาวะด้านเศรษฐกิจ สังคม และการแข่งขันทางการค้า ทั้งในและต่างประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การคาดการณ์สถานการณ์ด้านการผลิตไม่แม่นยำ ส่งผลให้ไม่สามารถวางแผนการผลิตได้ตรงกับความต้องการของตลาด	๑.๗๓	๐.๕๐	B
๒	มาตรการกีดกันทางการค้า (ทั้งในรูปแบบภาษีและที่มิใช่ภาษี) ความผันผวนของค่าเงินบาท การเจรจาทางการค้าที่ใช้สินค้าเกษตรต่อรอง ส่งผลกระทบต่อรายได้ภาคการเกษตร ราคาสินค้า และการผลิตภายในประเทศ	๑.๐๐	๐.๓๐	D
๓	ปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำ และผลกระทบจากวิกฤติ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการผลิต การกระจายสินค้า การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ และภาคการตลาด	๑.๘๒	๐.๘๓	B
๔	การประกอบอาชีพการเกษตรต้องอาศัยปัจจัยภายนอกไปด้วย เช่น ราคาปัจจัยการผลิต การขาดแรงงาน ราคาสินค้าเกษตรไม่มีเสถียรภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ภัยธรรมชาติ โรค/แมลงระบาด เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรต้องประกอบอาชีพที่ต้องเสี่ยงตลอดเวลา	๑.๗๓	๐.๕๐	B
๕	การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคไปตามสภาวะการณ์ บริบทของสังคม และสถานการณ์โลก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การตลาดเปลี่ยน ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรบางประเภท	๒.๒๗	๐.๔๐	A
๖	ข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละประเภท มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ส่งผลต่อการยื่นขอ/ต่ออายุใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑.๓๖	๐.๕๐	C
๗	การจัดส่งสินค้าเกษตรของผู้ผลิต (เกษตรกร) ให้ถึงมือผู้บริโภค ผ่านรูปแบบและช่องทางระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบัน ยังคงมีต้นทุนสูง เช่น ระบบ Cold Chain เป็นต้น	๑.๓๖	๐.๕๒	C
๘	การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านการเกษตร	๒.๓๖	๐.๕๐	A
๙	เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการเกษตร	๑.๙๑	๐.๔๐	B
๑๐	ลักษณะการถือครองที่ดิน/เอกสารสิทธิ์ในที่ดินบางประเภท ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมถึงการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ด้านการเกษตร	๑.๗๓	๐.๙๐	B
๑๑	จำนวนบุคลากรภาครัฐไม่เพียงพอกับปริมาณงานในพื้นที่	๑.๗๓	๐.๕๐	B
Class interval		๐.๓๔		

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๒๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน	S จุดแข็ง (ภายใน) ๑. จังหวัดราชบุรีมุ่งพัฒนาเกษตรสีเขียวอย่างครบวงจร มีเป้าหมายเพิ่มพื้นที่เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมทุกภาคี ๒. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรี มีความเหมาะสมในการทำกิจกรรม ประมง ปศุสัตว์ ได้หลากหลายชนิด อาทิเช่น การปลูกพืชที่สามารถปลูกได้ทั้งพืชพื้นถิ่นและต่างถิ่น การปศุสัตว์ที่หลากหลายในพื้นที่ เช่น สุกร แพะ โคเนื้อ และไก่พื้นเมือง การประมงที่ติดอันดับของประเทศ เช่น กุ้งก้ามกราม ปลาชวยงาม เป็นต้น ๓. มีระบบน้ำชลประทานสนับสนุนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ได้มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทำการเกษตร ๔. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์และระบบการขนส่ง โลจิสติกส์ เชื่อมโยงได้ทุกภูมิภาค ๕. มีตลาดกลางที่เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันตก ตลาดปลาชวยงามที่ได้มาตรฐานใหญ่ที่สุดในอาเซียน รวมถึงมีตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยรองรับสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน ๖. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีเอกลักษณ์รสชาติโดดเด่นและได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ได้แก่ สินค้าเชิงอัตลักษณ์ เช่น สุกร กุ้งก้ามกราม ปลาชวยงาม สินค้าเชิงพื้นที่ เช่น สับปะรด มะพร้าวน้ำหอม และสินค้าเชิงพื้นถิ่น เช่น ปลายี่สกไทย เป็นต้น ๗. มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย และมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการส่งออกและพัฒนาต่อยอดเป็น Brand ระดับ Premium เช่น สินค้าที่มีลักษณะเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และทักษะเฉพาะด้านในการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร ๙. กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ หรือกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อร่วมกันบริหารจัดการด้านการเกษตร รวมถึงมีเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่มีความพร้อมสามารถสร้างนวัตกรรมและปรับใช้เทคโนโลยีในการทำการเกษตร	W จุดอ่อน (ภายใน) ๑. มีพื้นที่บางส่วนที่อยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำฝน ซึ่งไม่เพียงพอ ทำให้ผลผลิตต่ำ และไม่มีคุณภาพ ๒. พื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดราชบุรี ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการขยายพื้นที่ของภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม ตลอดจนการผลิตเปลี่ยนรุ่นของเกษตรกร เนื่องจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ๓. การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ยังมีน้อย ไม่แพร่หลาย รวมถึงองค์ความรู้ด้านการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการต่อเกษตรกรได้อย่างครอบคลุม ๔. เกษตรกรบางส่วนไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ขาดการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต ๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในการพัฒนา การผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐาน ๖. เกษตรกรไม่เข้าสู่กระบวนการรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากไม่เห็นความแตกต่างระหว่างราคาสินค้าเกษตรทั่วไปกับราคาสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ๗. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่มีประสิทธิภาพ ขาดทักษะทางการตลาด/ตลาดออนไลน์ ขาดการพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร ๘. เกษตรกร รวมถึงแรงงานภาคการเกษตร มีรายได้น้อยไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตประจำวัน ๙. ขาดแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากมีการย้ายฐานแรงงานไปยังภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ๑๐. จุดกระจายสินค้าและตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและระบบการตรวจสอบสารปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นใจให้ผู้ผลิตและผู้บริโภค

ปัจจัยภายนอก	๑๐. มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่รองรับผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของจังหวัด เช่น โรงสีข้าว โรงงานอ้อยและน้ำตาลทราย โรงงานแป้งมันสำปะหลัง และโรงงานแปรรูปสับปะรด เป็นต้น ๑๑. มีหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาองค์กรภาคเอกชน ศูนย์ AIC จังหวัดที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร รวมถึงศูนย์เรียนรู้ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมงให้การสนับสนุนด้านงานวิจัย องค์ความรู้ต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิต การตลาด และการจัดจำหน่าย	๑๑. การรวมตัวของเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งพอที่จะทำธุรกิจร่วมกัน การบริหารจัดการกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดองค์ความรู้ในเรื่องการวางแผน การผลิต การตลาด การบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ๑๒. การบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงานด้านการเกษตรกับด้านอื่น ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ๑๓. เกษตรกรบางส่วนขาดการวางแผนในการบริหารจัดการแหล่งน้ำในฤดูแล้งในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง ๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการเรื่องเศรษฐกิจเหลือใช้ทางการเกษตร
O โอกาส (ภายนอก) ๑. แผนแม่บทภายใต้การพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สนับสนุนการเกษตรสร้างมูลค่า คือ เกษตรอัตลักษณ์ พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ ๒. กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีกำหนดหมุดหมายไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งเป็น ๑ ใน ๑๓ หมุดหมาย ที่ ประเทศไทยให้ ความสำคัญในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ๓. จังหวัดราชบุรีเป็นส่วนหนึ่งของระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันตก มีเส้นทางคมนาคมขนส่งสะดวกและสามารถเชื่อมโยงได้ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศและรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน อีกทั้งมีที่ตั้งอยู่ใกล้เมืองหลวง เป็นโอกาสในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร ๔. รัฐมีนโยบายส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรไปต่างประเทศ เช่น ยกย่องสินค้า GI ในประเทศ ไปจดทะเบียน GI ในต่างประเทศ เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร ๕. รัฐบาลมีนโยบายจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อสนับสนุนการวางแผนภาคการเกษตรทั้งระดับพื้นที่ และระดับประเทศ ๖. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ด้านการตลาดเกษตรกรรม	SO กลยุทธ์ S_{๒,๔,๙,๑๑}O_{๗,๘} - การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบสารสนเทศ S_{๑,๖,๑๑}O_{๑,๑๐} - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน S_{๒,๔,๖,๙,๑๑}O_{๓,๔,๘,๙} - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร S_{๖,๗,๑๑}O_{๑,๔} - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร S_{๑๑}O_๕ - ส่งเสริมและพัฒนาความพร้อมในการปฏิบัติงานให้กับองค์กรภาครัฐ	WO กลยุทธ์ W_๗O_{๗,๙} - การสร้างและพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer W_{๗,๑๑}O_๖ - ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

สนับสนุนให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ๗. การจัดตั้งศูนย์ AIC (ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม “Agritech and Innovation Center”) ในการรวบรวมเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่หลากหลายให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้พัฒนาการประกอบอาชีพได้มากขึ้น ๘. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีติดต่อสื่อสารที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการซื้อ-ขายสินค้าในรูปแบบตลาดออนไลน์เพิ่มขึ้น ตามวิถีชีวิตปกติใหม่ (New Normal) ๙. สถานการณ์ COVID-19 และภาวะทางเศรษฐกิจ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร และคนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดและความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีมีความสนใจเข้าสู่ภาคการเกษตรมากขึ้น ทำให้การเข้าถึงตลาดและผู้บริโภค การพัฒนาระบบการตลาดดิจิทัล การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ ผลผลิตของจังหวัด และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผู้ผลิตมากขึ้น ๑๐. ผู้บริโภคให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพ และนิยมบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มากขึ้น		
T อุปสรรค (ภายนอก) ๑. สภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และการแข่งขันทางการค้า ทั้งในและต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การคาดการณ์สถานการณ์ด้านการผลิตไม่แม่นยำ ส่งผลให้ไม่สามารถวางแผน การผลิตได้ตรงกับความต้องการของตลาด ๒. มาตรการกีดกันทางการค้า (ทั้งในรูปแบบภาษีและที่มิใช่ภาษี) ความผันผวนของค่าเงินบาท การเจรจาทางการค้าที่ใช้สินค้าเกษตรต่อรอง ส่งผลกระทบต่อรายได้ภาคการเกษตร ราคาสินค้า และการผลิตภายในประเทศ ๓. ปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำ และผลกระทบจากวิกฤติ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการผลิต การกระจายสินค้า การขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ และภาคการตลาด	ST กลยุทธ์ S_{๒,๖}T_{๔,๘} - ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด S_{๑,๑๑}T_๕ - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม S_{๑,๑๑}T_{๑๑} - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	WT กลยุทธ์ W_{๑,๒,๑๓}T_๘ - การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร W_๖T_๔ - ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน W_{๑๒}T_{๑๑} - ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ

๔. การประกอบอาชีพการเกษตรต้องอาศัยปัจจัยภายนอกร่วมด้วย เช่น ราคาปัจจัยการผลิต การขาดแรงงาน ราคาสินค้าเกษตรไม่มีเสถียรภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก ภัยธรรมชาติ โรค/แมลงระบาด เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรต้องประกอบอาชีพที่ต้องเสียงตลอดเวลา ๕. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคไปตามสภาวะการณ์ บริบทของสังคม และสถานการณ์โลก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การตลาดเปลี่ยน ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรบางประเภท ๖. ข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรแต่ละประเภท มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ส่งผลต่อการยื่นขอ/ต่ออายุใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ๗. การจัดส่งสินค้าเกษตรของผู้ผลิต (เกษตรกร) ให้ถึงมือผู้บริโภค ผ่านรูปแบบและช่องทางระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบัน ยังคงมีต้นทุนสูง เช่น ระบบ Cold Chain เป็นต้น ๘. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านการเกษตร ๙. เกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการเกษตร ๑๐. ลักษณะการถือครองที่ดิน/เอกสารสิทธิ์ในที่ดินบางประเภท ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมถึงการขอรับรองมาตรฐานต่าง ๆ ด้านการเกษตร ๑๑. จำนวนบุคลากรภาครัฐมีไม่เพียงพอกับปริมาณงานในพื้นที่		

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรปลอดภัย ก้าวไกลเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต”

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย
- ๒.๒ สร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) และสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง
- ๒.๓ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากรองค์กรภาครัฐด้านการเกษตร
- ๒.๔ การสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตรโดยเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้หลากหลาย
- ๒.๕ พัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
- ๒.๖ ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- ๓.๑ สินค้าเกษตรมีคุณภาพ และมีมาตรฐานความปลอดภัย
- ๓.๒ เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง หรือ Smart Farmer และบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาเป็น Smart Officer
- ๓.๓ มีตลาดรองรับผลผลิตและระบบการซื้อขายสินค้าเกษตรอย่างเป็นธรรม
- ๓.๔ เกษตรกรและผู้บริโภคมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๓.๕ ทรัพยากรด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้มีคุณภาพและมาตรฐาน๒. การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
ตัวชี้วัด	๑. จำนวนชนิดสินค้าเกษตร/แหล่งผลิต/ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น๒. จำนวนช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น๓. มีผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้๔. เกิดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ได้๕. ร้อยละสินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น๖. การพัฒนาระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์

๑. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบสารสนเทศ

แนวทาง

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตรร่วมกับทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
- ส่งเสริมและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเกษตร
- ส่งเสริมการพัฒนาด้านการเกษตรด้วยการมีส่วนร่วมของศูนย์ เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)

๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

แนวทาง

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้มาตรฐาน เช่น GAP GMP HACCP สินค้า GI Pre GAP และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น
- ส่งเสริมสินค้าเกษตรเชิงอัตลักษณ์ เชิงพื้นที่ของจังหวัดราชบุรี เช่น การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น
- สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสม ของพื้นที่และตลาด (Zoning by Agri Map)
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริมการผลิตการเกษตรแบบกลุ่มผลิต (Cluster) เครือข่าย วิสาหกิจ และเกษตรพันธะสัญญา (Contract Farming)
- สนับสนุนความร่วมมือการผลิตสินค้าเกษตรแบบประชารัฐ ระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร

๓. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

แนวทาง

- สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาด สินค้าเกษตร
- ประสานจัดหาตลาด หรือแหล่งรับซื้อ Demand Side เช่น ตลาด โรงพยาบาล Modern Trade โรงแรม โรงงาน เป็นต้น
- จัดมหกรรมสินค้าเกษตร Road Show
- ส่งเสริมตลาดชุมชน และตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์
- ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ (E-Commerce)
- ส่งเสริมการเกษตรเชิงท่องเที่ยว
- สนับสนุนความร่วมมือด้านการตลาด แบบประชารัฐระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร
- จัดการประกวดสินค้าทางการเกษตร พืช ปศุสัตว์ ประมง

๔. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

แนวทาง

- ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร
- การสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- ส่งเสริมและพัฒนาตราสินค้า (Brand)
- การสร้างอัตลักษณ์สินค้าเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร (แห่ง)
๒. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการบริหารจัดการ (ไร่)
๓. จำนวนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ (ไร่)
๔. จำนวนพื้นที่เกษตรปลอดภัย (ไร่)

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร

แนวทาง

- การพัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทาน
- การเพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำในไร่นา และชุมชน
- สนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง
- การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน
- การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรประมง
- การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและสัตว์พื้นเมือง

๒. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทาง

- ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแบบยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น เกษตรสีเขียว GAP และ PGS เป็นต้น
- การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในวิธีการใช้และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น แกลบ เปลือกเมล็ด เป็นต้น กลับมาแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพ หรือการวนนากลับมาใช้ใหม่ (Bio Circular) เป็นต้น
- ส่งเสริมการนำหลักการสีเขียว (Green) มาใช้ในโซ่อุปทานตั้งแต่การเลือกใช้วัสดุสีเขียว (Green Material) การจัดซื้อสีเขียว (Green Purchasing) การผลิตสีเขียว (Green Production) การบรรจุภัณฑ์สีเขียว (Green Packing) การตลาดสีเขียว (Green Markets) การสร้างสินค้าสีเขียว (Green Branding) และการขนส่งสีเขียว (Green Logistic)

๓. ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทาง

- ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรแบบผสมผสาน ปลูกพืชหลังเก็บเกี่ยว ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชแซม และพืชอาหารสัตว์ เป็นต้น
- การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning) เช่น การส่งเสริมพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เป็นต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer

๒. เกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาชีพ และส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่

๓. สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีเครือข่ายธุรกิจ

๔. เกษตรกรน้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ และนำไปปฏิบัติได้

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของวิสาหกิจชุมชน/สถาบันเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น

๒. ร้อยละของจำนวน Smart Farmer/Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น

๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างสถาบันเกษตรกร

๔. ร้อยละของเกษตรกรที่น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และนำไปปฏิบัติได้จริงเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

๑. การสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

แนวทาง

- สร้างและพัฒนาเยาวชนเกษตร Young Smart Farmer

- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ

- ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศพก. ศูนย์เครือข่าย ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสหกรณ์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

- สร้างรายได้เสริมนอกภาคเกษตร เช่น การใช้วัสดุท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องมือเกษตร การเกษตรเชิงท่องเที่ยว เป็นต้น

- ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุน

- ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

- การสร้างความภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตร

- ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ การทำบัญชีการผลิตด้านการเกษตร (บัญชีฟาร์ม)

๒. ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

แนวทาง

- ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการพัฒนาอาชีพเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ เป็นต้น

- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพเกษตร เช่น การเชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกจังหวัด เป็นต้น

- พัฒนาระดับสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง Smart Group
 - ส่งเสริมการพัฒนาภาคเกษตรแบบพลังประชารัฐอย่างมีส่วนร่วม โดยเกษตรกรต้นแบบ ประชาชนชาวบ้าน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน
 - สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุน
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน
- แนวทาง*
- ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน
 - ส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 - ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน
 - ส่งเสริมการปลูกพืชแซม
 - สนับสนุนโครงการพระราชดำริฯ
 - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
 - ส่งเสริมการทำเกษตรธรรมชาติ
 - ส่งเสริมการทำวนเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนาการเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรภาครัฐ และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล พัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Officer)

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน
๒. จำนวนบุคลากรที่ใช้ระบบสารสนเทศ
๓. ระดับความสำเร็จของการใช้กลไกการทำงานด้วยคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) และคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (CoO) เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

กลยุทธ์

๑. การส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ
- แนวทาง*
- ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และสร้างวินัยให้กับบุคลากรภาครัฐ
 - สนับสนุนการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน
 - ส่งเสริมให้หน่วยงานมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)
 - ส่งเสริมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) จากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ

๒. การเสริมสร้างและพัฒนาความพร้อมในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร
ภาครัฐ

แนวทาง

- การสร้างและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเกษตร
- การบริหารจัดการข้อมูลด้านการเกษตรให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และนำข้อมูล (Big Data) มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- สนับสนุนให้หน่วยงานมีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน

๓. เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ

แนวทาง

- การสร้างกลไกในการปฏิบัติงานทุกระดับ เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล เป็นต้น
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรแบบประชารัฐ
- สนับสนุนให้มีการจัดงบประมาณในการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
- การสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น
- การจัดกิจกรรมสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

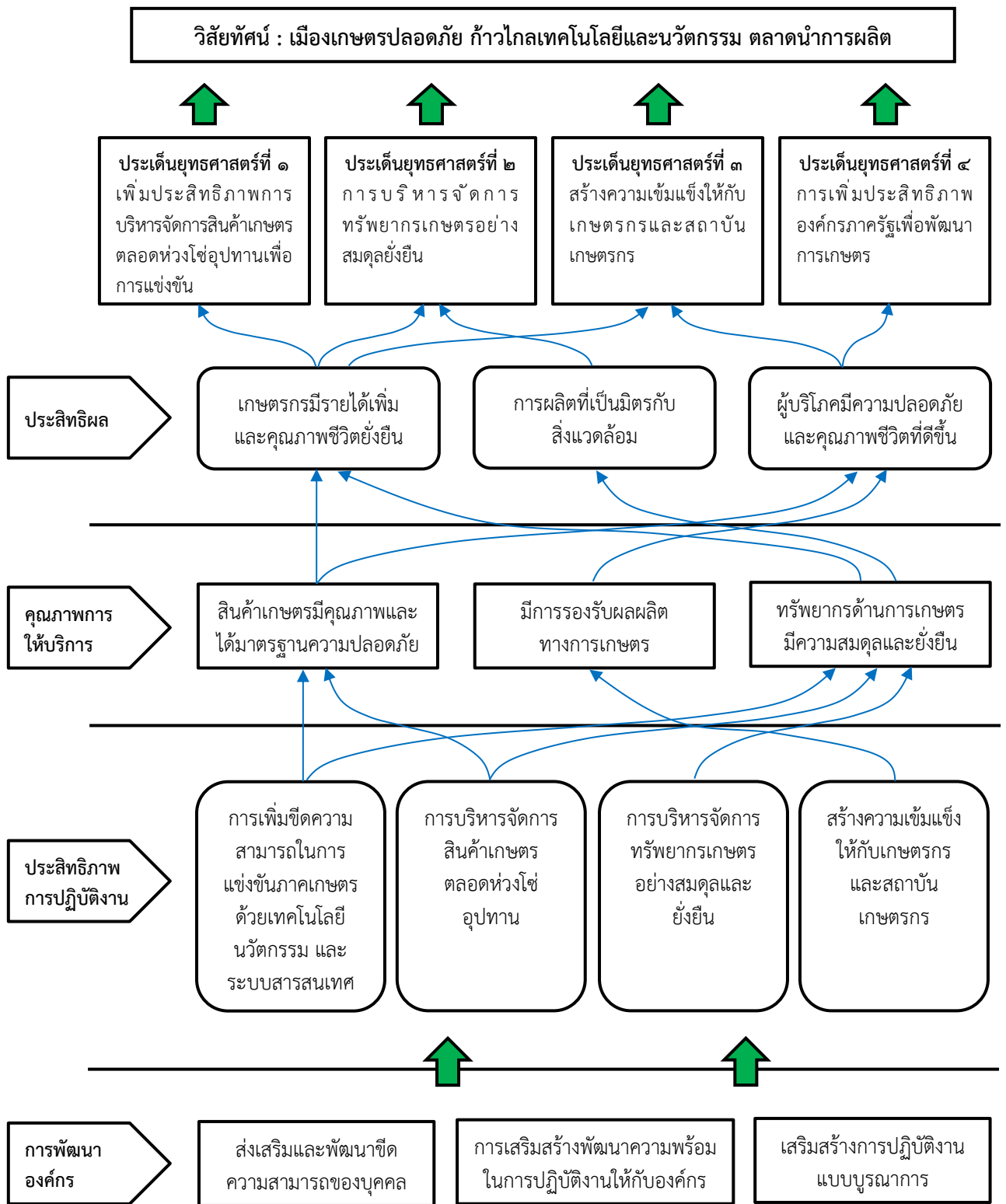
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อ การแข่งขัน	๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและการตลาด ด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน	๑.๑.๑ จำนวนชนิดสินค้า เกษตร/แหล่งผลิต/ฟาร์ม ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพิ่มขึ้น (ราย)	๒๐๐	๒๕๐	๓๐๐	๓๕๐	๔๐๐	๔๕๐	๑,๕๐๐	- ส่งเสริมการผลิต สินค้าเกษตรที่มี คุณภาพ และได้ มาตรฐาน
		๑.๑.๒ มีผลงานวิจัยที่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๕
	๑.๒ การสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มความสามารถใน การแข่งขัน	๑.๑.๓ เกิดเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ ประโยชน์ได้	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๑๕	
		๑.๑.๔ การพัฒนาระบบ สารสนเทศ	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๕
		๑.๒.๑ ร้อยละสินค้าเกษตร มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	- ส่งเสริมการสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้า เกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการ ทรัพยากรเกษตรอย่าง สมดุลยั่งยืน	๒.๑ ส่งเสริมการผลิต ทางการเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม การใช้ ประโยชน์จากทรัพยากร ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน	๒.๑.๑ จำนวนพื้นที่ที่รับ การพัฒนาแหล่งน้ำทาง การเกษตร (แห่ง)	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	- การพัฒนาและ อนุรักษ์ทรัพยากร เกษตร
		๒.๑.๒ จำนวนพื้นที่การ เกษตรที่ได้รับการบริหาร จัดการ (ไร่)	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	- ส่งเสริมการใช้ ที่ดินภาคเกษตรให้ เกิดประโยชน์สูงสุด
		๒.๑.๓ จำนวนพื้นที่เกษตร อินทรีย์ (ไร่)	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	- ส่งเสริมการ เกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม
		๒.๑.๔ จำนวนพื้นที่เกษตร ปลอดภัย (ไร่)							

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๓.๑ เกษตรกรได้รับการ พัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer	๓.๑.๑ ร้อยละของจำนวน Smart Farmer/Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น	๕	๕	๕	๕	๕	๕	- การสร้างและ พัฒนาศักยภาพ เกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer	
	๓.๒ เกษตรกรมีความมั่นคง ด้านอาชีพ และส่งเสริม เกษตรกรรุ่นใหม่									
	๓.๓ สถาบันเกษตรกรมี ความเข้มแข็งและมี เครือข่ายธุรกิจ	๓.๓.๑ ร้อยละของวิสาหกิจ ชุมชน/สถาบันเกษตรกร ที่เพิ่มขึ้น	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	- ส่งเสริมและพัฒนา สถาบันเกษตรกร
		๓.๓.๒ เกิดการเชื่อมโยง เครือข่ายระหว่างสถาบัน เกษตรกร (เครือข่าย)	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๐	๔๐	
	๓.๔ เกษตรกรนำอมนำ เศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ และนำไป ปฏิบัติได้	๓.๔.๑ ร้อยละของเกษตรกร ที่นำเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้และนำไป ปฏิบัติได้จริงเพิ่มขึ้น	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	- ส่งเสริมและ สนับสนุนการทำ การเกษตรแบบ พอเพียงและยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนา การเกษตร	๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรภาครัฐและกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาลพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (Smart Officer)	๔.๑.๑ จำนวนบุคลากรที่ได้รับบริการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐	- การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ - การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพพร้อมในการปฏิบัติงานให้กับองค์กรภาครัฐ - เสริมสร้างการปฏิบัติการบูรณาการ
		๔.๑.๒ จำนวนบุคลากรที่ใช้ระบบสารสนเทศ	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐	
		๔.๑.๓ ระดับความสำเร็จของการใช้กลไกการทำงานด้วยคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) และคณะกรรมการอำนวยความสะดวกเปลี่ยนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (CoO) เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕	๕	๕	๕	๕	๕	

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ				หมายเหตุ
		เพิ่มพื้นที่และ ผลผลิตเกษตร ปลอดภัยและ เกษตรอินทรีย์	สนับสนุน การเกษตรโดย ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	เพิ่มช่องทาง การตลาดและ ขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างโอกาสใน การประกอบ อาชีพให้ เกษตรกร	
Positioning ๑. เมืองเกษตรปลอดภัย	๔๑,๑๙๓,๕๐๐					
๑. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์	๔,๗๕๐,๐๐๐	✓				งบจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้เคมีใน การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	๒,๖๒๕,๐๐๐	✓				งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยได้คุณภาพ	๕๐๐,๐๐๐	✓				งบจังหวัด
๔. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ	๘,๔๒๗,๕๐๐	✓		✓		งบจังหวัด
๕. โครงการพัฒนาการผลิตแพะเนื้อปลอดภัยโรคโรคราซบุรี	๒๒,๘๔๑,๐๐๐	✓		✓		งบจังหวัด
๖. โครงการอาหารปลอดภัย	๒,๐๕๐,๐๐๐	✓				งบจังหวัด
Positioning ๒. ตลาดนำการผลิต	๕๕,๖๓๐,๓๖๐					
๑. โครงการผลิตสัตว์ประดผลสดคุณภาพดี	๓,๓๗๕,๐๐๐			✓	✓	งบจังหวัด
๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย	๓,๕๖๖,๕๐๐				✓	งบจังหวัด
๓. โครงการพัฒนาทุเรียนคุณภาพดี	๒,๕๐๐,๐๐๐			✓	✓	งบจังหวัด
๔. โครงการเพิ่มคุณภาพฝรั่งกิมจู	๗๙๑,๕๐๐			✓	✓	งบจังหวัด
๕. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า จังหวัดราชบุรี	๑,๗๖๐,๐๐๐			✓	✓	งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ				หมายเหตุ
		เพิ่มพื้นที่และ ผลผลิตเกษตร ปลอดภัยและ เกษตรอินทรีย์	สนับสนุน การเกษตรโดย ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	เพิ่มช่องทาง การตลาดและ ขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างโอกาสใน การประกอบ อาชีพให้ เกษตรกร	
๖. โครงการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร	๓,๐๐๐,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๗. โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัด ราชบุรีสู่สากล	๓,๘๕๐,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๘. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า	๑,๘๕๒,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ประมง เพื่อเพิ่มมูลค่า	๖,๕๘๕,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๑๐. โครงการจัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงาม นานาชาติ	๙,๐๔๑,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๑๑. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อราชบุรีสู่ตลาด พรีเมียมอย่างครบวงจร	๑๒,๓๐๔,๓๖๐	✓		✓		งปจจังหวัด
๑๒. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร แปรรูปให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดราชบุรี	๑,๐๐๐,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๑๓. โครงการเชื่อมโยงสินค้า OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ผ่านตลาดออนไลน์ จัตุจักรกิจ	๒,๕๐๐,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๑๔. โครงการขยายช่องทางและเพิ่มรายได้ตลาดสินค้าเกษตร OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน	๒,๓๐๐,๐๐๐			✓		งปจจังหวัด
๑๕. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาด พืชสมุนไพร	๑๐๐,๐๐๐			✓	✓	งปจจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ				หมายเหตุ
		เพิ่มพื้นที่และผลผลิตเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	สนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	เพิ่มช่องทางการตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขัน	สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้แก่เกษตรกร	
๑๖. โครงการประชาสัมพันธ์และเจรจาจับคู่ธุรกิจตลาดพืชสมุนไพร	๑๐๕,๐๐๐			✓		งบจังหวัด
Positioning ๓. การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร	๑๑,๐๗๕,๐๐๐					
๑. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวหน้าหอมจังหวัดราชบุรี	๓,๕๐๐,๐๐๐	✓	✓	✓		งบจังหวัด
๒. โครงการส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ยั่งยืนจังหวัดราชบุรี	๗,๕๗๕,๐๐๐		✓	✓		งบจังหวัด
Positioning ๔. การเกษตรที่สมดุลและยั่งยืน	๗๑,๘๔๓,๑๐๐					
๑. โครงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่ามันสำปะหลัง	๒,๓๔๑,๕๐๐			✓		งบจังหวัด
๒. โครงการจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว	๘๗๗,๕๐๐			✓		งบจังหวัด
๓. โครงการจัดทำบัญชีรายบุคคลเพื่อการจัดการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือนและเศรษฐกิจชุมชน	๑๓๒,๐๐๐			✓		งบจังหวัด
๔. โครงการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในฟาร์มสัตว์น้ำจืดเศรษฐกิจจังหวัดราชบุรี	๒,๕๐๐,๐๐๐			✓		งบจังหวัด
๕. โครงการศูนย์การเรียนรู้การผลิตสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ จังหวัดราชบุรี	๒,๙๙๐,๐๐๐	✓	✓	✓		งบจังหวัด
๖. โครงการพัฒนาเพิ่มศักยภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองราชบุรี	๗,๖๑๕,๐๐๐	✓		✓		งบจังหวัด
๗. โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี จังหวัดราชบุรี	๑๐,๗๑๙,๐๐๐			✓		งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ				หมายเหตุ
		เพิ่มพื้นที่และ ผลผลิตเกษตรกร ปลอดภัยและ เกษตรกรอินทรีย์	สนับสนุน การเกษตรโดย ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยี	เพิ่มช่องทาง การตลาดและ ขีดความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างโอกาสใน การประกอบ อาชีพให้ เกษตรกร	
๘. โครงการศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตใน แหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่ตามแนวชายแดน	๒,๑๙๑,๐๐๐				✓	งบจังหวัด
๙. โครงการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการ ท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่าน BCG model	๑๗,๕๐๐,๐๐๐	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
๑๐. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สมุนไพร	๒,๓๔๒,๑๐๐				✓	งบจังหวัด
๑๑. โครงการส่งเสริมเทคนิคการปรุงดินร่วมกับการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อปลูกพืชสมุนไพร	๒,๑๓๕,๐๐๐				✓	งบจังหวัด
๑๒. โครงการเมืองราชบุรี เมืองสมุนไพรและการแพทย์ แผนไทย เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๒๐,๕๐๐,๐๐๐			✓	✓	งบจังหวัด

** ในช่องหมายเหตุให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ **

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดราชบุรี
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กลยุทธ์	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
				พ.ศ. ๒๕๖๖		พ.ศ. ๒๕๖๗		พ.ศ. ๒๕๖๘		รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
				พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙			
๑	๑	ส่งเสริมอาชีพเกษตรกรในส่วนของสถาบันพัฒนาที่ต้น	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑	เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และขจัดศัตรูพืช (วิจัยและชันสูตรโรคศัตรู)	-	-	-	-	-	-	-	-	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก	
๑	๑	การพัฒนาสุขภาพสัตว์ (วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ปีก)	-	-	-	-	-	-	-	-	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก	
๑	๑	พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๓,๖๗๘,๘๘๐	๑๘,๓๑๕,๕๒๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	โครงการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในฟาร์มสัตว์น้ำจืดเศรษฐกิจในจังหวัดราชบุรี	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี	
๑	๑	การพัฒนาเกษตรกร (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๖๒๔,๐๐๐	๓,๑๒๐,๐๐๐	สม.ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการเกษตรและสหกรณ์ (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	สม.ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘,๑๐๐	๓๘๑,๐๐๐	สม.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและฟาร์มของจังหวัดราชบุรี	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	สม.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๑,๒	๑	โครงการศูนย์การเรียนรู้การผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำเศรษฐกิจในจังหวัดราชบุรี	๑,๒๗๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๒,๙๖๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี	
๑,๒,๔	๑	พัฒนาเตรียมคุณภาพดี	๗๐๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	สม.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๑,๔	๑	เพิ่มคุณภาพพันธุ์กุ้ง	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๑,๕๘๘,๓๐๐	๗,๙๕๒,๖๐๐	สม.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๘๕๒,๘๘๐	๔,๒๖๔,๕๒๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๑๕,๕๕๐	๗๗,๗๕๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	การเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อราชบุรีสู่ตลาดที่มีแนวโน้มอย่างทรงพลัง	๖,๘๘๒,๘๐๐	๓,๓๓๘,๘๕๐	๑,๐๒๕,๙๗๐	๕๓๐,๖๐๐	๕๓๐,๖๐๐	๕๓๐,๖๐๐	๕๓๐,๖๐๐	๑๖,๓๐๘,๖๖๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	พัฒนาการผลิตและน้อมใจโคเนื้อโคขุนราชบุรี	๔,๔๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๔,๖๐๘,๒๐๐	๒๒,๘๔๑,๐๐๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	พัฒนาสินค้าคุณภาพการเลี้ยงไก่เนื้อราชบุรีสู่อาชีพที่มีคง	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๑,๕๒๓,๐๐๐	๗,๖๑๕,๐๐๐	สม.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๑	๑	พัฒนาพืชสมุนไพรในเขตปฏิบัติ	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สม.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สม.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	
๑	๑	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๑๒๗,๕๓๐	๖๓๑,๖๕๐	สม.ตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี	
๑	๑	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ	๑,๕๕๓,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๑,๗๑๘,๕๐๐	๘,๘๖๗,๕๐๐	สม.ประมงจังหวัดราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
๒	พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๓๐๕,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	๓๐๕,๐๐๐	สง.ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	๑,๕๒๕,๐๐๐
๒	ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๑๘๓,๗๒๐	๑๘๓,๗๒๐	๑๘๓,๗๒๐	๑๘๓,๗๒๐	๑๘๓,๗๒๐	๑๘๓,๗๒๐	สง.ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	๗๒๖,๖๐๐
๒	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑	๒๑๕,๗๕๐	๒๑๕,๗๕๐	๒๑๕,๗๕๐	๒๑๕,๗๕๐	๒๑๕,๗๕๐	๒๑๕,๗๕๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๑,๐๗๘,๗๕๐
๒	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	๓,๑๑๐,๐๐๐	๓,๑๑๐,๐๐๐	๓,๑๑๐,๐๐๐	๓,๑๑๐,๐๐๐	๓,๑๑๐,๐๐๐	๓,๑๑๐,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๑๕,๕๕๐,๐๐๐
๒	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๔๕๓,๘๓๐	๔๕๓,๘๓๐	๔๕๓,๘๓๐	๔๕๓,๘๓๐	๔๕๓,๘๓๐	๔๕๓,๘๓๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๒,๒๖๙,๑๕๐
๒	เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรกรอินทรีย์	๒	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๒,๖๕๐,๐๐๐
๒	ผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์	๒	๖๗๕,๐๐๐	๖๗๕,๐๐๐	๖๗๕,๐๐๐	๖๗๕,๐๐๐	๖๗๕,๐๐๐	๖๗๕,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๒,๗๑๒,๕๐๐
๒	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	๒	๗๑๓,๓๐๐	๗๑๓,๓๐๐	๗๑๓,๓๐๐	๗๑๓,๓๐๐	๗๑๓,๓๐๐	๗๑๓,๓๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๒,๘๖๖,๕๐๐
๒	ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยได้คุณภาพ	๒	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตววิทยาชวราชบุรี	๕๐๐,๐๐๐
๒	ร้านอาหารจัดจุดจับปลอดภัย เลือกลงสินค้า Q (Q Restaurant)	๑	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	๑๙,๘๐๐	สง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	๗๙,๕๐๐
๒	ส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้า Q	๑	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	สง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี	๑๒๐,๐๐๐
๒	พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ	๑	๙๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๔๗๐,๐๐๐
๒	ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	๒	๔๖๘,๕๒๐	๔๖๘,๕๒๐	๔๖๘,๕๒๐	๔๖๘,๕๒๐	๔๖๘,๕๒๐	๔๖๘,๕๒๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๒,๓๕๒,๕๒๐
๒	ตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปลอดภัย	๑	-	-	-	-	-	-	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก	-
๓	พัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	สง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	๖๕๐,๐๐๐
๓	โครงการจัดงานมหกรรมประกวดสัตว์นำสายงานนานาชาติ	๒	๑,๘๐๘,๒๐๐	๑,๘๐๘,๒๐๐	๑,๘๐๘,๒๐๐	๑,๘๐๘,๒๐๐	๑,๘๐๘,๒๐๐	๑,๘๐๘,๒๐๐	สง.ประมงจังหวัดราชบุรี	๗,๐๕๑,๐๐๐
๓	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามประมงเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม	๒	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สง.ประมงจังหวัดราชบุรี	๑,๐๐๐,๐๐๐
๓	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	สง.ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	๖๐,๐๐๐
๓	ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร	๒	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๓,๐๐๐,๐๐๐
๓	เชื่อมโยงสินค้า OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ผ่านตลาดออนไลน์ กับคู่ธุรกิจ	๒	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สง.พาณิชย์จังหวัดราชบุรี	๒,๕๐๐,๐๐๐
๓	ขยายช่องทางและเพิ่มรายได้ตลาดสินค้าเกษตร OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน	๒	-	-	-	-	-	-	สง.พาณิชย์จังหวัดราชบุรี	๒,๓๐๐,๐๐๐
๓	ประชาสัมพันธ์และเจรจาจับคู่ธุรกิจตลาดพืชสมุนไพร	๒	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	สง.พาณิชย์จังหวัดราชบุรี	๑๐๕,๐๐๐
๓	เชื่อมโยงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่าน BCG model	๒	๔,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	สง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๓	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร	๑	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	สง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	๑๕,๐๐๐
๓,๔	ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาดพืชสมุนไพร	๒	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	สง.สหกรณ์จังหวัดราชบุรี	๑๐๐,๐๐๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี			
๑	๑. เพิ่มพื้นที่สีเขียวและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณห้างผ่านสายส่งน้ำและข้างรั้วศึกษาที่ ๑ จำนวน ๑ รายการ	๑	๓,๙๐๐,๐๐๐					พ.ศ. ๒๕๖๖	๓,๙๐๐,๐๐๐	พ.ศ. ๒๕๖๖	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒. เพิ่มพื้นที่สีเขียวและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณห้างผ่านสายส่งน้ำและข้างรั้วศึกษาที่ ๓ จำนวน ๑ รายการ	๑	๔,๓๐๐,๐๐๐						๔,๓๐๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓. ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าส่องสว่างอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๓๐๐,๐๐๐						๓๐๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔. บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายชอย อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เล็ง ระยะทาง ๒๖.๖๓ กิโลเมตร	๑	๒๑๐,๐๐๐						๒๑๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๕. บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่ อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เล็ง ระยะทาง ๓๒.๙๖ กิโลเมตร	๑	๔๕๕,๐๐๐						๔๕๕,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๖. บำรุงรักษาหัวงาน พื้นที่ ๖๒๓ ไร่	๑	๑,๔๑๔,๐๐๐						๑,๔๑๔,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๗. บริหารการส่งน้ำ โครงการชลประทานราชบุรี พื้นที่ชลประทาน ๒๓,๗๕๒ ไร่	๑	๒๐๐,๐๐๐						๒๐๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๘. บำรุงรักษาอาคารระบายน้ำล้น(ฝายพับได้) อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เล็ง จำนวน ๑ แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐						๕๐๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๙. บำรุงรักษาเครื่องกั้นบานระบายน้ำ อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เล็ง จำนวน ๑ แห่ง	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐						๑,๐๐๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๐. กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำลำพระ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๒๓ ไร่	๑	๕๐,๐๐๐						๕๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๑. กำจัดวัชพืชฝายทดน้ำบ้านห้วยม่วง ปริมาณ ๖๐ ไร่	๑	๑๙๕,๐๐๐						๑๙๕,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๒. กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำ D๓L-๑R อ่างเก็บน้ำห้วยสำนักไม้เล็ง ปริมาณ ๙๐ ไร่	๑	๒๒๐,๐๐๐						๒๒๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๓. กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำบ้านขุนเฒ่า อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๑๐๐ ไร่	๑	๓๒๐,๐๐๐						๓๒๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๔. กำจัดวัชพืชฝายทดน้ำบ้านห้วยคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๙๐ ไร่	๑	๒๙๐,๐๐๐						๒๙๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๕. กำจัดวัชพืชฝายทดน้ำบ้านหนองตาจน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๕๐ ไร่	๑	๒๖๐,๐๐๐						๒๖๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๖. กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำห้วยมหาธาตุ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๑๐๐ ไร่	๑	๓๒๕,๐๐๐						๓๒๕,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๗. กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำโป่งจั่ง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๖๕ ไร่	๑	๒๑๐,๐๐๐						๒๑๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๑๘. กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปริมาณ ๖๕ ไร่	๑	๒๑๐,๐๐๐						๒๑๐,๐๐๐		โครงการชลประทานราชบุรี

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก
๑	๑๙	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๐	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๑	๑	๒,๕๐๐,๐๐๐					๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๒	๑	๒,๕๐๐,๐๐๐					๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๓	๑	๒,๕๐๐,๐๐๐					๒,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๔	๑	๑,๑๐๐,๐๐๐					๑,๑๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๕	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๖	๑	๑,๖๐๐,๐๐๐					๑,๖๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๗	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐					๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๘	๑	๗๐๐,๐๐๐					๗๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๒๙	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๐	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๑	๑	๙,๙๙๔,๐๐๐					๙,๙๙๔,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๒	๑	๙,๙๙๕,๐๐๐					๙,๙๙๕,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๓	๑	๙,๙๙๖,๐๐๐					๙,๙๙๖,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๔	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๕	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก
๑	๓๖ ชุดลดค่าทดน้ำโดยรถดูดน้ำโครงการเอง ฝ่ายทดน้ำหัวคอกหมู โครงการชลประทานราชบุรี ปริมาณดิน ๔๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๗ ชุดลดค่าทดน้ำโดยรถดูดน้ำโครงการเอง ฝ่ายน้ำล้นฟาร์มตัวอย่างบ้านพุระเกา โครงการชลประทานราชบุรี ปริมาณดิน ๒๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๘ ชุดลดค่าทดน้ำโดยรถดูดน้ำโครงการเอง ฝ่ายน้ำล้นบ้านหนองตางโครงการชลประทานราชบุรี ปริมาณดิน ๒๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๓๙ ชุดลดค่าทดน้ำโดยรถดูดน้ำโครงการเอง ฝ่ายทดน้ำบ้านห้วยน้อยโครงการชลประทานราชบุรี ปริมาณดิน ๒๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๐ ซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำจากฟาร์มตัวอย่างบ้านพุระเกา-บ้านห้วยกระวาด สายใหญ่ กม.๐+๐๐๐ - กม. ๐+๕๐๐ จำนวน ๕๐๐ เมตร	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๑ ซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยอมะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สายใหญ่ ช่วงกม.๐+๐๐๐ - กม. ๑+๐๐๐ จำนวน ๑,๐๐๐ เมตร	๑	๗,๐๐๐,๐๐๐					๗,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๒ ซ่อมแซมทำนบดินอ่างเก็บน้ำห้วยกุศ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๓ ซ่อมแซมทางระบายน้ำฝั้งอ่างเก็บน้ำห้วยพุทธร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๔ ซ่อมแซมทำนบดินอ่างเก็บน้ำบ้านพุทธร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๓๐๐,๐๐๐					๑,๓๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๕ ซ่อมแซมทำนบดินอ่างเก็บน้ำบ้านเขาหัวแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๖ ซ่อมแซมทำนบดินอ่างเก็บน้ำห้วยศาลา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๓๐๐,๐๐๐					๑,๓๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๗ ซ่อมแซมทำนบดินอ่างเก็บน้ำบ้านหินลี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๘ ซ่อมแซมฝายห้วยมะหาดตอนล่าง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๖๐๐,๐๐๐					๖๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๔๙ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเคย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สายใหญ่ ช่วง กม.๔+๓๐๐ - กม.๖+๐๐๐ จำนวน ๑,๗๐๐ เมตร	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐					๑,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๕๐ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ช่วง กม.๔+๖๐๐ - กม.๕+๕๐๐ จำนวน ๑,๓๐๐ เมตร	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๕๑ ซ่อมแซมระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดตอนบน ช่วง กม.๐+๑๐๐ - กม. ๑+๕๐๐ จำนวน ๑,๕๐๐ เมตร	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี
๑	๕๒ โครงการระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำโรงเรือนเตรียมดินระบบดินเปียกของ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๖,๕๐๐,๐๐๐					๖,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
๑	ปรับปรุงระบบสิ่งน้ำอย่างกับบ้านไทยประจัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๔๐,๐๐๐,๐๐๐					๔๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงระบบสิ่งน้ำอย่างกับบ้านไทยทำเคย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะ ๒ จำนวน ๑ รายการ	๑	๒๕,๐๐๐,๐๐๐					๒๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงระบบสิ่งน้ำอย่างกับบ้านไทยประจัน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะ ๒ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑๒,๐๐๐,๐๐๐					๑๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงระบบสิ่งน้ำอย่างกับบ้านพุทธรูด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงอาคารระบายน้ำสิน อย่างกับน้ำท่วมและหาด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๒๒,๐๐๐,๐๐๐					๒๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ขยายแนวท่อระบายน้ำสินพร้อมอาคารประกอบอย่างกับน้ำท่วมทำเคย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงอย่างกับบ้านไทยประจัน ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมระบบพื้นน้ำอย่างกับบ้านไทยประจัน ๒ - อย่างกับน้ำท่วมแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑	๔๘,๐๐๐,๐๐๐					๔๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงป้ายโครงการพระราชดำริอย่างกับน้ำท่วมพุทธรูด จำนวน ๑ รายการ	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงป้ายโครงการพระราชดำริอย่างกับน้ำไทยประจัน จำนวน ๑ รายการ	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงป้ายโครงการพระราชดำริอย่างกับบ้านพุทธรูด จำนวน ๑ รายการ	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงป้ายโครงการพระราชดำริอย่างกับน้ำท่วมสีดอนบน จำนวน ๑ รายการ	๑	๕๐๐,๐๐๐					๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงฝายทดน้ำบ้านห้วยม่วง จำนวน ๑ รายการ	๑	๑๑,๐๐๐,๐๐๐					๑๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงระบบสิ่งน้ำอย่างกับน้ำท่วมคอกหมู จำนวน ๑ รายการ	๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐					๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงคลองระบายน้ำอย่างกับน้ำท่วมสีน้ำแดง จำนวน ๑ รายการ	๑	๑๘,๕๐๐,๐๐๐					๑๘,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ปรับปรุงอย่างกับบ้านทุ่งศาลา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการชลประทานราชบุรี ปริมาณดิน ๔๓๐.๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	ฝายทดน้ำบ้านท่าฤๅกา จำนวน ๑ แห่ง	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	
๑	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสามเกาะพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ไร่ประโยชน์ ๑,๐๐๐ ไร่	๑	๗๐,๐๐๐,๐๐๐					๗๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน ราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานต้นแบบการ		
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
๑	๓๑ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านคลองแค พื้นที่รับประโยชน์ ๒๐๐ ไร่	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐						๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๒ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าวัดอัมพวัน พื้นที่รับประโยชน์ ๓๐๐ ไร่	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐						๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๓ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านศาลเจ้า พื้นที่รับประโยชน์ ๑,๐๐๐ ไร่	๑	๓๓,๐๐๐,๐๐๐						๓๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๔ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าวัดเกาะลอยพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่รับประโยชน์ ๒,๕๐๐ ไร่	๑	๕๐,๐๐๐,๐๐๐						๕๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๕ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าหุบเขาคอกพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ พื้นที่รับประโยชน์ ๘๐๐ ไร่	๑	๘๐,๐๐๐,๐๐๐						๘๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๖ พลังน้ำบ้านกล้วย จำนวน ๑ รายการ	๑	๑๕,๐๐๐,๐๐๐						๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๗ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำหาลแดน จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๒,๐๐๐,๐๐๐					๑๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๘ ปรับปรุงระบบส่งน้ำพารมด้วยอ่างบ้านอหวิ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ รายการ	๑		๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๓๙ ปรับปรุงฝายทดน้ำบ้านอหวิ จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๑,๐๐๐,๐๐๐					๑๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๐ ปรับปรุงกังหันดินพร้อมอาคารประกอบ หัวลำกั้นไม้ได้จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๑ อาคารป้องกันตลิ่งบ้านคลองเขมร จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๒ ปรับปรุง ปตรคลองฟุ้งขึ้น จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๕,๕๐๐,๐๐๐					๑๕,๕๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๓ ปตรคลองตาข่า จำนวน ๑ รายการ	๑		๑๕,๐๐๐,๐๐๐					๑๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๔ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำหนองน้ำแดง จำนวน ๑ รายการ	๑		๒๔,๐๐๐,๐๐๐					๒๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๕ ปรับปรุงระบบประปาวิไลถึงโตทอง จำนวน ๑ รายการ	๑		๕,๐๐๐,๐๐๐					๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๖ โครงการระบบระบายน้ำตำบลอมบิง พร้อมอาคารประกอบ จำนวน ๑ รายการ	๑		๕๕,๐๐๐,๐๐๐					๕๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๗ พลังน้ำบ้านบ้าน จำนวน ๑ รายการ	๑			๓๐,๐๐๐,๐๐๐				๓๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๘ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำมะหาดตอนบน ระยะ ๒ จำนวน ๑ รายการ	๑			๘,๐๐๐,๐๐๐				๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	๔๙ ปรับปรุงสถานีสูบน้ำบ้านตะเคียนทอง	๑							๓,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ปี	หน่วยงานดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
๑	ปรับปรุงระบบสูบน้ำ WaterturbinePump บ้านห้วยม่วง	๑			พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	๘,๐๐๐,๐๐๐	พ.ศ. ๒๕๖๖ โครงการชลประทานราชบุรี	
๑	ปรับปรุงฝายทดน้ำห้วยกระตือ	๑				๘,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี		
๑	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยส้มแก้วฝั่ง	๑				๗๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทานราชบุรี		
๑	ปรับปรุงประตูระบายน้ำคลองระบายนี่ ๔ขวา - ประตู กม.๑+๐๔๐	๑	๕๒,๐๐๐,๐๐๐				๕๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งขวา	
๑	ปรับปรุงประตูระบายน้ำสถานีทดน้ำ กม.๓+๕๕๐	๑		๒๐,๐๐๐,๐๐๐			๒๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งขวา	
๑	ปรับปรุงอาคารปากคลองส่งน้ำ ๒ซ้าย - ๑ขวา	๑		๕,๐๐๐,๐๐๐			๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งขวา	
๑	ปรับปรุงโครงการระบบโทรมาตร จำนวน ๑ โครงการ	๑				๒๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งขวา		
๑	ปรับปรุงชุดเก็บรีโมเตอร์พร้อมไฟฟ้าขยายเขตประตูระบายน้ำห้วยโพ	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐				๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงชุดเก็บรีโมเตอร์พร้อมไฟฟ้าขยายเขตประตูระบายน้ำหนองสลับ	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐				๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงชุดเก็บรีโมเตอร์พร้อมไฟฟ้าขยายเขตประตูระบายน้ำวังเย็น	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐				๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	กำหนดพื้นที่ติดตั้งชุดตัวรับสัญญาณ ๑๐๐ ถึง ๑๓๗+๕๕๒	๑	๗๗,๐๐๐,๐๐๐				๗๗,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงประตูรับแรงดันน้ำแรง คลอง ร.๑ซ้าย ตาดคต.ค.นิ.เสตตทก กม.๒+๔๐๐	๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐				๓๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำกลางคลองรางจิก กม.๑+๕๐๐	๑	๔,๐๐๐,๐๐๐				๔,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำ คลองระบายนี่ ตัดคต.ค.นิ.เสตตทก กม.๑๕+๒๐๐ (ฝั่งขวา)	๑	๘,๐๐๐,๐๐๐				๘,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงท่อระบายน้ำกลางคลอง ๑๒ซ้าย กม.๑๓๗+๕๒๒	๑	๔,๐๐๐,๐๐๐				๔,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำ คลองแยกโคกวัด กม.๑+๐๖๐	๑	๗,๐๐๐,๐๐๐				๗,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ก่อสร้างสะพานรถยนต์ข้ามคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย กม.๒+๒๖๔๓	๑	๓,๐๐๐,๐๐๐				๓,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงที่ทำการสื่อสาร จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งซ้าย ตำบลคลองตากคต อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี	๑	๓,๕๐๐,๐๐๐				๓,๕๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	อาคารบังคับน้ำกลางคลองระบายนี่สายใหญ่บางป่า กม.๑๓+๓๐๐	๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐				๒๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ปรับปรุงประตูระบายน้ำปากคลองชุดตัวรับสัญญาณ ๑๐๕+๕๗๐ พร้อมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐				๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำคลอง ๓.๑๓ สายใหญ่บางป่า กม.๒+๐๐๐ (ฝั่งซ้าย)	๑		๓,๐๐๐,๐๐๐			๓,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำกลางคลองรางจิก กม.๑+๐๕๐	๑		๓,๐๐๐,๐๐๐			๓,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำกลางคลองชุดตัวรับสัญญาณ ๑๐๗+๑๐๐ (ฝั่งขวา)	๑		๒๐,๐๐๐,๐๐๐			๒๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าตอม้ำพวน	๑		๑๕,๐๐๐,๐๐๐			๑๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	กำหนดพื้นที่ติดตั้งชุดตัวรับสัญญาณ ๑๑๕ ถึง ๑๓๗+๕๕๒	๑		๔๕,๐๐๐,๐๐๐			๔๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำ คลองฝรั่ง กม.๕+๐๐๐ (ฝั่งซ้าย)	๑		๕,๐๐๐,๐๐๐			๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	ท่อระบายน้ำ คลองรางตาแก้ว กม.๘+๕๐๐ (ฝั่งขวา)	๑		๕,๐๐๐,๐๐๐			๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ			
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม		
๑	๑๑๗ ท่อระบายน้ำ คลอง ร.ตาคด ต.ดำเนินสะดวก กม.๔+๐๐๐ (ฝั่งขวา)	๑		๔,๐๐๐,๐๐๐						๔,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๑๘ ท่อระบายน้ำ คลอง ร.ตาคด ต.ดำเนินสะดวก กม.๑๙+๙๐๐ (ฝั่งซ้าย)	๑			๔,๐๐๐,๐๐๐					๔,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๑๙ กำแพงกันดินคลองขุดคีตราชนบุรี ระยะที่๔ ช่วง กม.๗+๑๐๐ ถึง กม.๑๓+๔๕๖	๑			๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐					๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๐ ปรับปรุงขุดกั้นหรือต่อพร้อมฝั้วขยายเขตประตูดุระบายน้ำโคกวัด	๑			๒,๐๐๐,๐๐๐					๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๑ ปรับปรุงขุดกั้นหรือต่อพร้อมฝั้วขยายเขตประตูดุระบายน้ำบ้านใหม่	๑			๔,๕๐๐,๐๐๐					๔,๕๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๒ ท่อระบายน้ำ คลอง ร.ตาคด ต.ดำเนินสะดวก กม.๒๐+๕๐๐ (ฝั่งซ้าย)	๑				๓,๐๐๐,๐๐๐				๓,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๓ ท่อระบายน้ำ คลอง ร.ตาคด ต.ดำเนินสะดวก กม.๑๙+๐๐๐ (ฝั่งซ้าย)	๑			๓,๐๐๐,๐๐๐					๓,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๔ กำแพงกันดินคลองขุดคีตราชนบุรี ระยะที่๖ ช่วง กม.๗+๑๐๐ ถึง กม.๑๓+๔๕๖	๑			๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐					๑๓๗,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๕ ปรับปรุงขุดกั้นหรือต่อพร้อมฝั้วขยายเขตประตูดุระบายน้ำบ้านไร่	๑		๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐					๒,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๖ ท่อระบายน้ำคลองขุดคีตราชนบุรี กม.๙+๓๐๐ (ฝั่งขวา)	๑								๔,๐๐๐,๐๐๐	คป.ราชบุรีฝั่งซ้าย	
๑	๑๒๗ บริหารการส่งน้ำ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก พื้นที่ชลประทาน ๑๒๖,๐๐๐ ไร่ ตำบลดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๑		๖๙๙,๐๐๐	๖๙๙,๐๐๐					๓,๔๙๕,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๒๘ จัดซื้อวัสดุ ในเขตจังหวัดราชบุรี ปริมาณ ๔๐ ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ต.ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	๑		๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐					๖๕๐,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๒๙ ซ่อมแซมบำรุงรักษาขบวนการประทอน ตามข้อเสนอของเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน จำนวน ๑๐ รายการ	๑		๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐					๕,๐๐๐,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๓๐ ซ่อมแซมรางระบายน้ำ บริเวณหัวน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก ระยะทาง ๕๐๐ ม. จังหวัดราชบุรี	๑		๘๐๐,๐๐๐						๘๐๐,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๓๑ ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมา คลองรางห้าต.ลึง ปริมาณดิน ๑๐,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑		๓๘๑,๐๐๐						๓๘๑,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๓๒ ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมา คลองวัดประสาธสิทธิ์ ปริมาณดิน ๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร	๑		๔๕๒,๐๐๐						๔๕๒,๐๐๐	คป.ดำเนินสะดวก	
๑	๑๓๓ ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	๑		๒๘,๕๐๐	๓๐,๐๐๐					๑๔๘,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๓๔ ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	๑		๑,๖๘๐,๐๐๐	๑,๖๘๐,๐๐๐					๘,๔๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๓๕ ผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	๑		๑,๓๘๗,๐๐๐	๑,๓๘๗,๐๐๐					๖,๙๓๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๓๖ จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปอเทือง	๑		๑,๔๘๗,๕๐๐	๑,๗๘๕,๐๐๐					๘,๖๒๗,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๓๗ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ่สดปรับปรุงบำรุงดิน	๑		๑๕๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐					๘๗๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๓๘ ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม.	๑		๘๕๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐					๔,๕๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ			
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม		
๑	๑๓๙ จัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว	๒	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	๑๗๕,๕๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๔๐ ส่งเสริมเทคนิคการปลูกข้าวอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อปลูกพืชผสมผสาน	๒	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๔๒๗,๐๐๐	๒,๑๓๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๑	๑๔๑ ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลป์หัตถกรรมพื้นบ้านไทย	๑	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	
๑	๑๔๒ ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์	๑	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๔๑,๓๔๖,๙๑๐	๒๐๖,๗๓๔,๕๕๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี	
๑	๑๔๓ โครงการศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่ตามแนวชายแดน	๒	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๔๓๕,๒๐๐	๒,๑๓๕,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัดราชบุรี	
๑	๑๔๔ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	สนง.ส่งเสริมและพัฒนากาษเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๑	๑๔๕ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	๑	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๗๐,๕๐๐	๓๕๒,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๒	๑๔๖ ส่งเสริมการทดแทนในพื้นที่เกษตร	๑	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๒	๑๔๗ ส่งเสริมการใช้วัสดุภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	๒	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๕๒๕,๐๐๐	๒,๑๐๒,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๒	๑๔๘ ส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ยั่งยืนจังหวัดราชบุรี	๒	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๑,๕๑๕,๐๐๐	๗,๕๗๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๒	๑๔๙ ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	๑	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๐ ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	๑	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๕๒๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๑ จัดทบทวนเพื่อการเกษตร (โคโคโมท์)	๑	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๑,๖๑๕,๐๐๐	๖,๔๖๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๒ โครงการรณรงค์โลกปลอดซึ่งเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน	๑	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๓ พัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (กรณีไทยคู่ครัวโลก)	๑	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๔๔๕,๐๐๐	๒,๑๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๔ อนุรักษ์ดินน้ำป่าและตอซัง	๑	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๕ การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่การบริหารรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS)	๑	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๒	๑๕๖ พัฒนากาษเกษตรอินทรีย์	๑	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๒๓๕,๗๐๐	๙๔๓,๕๕๐	สนง.ปลูสดินจังหวัดราชบุรี	
๒	๑๕๗ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัดราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
๒	๑๕๘ วนเกษตรโมเดลปฏิรูปที่ดิน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี	
๒	๑๕๙ พัฒนาเกษตรกรยั่งยืน (ทฤษฎีใหม่)	๑	๓๒,๐๕๐	๓๒,๐๕๐	๓๒,๐๕๐	๓๒,๐๕๐	๓๒,๐๕๐	๑๖๐,๒๕๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๑๖๐ ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๖๕,๐๐๐	๓๒๕,๐๐๐	สน.ส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๒	๑๖๑ ส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่	๑	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๑๓,๕๐๐	๖๗,๕๐๐	สน.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๒	๑๖๒ อหารปลอดภัย	๒	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๔๑๐,๐๐๐	๒,๐๕๐,๐๐๐	สน.สาธารณสุขจังหวัด ราชบุรี	
๓	๑๖๓ สนับสนุนเกษตรอินทรีย์โมเดลใหม่	๑	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๓๗๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๓	๑๖๔ คอยอดโรงเรียนเดิม	๑	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๓	๑๖๕ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	๑	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๓	๑๖๖ การบริหารจัดการที่ดิน	๑	๘๕๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี	
๓	๑๖๗ ตรวจสอบที่ดิน	๑	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี	
๓	๑๖๘ ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม	๑	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี	
๓	๑๖๙ บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนแม่บทเกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri Map)	๑	๑๑,๖๖๐	๑๑,๖๖๐	๑๑,๖๖๐	๑๑,๖๖๐	๑๑,๖๖๐	๕๘,๓๐๐	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ ราชบุรี	
๓	๑๗๐ บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐	สน.ส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
	รวม		๑,๐๒๓,๑๘๙,๕๒๐	๒๖๘,๘๑๔,๕๒๐	๓๑๒,๖๔๙,๕๒๐	๓๖๔,๑๘๙,๕๒๐	๓๖๔,๑๘๙,๕๒๐	๒,๐๕๒,๙๖๒,๖๐๐		

กลยุทธ์

๑. การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร
๒. ส่งเสริมภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณดังนี้

- ๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
- ๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- ๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินทุนต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)								หน่วยงานดำเนินการ					
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	พ.ศ.๒๕๗๑	พ.ศ.๒๕๗๒	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม				
๑	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร (ใหม่)	๑	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐	๑๕๒,๒๕๐
๑	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร (ต่อยอด)	๑	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑	ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐	๑๕๒,๓๖๐
๑	พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer)	๑	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๒๑,๐๐๐
๑	สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๑	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๑	การพัฒนาเกษตรกรปรับตัวเบรื่อง	๑	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๑	ฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ทางการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	๑	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐	๑๐,๔๐๐
๑	เสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	๑	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐	๕๗,๑๒๐
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐
๑	ส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร (นำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพการเกษตร)	๑	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐	๓,๕๐๐
๑	จัดทำบัญชีรายบุคคลเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือนและเศรษฐกิจชุมชน	๒	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐
๑	ส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรกรอัจฉริยะ (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐	๘๖๐,๑๖๐
๑	พัฒนาเกษตรกรปรับตัวเบรื่องและเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer & Young Smart Farmer) (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐	๗๐๕,๖๐๐
๑	เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	๔	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐	๒๖๗,๐๐๐
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐	๑,๒๖๓,๗๐๐
๑	พัฒนาเกษตรกรปรับตัวเบรื่อง	๑	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐
๑, ๒	ยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่/ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	๑	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐	๒๘๓,๐๕๐
๒	เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	๑	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐
๒	จัดตั้งธนาคารชุมชน (ใหม่)	๑	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
๒	ธนาคารชุมชน (ต่อยอด)	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ.๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม	
๒	๒๓ พัฒนากลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	๑	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๑๑๒,๓๕๐	๕๖๑,๗๕๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๔ พัฒนาศักยภาพการค้าเป็นธุรกิจของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจ ชุมชน	๑	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๕ ตรวจจับและจับผิดผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกร	๑	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑,๘๘๘,๕๐๐	๑๐,๕๘๘,๕๕๕	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๖ สร้างความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรมทางการเงินของสมาชิกสหกรณ์	๑	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๑๔,๕๐๐	๗๒,๕๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๗ พัฒนาศักยภาพการปฎิบัติสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๑	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๘ พัฒนากลุ่มอาชีพประชาชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระ พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๑	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๒๙ ส่งเสริมการค้าปลีกแบบสหกรณ์ใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนใน การละตินค้าชุมชน	๑	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๓๐ ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๑	๒,๒๘๕,๙๐๐	๒,๒๘๕,๙๐๐	๒,๒๘๕,๙๐๐	๒,๒๘๕,๙๐๐	๒,๒๘๕,๙๐๐	๒,๒๘๕,๙๐๐	๑๑,๔๒๙,๕๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๓๑ พัฒนาศักยภาพ/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	๗๗,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๓๘๕,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๒	๓๒ พัฒนาศักยภาพและเสริมของเกษตรกร (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๓๓๙,๕๐๐	๓๓๙,๕๐๐	๓๓๙,๕๐๐	๓๓๙,๕๐๐	๓๓๙,๕๐๐	๓๓๙,๕๐๐	๑,๖๙๙,๕๐๐	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๒	๓๓ ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๖๗,๓๖๐	๖๗,๓๖๐	๖๗,๓๖๐	๖๗,๓๖๐	๖๗,๓๖๐	๖๗,๓๖๐	๓๓๖,๘๐๐	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๒	๓๔ เมืองราชบุรี เมืองสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ (Muang Ratchaburi Herbal Heritage and Thai Traditional Health Tourism)	๒	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๒๐,๕๐๐,๐๐๐	โรงพยาบาลราชบุรี	
๓	๓๕ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	๑	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๘๕๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๓	๓๖ อื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๔๔๒,๕๐๐	สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๓	๓๗ ส่งเสริมการค้าเป็นงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช)	๑	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๓	๓๘ ส่งเสริมการค้าเป็นงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการพัฒนาและ รองรับการค้าชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๑	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	
๓	๓๙ ส่งเสริมการค้าเป็นงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการผลิตผักเกษตร)	๑	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๓	๔๐ พัฒนาศักยภาพชุมชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๑	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๑๓,๒๐๐	๖๖,๐๐๐	สำนักงานปฎิบัติสหกรณ์ ราชบุรี	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	รวม
๓	๔๑ คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๑	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๑๓,๘๐๐	๖๗,๐๐๐	ส่งเสริมงานวิจัยสหกรณ์ ราชบุรี	
๓	๔๒ การส่งเสริมการค้าสินค้าอินทรีย์เมืองจากพระราชดำริ (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๑	๕๖๔,๐๐๐	๕๖๔,๐๐๐	๕๖๔,๐๐๐	๕๖๔,๐๐๐	๕๖๔,๐๐๐	๒,๕๒๐,๐๐๐	ส่งเสริมเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๓	๔๓ ส่งเสริมการค้าสินค้าอินทรีย์เมืองจากพระราชดำริ	๑	๓๑๓,๓๐๐	๓๑๓,๓๐๐	๓๑๓,๓๐๐	๓๑๓,๓๐๐	๓๑๓,๓๐๐	๑,๕๖๖,๕๐๐	ส่งมอบจังหวัดราชบุรี	
๓	๔๔ จำนวนการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ส่งมอบจังหวัดและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๓	๔๕ ฟ้าร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านพ่อทวี จังหวัดราชบุรี	๒	๑,๘๗๕,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐	๑๐,๗๕๐,๐๐๐	- ส่งมอบจังหวัดและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี - ส่งมอบจังหวัดราชบุรี - โครงการตลาดประชารัฐราชบุรี - สถานพัฒนาที่ดินราชบุรี - สถานพัฒนาที่ดินราชบุรี - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรราชบุรี	
	รวม		๒๑,๙๗๕,๖๕๐	๑๙,๙๖๖,๕๗๐	๑๖,๐๔๐,๘๘๕	๑๖,๖๖๖,๒๓๖	๑๕,๖๓๗,๗๖๗	๙๖,๑๖๗,๑๐๘		

กลยุทธ์ ๑. การสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

๒. ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน

แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินทุนต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐเพื่อพัฒนาการเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ	รวม
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		
๑	การประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๑	การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๑	การประชาสัมพันธ์เผยแพร่วัฒนธรรมองค์กรในช่องทางต่าง ๆ	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๑	ขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๒	ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	๗๑,๗๐๐	๗๑,๗๐๐	๗๑,๗๐๐	๗๑,๗๐๐	๗๑,๗๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี	
๒	ขิมทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๓๑๓,๘๐๐	๓๑๓,๘๐๐	๓๑๓,๘๐๐	๓๑๓,๘๐๐	๓๑๓,๘๐๐	สนง.เกษตรจังหวัดราชบุรี	
๒	พัฒนาระบบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์พื้นถิ่น (พื้นที่ ๘ จังหวัด)	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	สนง.ส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตรที่ ๒ จังหวัดราชบุรี	
๒	การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๒	ศูนย์บริการประชาชน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ราชบุรี	
๓	พัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัด ราชบุรี	
๓	การจัดอบรมหมอดินอาสา (ตำบล)	๒๐๒,๐๐๐	๒๐๒,๐๐๐	๒๐๒,๐๐๐	๒๐๒,๐๐๐	๒๐๒,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๓	การอบรมหมอดินอาสา (หมู่บ้าน)	๓๓๓,๒๐๐	๓๓๓,๒๐๐	๓๓๓,๒๐๐	๓๓๓,๒๐๐	๓๓๓,๒๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
๓	สนับสนุนโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	๑๓๐,๗๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๓	เสริมสร้างความผูกพันและความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กร	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๓	การสื่อสารนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี	-	-	-	-	-	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดราชบุรี	
๓	สร้างเวทีสื่อสารกิจกรรม "Meet My Big Boss"	-	-	-	-	-	หน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	
	รวม	๑,๓๘๔,๕๐๐	๑,๓๘๔,๕๐๐	๑,๓๘๔,๕๐๐	๑,๓๘๔,๕๐๐	๑,๓๘๔,๕๐๐	๒,๕๒๒,๐๐๐	

- กลยุทธ์
๑. การส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ
 ๒. การเสริมสร้างและพัฒนาความพร้อมในการปฏิบัติงานให้กับองค์กรภาครัฐ
 ๓. เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ

แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แหล่ง ให้ระบุหมายเลขของแหล่งงบประมาณดังนี้

- ๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
- ๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- ๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๒
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบ
สารสนเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยมีพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ มะพร้าวน้ำหอม ชมพูทับทิมจันทร์ สับปะรด มะม่วง กล้วยไม้ ฯลฯ ในส่วนของมะพร้าวน้ำหอม จากข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี ปี ๒๕๖๔ พบว่า มีพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ มูลค่าส่งออกมากกว่า ๕๐๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมมีชื่อเสียงเป็นอันดับหนึ่งของโลก ในเรื่องของรสชาติและคุณภาพ เพื่อรักษาการผลิตมะพร้าวน้ำหอมอย่างต่อเนื่อง และมีสร้างความยั่งยืนต่อเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวน้ำหอม จึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรี
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรได้รับความรู้และเทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวน้ำหอม ๒. สร้างแหล่งผลิตพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรี ๓. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้และสร้างชื่อเสียงมะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรีให้เป็นที่รู้จัก
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอในจังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวน้ำหอม ๒. ส่งเสริมแปลงพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมคุณภาพดี ๓. งานประชาสัมพันธ์การผลิตและการจำหน่ายมะพร้าวน้ำหอมของดีจังหวัดราชบุรี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๗๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และเทคโนโลยีการผลิตมะพร้าว น้ำหอมร้อยละ ๘๐ ๒. เกิดแปลงพันธุ์มะพร้าวน้ำหอมคุณภาพดี ไม่น้อยกว่า ๓ แปลงต่อปี ๓. เกิดงานประชาสัมพันธ์มะพร้าวน้ำหอมจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จัก ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้งต่อปี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความมั่นใจในอาชีพ มีรายได้ที่แน่นอน สร้างอาชีพในครอบครัว และชุมชน ๒. เกษตรกรมีความตระหนัก เชื่อสัจต่อกการผลิตมะพร้าวน้ำหอม ๓. ผู้บริโภคมีมะพร้าวน้ำหอมคุณภาพดีไว้บริโภคอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบ
สารสนเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	แผนโรดแมปโรดส์ตอร์น้ำในฟาร์มสตรว์น้ำจัดเศรษฐกิจในจังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรีเป็นแหล่งผลิตสตรว์น้ำที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศ สตรว์น้ำที่สำคัญ ได้แก่ กุ้งก้ามกราม สตรว์น้ำสวยงาม ปลาสลิด เป็นต้น พบว่ามีมูลค่าสินค้าสตรว์น้ำ มีมูลค่ามากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งพื้นที่ในจังหวัดราชบุรีมีความเหมาะสมในการเลี้ยงสตรว์น้ำชนิดต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของพื้นที่ และการชลประทาน แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาสภาพภูมิอากาศแปรปรวน และการเกิดโรคระบาดในสตรว์น้ำทำให้เกิดการเกิดโรคระบาดในสตรว์น้ำซึ่งสร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรและระบบเศรษฐกิจในจังหวัดราชบุรีเป็นอย่างมาก และเกษตรกรไม่สามารถนำสตรว์น้ำป่วยเข้ามารับการตรวจหาสาเหตุได้ทันท่วงที ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนยังเข้าใจการป้องกันและการรักษาโรคสตรว์น้ำที่ผิดวิธี จนทำให้เกิดความเสียหายกับสตรว์น้ำที่เลี้ยงได้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสตรว์น้ำจัดราชบุรี เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนงานด้านวิชาการให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสตรว์น้ำ และบริการในหลายด้าน ทั้งการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสตรว์น้ำ การผลิตพันธุ์สตรว์น้ำ การตรวจวินิจฉัยการเกิดโรดส์ตอร์น้ำ และการป้องกันโรดส์ตอร์น้ำ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อวินิจฉัยโรดส์ตอร์น้ำให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสตรว์น้ำที่ประสบปัญหาเพื่อแผนโรดแมปโรดส์ตอร์น้ำ ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ๒. ส่งเสริมการสร้างทักษะด้านโรดส์ตอร์น้ำและการป้องกันโรดส์ตอร์น้ำ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสตรว์น้ำจัดเศรษฐกิจ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จุดตรวจวินิจฉัยโรดส์ตอร์น้ำเคลื่อนที่เพื่อการแผนโรดแมปโรดส์ตอร์น้ำ ๒. ส่งเสริมการสร้างทักษะด้านโรดส์ตอร์น้ำและการป้องกันโรดส์ตอร์น้ำ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสตรว์น้ำจัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ทำการตรวจวินิจฉัยโรดส์ตอร์น้ำจำนวน ๑๐๐ ฟาร์มต่อปี ๒. ส่งเสริมการสร้างทักษะด้านโรดส์ตอร์น้ำ และการป้องกันโรดส์ตอร์น้ำ จำนวน ๑๐๐ รายต่อปี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกิดชุดข้อมูลเพื่อทำให้ทราบช่วงเวลาในการเกิดปัญหาโรดส์ตอร์น้ำในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสามารถเตรียมการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรได้อย่างทันท่วงที ๒. เกษตรกรได้มีทักษะความรู้ด้านโรดส์ตอร์น้ำและการป้องกันโรดส์ตอร์น้ำ ซึ่งทำให้สามารถผลิตสตรว์น้ำได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ศูนย์การเรียนรู้การผลิตสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ จังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สัตว์น้ำสวยงามได้รับความนิยมอย่างมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างความเพลิดเพลิน อีกทั้งยังเป็นเกมกีฬาอีกด้วย มูลค่าการจำหน่ายสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ มีมูลค่าการซื้อขายทั่วโลกประมาณ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท จากข้อมูลสถิติการส่งออกสัตว์น้ำจืดสวยงาม กรมประมงในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๕๙๖ ล้านบาท มูลค่าพรรณไม้น้ำที่ส่งออกมีมูลค่า ๔๖ ล้านบาทในปี ๒๕๖๑ และยังมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ ประมาณร้อยละ ๙๐ ผลิตเพื่อการส่งออก ร้อยละ ๑๐ ผลิตเพื่อการจำหน่ายภายในประเทศ จังหวัดราชบุรีเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ และมีตลาดกลางสัตว์น้ำสวยงามที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ซึ่งภูมิประเทศของจังหวัดราชบุรีมีความเหมาะสมเป็นอย่างมากในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม ซึ่งความได้เปรียบในเรื่องของระบบชลประทานที่ดี แหล่งอาหารธรรมชาติที่หาได้ง่าย ตลาดซื้อขายที่มีขนาดใหญ่ การขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว และสายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ปัจจุบันเกษตรกรได้มีการพัฒนาสายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำให้มีความสวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งการพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรที่ยั่งยืนต้องนำงานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตสัตว์น้ำ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับคู่ค้าในต่างประเทศได้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี เป็นหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ด้านสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ มีศักยภาพในการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เอื้ออำนวยต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามสู่ประชาชน และสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงบูรณาการในการให้ความรู้และความเพลิดเพลิน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านประมงเพื่อสร้างอัตลักษณ์ความเป็นเมืองปลาสวยงาม ๒. ถ่ายทอดความรู้ด้านงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๓. ผลิตและมอบปัจจัยการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๔. พัฒนายกระดับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเข้าสู่มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	๑. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดราชบุรี ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม ประชาชนผู้สนใจ ๑๐ อำเภอในจังหวัดราชบุรี ๓. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ ๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ๓. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ เพื่อสร้างอัตลักษณ์เมืองปลาสวยงาม ๔. ตรวจสอบประเมินฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๒๙๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดศูนย์การเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำของจังหวัดราชบุรี จำนวน ๑ แห่ง ๒. เกษตรกรผู้สนใจและประชาชนที่มีความสนใจด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำได้รับการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ปีละ ๕๐ ราย ๓. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำสวยงามเพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ ตัวต่อรายต่อปี และพรรณไม้น้ำ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ชนิดต่อรายต่อปี เพื่อมอบเป็นปัจจัยการผลิตให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม ๔. เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer โดยเข้าสู่การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำจืดสวยงาม (GAP) ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย ภายในปี ๒๕๗๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ที่มีความพร้อมในการให้บริการด้านวิชาการ และให้ความรู้ด้านสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ แบบบูรณาการในหลายด้านพร้อมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านประมงเพื่อความเพลิดเพลินและการพักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมกับประชาชนทุกเพศทุกวัย ๒. เกิดการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำจากการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ๓. สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ ประชาชนผู้สนใจด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ อีกทั้งเพิ่มศักยภาพแก่กลุ่มเกษตรกร Smart Farmer/Young Smart Farmer ในการประกอบอาชีพประมง ๔. จังหวัดราชบุรี สามารถพัฒนาระดับการผลิตสัตว์น้ำสวยงามเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสวยงาม (GAP ปลาสวยงาม)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
- กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบสารสนเทศ
- กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
- กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาทุเรียนคุณภาพดี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากสถานการณ์การผลิตและการตลาดไม้ผลจังหวัดราชบุรี จากปริมาณผลผลิตต่ำ มีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และต้นทุนการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากเกษตรกรใช้เทคโนโลยีไม่เต็มที่ ไม่ใช้พันธุ์ดี ใช้ปัจจัยการผลิตยังไม่ได้ประสิทธิภาพ ทุเรียนเป็นพืชที่มีโอกาสขยายตัวและเติบโตได้ในจังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ปลูกทุเรียนจำนวน ๒,๒๖๒ ไร่ ๓๒๖ ครัวเรือน กระจายอยู่ใน ๘ อำเภอได้แก่ อำเภอปากท่อ สวนผึ้ง บ้านโป่ง บ้านคา โพธาราม เมือง จอมบึง และอำเภอวัดเพลง และมีแนวโน้มของการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนที่เพิ่มมากขึ้น ด้วยพื้นที่จังหวัดราชบุรีมีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่จึงเป็นแหล่งผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพเพราะมีรสชาติหวาน เมล็ดลีบ เนื้อหนาเนียนละเอียด สีเหลืองอ่อน เนื้อแห้งมีความมันมากกว่าความหวาน กลิ่นไม่รุนแรง การส่งเสริมการปลูกทุเรียนคุณภาพดี จังหวัดราชบุรี จะทำให้เป็นจุดเรียนรู้ให้กับเกษตรกรทั่วไป สามารถเป็นต้นแบบในจังหวัดราชบุรีได้ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน ๒) เพื่อพัฒนาคุณภาพทุเรียนให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรได้รับความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทุเรียน ๕๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาการผลิตทุเรียนคุณภาพดี โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ๒. ส่งเสริมการทำบรรจุภัณฑ์เพื่อประชาสัมพันธ์ทุเรียน คุณภาพดี ๓. จัดงานประชาสัมพันธ์การผลิตและการจำหน่ายทุเรียนของดีจังหวัดราชบุรี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๗๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพดีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๒. ได้บรรจุภัณฑ์เพื่อประชาสัมพันธ์ทุเรียนของดีจังหวัดราชบุรี จำนวน ๑ แบบ ๓. เกิดงานประชาสัมพันธ์การผลิตและการจำหน่ายทุเรียน จังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จัก ไม่น้อยกว่า ๑ ครั้งต่อปี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพ มีรายได้ที่แน่นอน สร้างอาชีพในครอบครัวและชุมชน ๒. เกษตรกรมีความตระหนัก ซื่อสัตย์ต่อการผลิตทุเรียนคุณภาพดี ๓. ผู้บริโภคมีทุเรียนคุณภาพดีไว้บริโภคในช่วงฤดูกาล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชที่โดดเด่น ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม ชมพูทับทิมจันทร์ สับปะรด มะม่วง กล้วยไม้ ฯลฯ และสินค้าเกษตรแปรรูปอีกมากมาย สินค้าเกษตรหลากหลายชนิดมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน และสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดราชบุรีจำนวนมาก ปัญหาในกระบวนการผลิต เกษตรกรมีการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องและไม่ปลอดภัย ส่งผลให้ผลผลิตมีโอกาสปนเปื้อนของสารเคมี และการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ดังนั้นการผลิตพืชต้องมีความปลอดภัยตามระบบการรับรองมาตรฐาน GAP พืช โดยการใช้สารเคมีให้ถูกต้องและปลอดภัย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรได้รับการรับรองการผลิตตามมาตรฐาน GAP ๒. เกษตรกรได้รับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรได้รับการรับรองตามระบบ GAP จำนวน ๑๐๐ ราย และเกษตรกรได้รับการรับรองได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS จำนวน ๔๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอ จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ๒. ส่งเสริมการผลิตพืชตามระบบเกษตรอินทรีย์/การรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผู้บริโภคมีสินค้าเกษตรปลอดภัยไว้บริโภค เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ เป็นการเพิ่มมูลค่าด้วยการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต มีการรวมกลุ่มในการปรับปรุงคุณภาพและการจัดการผลผลิต และสามารถเข้าสู่กระบวนการผลิตแบบปลอดภัยและได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพดี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรี ได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดราชบุรี พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔ ซึ่งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องและให้ความสำคัญกับทิศทางความเปลี่ยนแปลงของประเทศ โดยจะขับเคลื่อนจังหวัดสู่เมืองเกษตรสีเขียวต้นแบบที่ระดับประเทศ เพื่อความสามารถของจังหวัดให้เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อการส่งออกที่เป็นแบรนด์สินค้าจากฐานการเกษตรระดับ Product Champion เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองราชบุรีให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจฐานอุตสาหกรรมเกษตรที่เติบโตอย่างมีเสถียรภาพเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาจังหวัดให้เป็นพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีความทันสมัยและเป็นสากล เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้จังหวัด และหนุนเสริมการพัฒนาภาคในการเป็นฐานการผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานโลก สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมากกว่า ๓,๐๐๐ ครัวเรือน กระจายอยู่ในพื้นที่ ๔ อำเภอ คือ บ้านคา สวนผึ้ง จอมบึง และปากท่อ อย่างไรก็ตาม การผลิตสับปะรดยังประสบกับปัญหา ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตออกกระจุกตัวในช่วงเวลาเดียวกันในทุกพื้นที่ ทำให้บางช่วงโรงงานไม่สามารถรับซื้อผลผลิตที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวมาส่งเข้าโรงงานได้หมดแบบวันต่อวัน จึงเกิดปัญหามีผลผลิตตกค้างเน่าเสียเกิดความเสียหาย สับปะรดผลสดจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในเกษตรกรกระจายความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในช่วงที่สับปะรดโรงงานราคาตกต่ำ การเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยได้ สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี เล็งเห็นว่าการจัดทำแปลงต้นแบบผลิตสับปะรดผลสดคุณภาพที่เหมาะสมตามระบบ GAP จะเป็นการแก้ไขปัญหามาให้เกษตรกรมีทางเลือกและมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดความเสี่ยงด้านราคาของสับปะรดโรงงานตกต่ำ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้แปลงต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสับปะรดคุณภาพ ๒. เพื่อเป็นแหล่งกระจายพันธุ์สับปะรดที่มีคุณภาพ ๓. เพื่อให้เกษตรกรลดความเสี่ยงด้านราคาผลผลิตสับปะรดโรงงานตกต่ำ
๔. เป้าหมาย	สาธิตการผลิตสับปะรดคุณภาพ ๕ ครั้ง และแปลงต้นแบบหน่อพันธุ์สับปะรดผลสด MD๒ พื้นที่ ๑๕ ไร่
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดทำแปลงต้นแบบหน่อพันธุ์สับปะรดผลสด MD๒ ๒. จัดงานวันสาธิตการผลิตสับปะรดคุณภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖๗๕,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ลดความเสี่ยง สร้างรายได้ ให้กับผู้ปลูกสับปะรดส่งโรงงาน๒. เกษตรกรนำความรู้จากแปลงต้นแบบไปปฏิบัติเพื่อผลิตสับปะรดผลสดที่มีคุณภาพ๓. แปลงสับปะรดผลสดคุณภาพ ในพื้นที่ ๔ อำเภอ คือ บ้านคา สวนผึ้ง จอมบึง และปากท่อ๔. ประมาณการผลที่เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. แปลงต้นแบบสามารถใช้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรดคุณภาพทั้งในพื้นที่ใกล้เคียงและจากเกษตรกรจากภูมิภาคอื่นที่สนใจ๒. เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตอย่างเหมาะสม ผลผลิตสับปะรดต่อไร่ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น มีคุณภาพสอดคล้อง ตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้มีรายได้และกำไรจากการประกอบอาชีพการปลูกสับปะรดของตน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยที่ประเทศไทยมีการส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับสองของโลกรองจากประเทศบราซิลในปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศรวม ๑๑.๖๐ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวม ๑๑๑.๕๐ ล้านตัน (ที่มา : คณะกรรมการอ้อย) ผลผลิตอ้อยโรงงานมีปริมาณลดลงจากปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑ ประมาณ ๑๗.๓๗ เปอร์เซนต์ เนื่องจากปัญหาภัยแล้งและราคาอ้อยที่ลดลงทำให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น มันสำปะหลัง แต่ความต้องการผลผลิตอ้อยยังมีปริมาณเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมน้ำตาล จึงมีการขยายฐานกำลังการผลิตโดยการเพิ่มพื้นที่ปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตที่ได้ต่อหน่วยพื้นที่ยังสู้กับประเทศคู่แข่งไม่ได้และผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการซึ่งสาเหตุ ได้แก่ ขาดการเตรียมดินที่ดี การปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ปริมาณธาตุอาหารในดินลดลง การเผาใบอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยวอ้อยเนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทำให้มีปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชและวัชพืช ขาดวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ไม่มีการบริหารจัดการไร่ที่ดีและเกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตอ้อยที่สำคัญ ให้มีความรู้ความสามารถ พร้อมเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพอ้อยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีผลผลิตเพียงพอรองรับความต้องการในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อย ๒. จัดทำแปลงอ้อยพันธุ์ดี
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงาน จำนวน ๕๐ ราย แปลงอ้อยพันธุ์ดี ๒๐ ไร่
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยให้แก่เกษตรกรเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ๒. จัดทำแปลงอ้อยพันธุ์ดี ๓. ศึกษาดูงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยโรงงานคุณภาพดี

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๗๑๓,๓๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๒๕ ราย อำเภอบ้านโป่ง ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย ๒. มีแปลงอ้อยพันธุ์ดี ๒๐ ไร่ เพื่อให้เกษตรกรมีอ้อยพันธุ์ดีปลูกในฤดูกาลถัดไป
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแปลงของตนเอง ๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก ๑๒ ตันต่อไร่เป็น ๑๕ ตันต่อไร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง การดูแลป้องกันรักษาสุขภาพ โดยใช้พืชสมุนไพรในปัจจุบันมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาคือการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร โดยเฉพาะสมุนไพรฟ้าทะลายโจรซึ่งมีฤทธิ์ในการยับยั้งเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ในเบื้องต้น รวมถึงจังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร รวมถึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี จึงมีแนวทางส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรที่สำคัญจำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ไพล กระชาย เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตพืชสมุนไพรมีการพัฒนา ศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรของตนเอง สามารถผลิต พันธุ์สมุนไพรไว้ใช้เอง รวมถึงใช้กระบวนการที่มีคุณภาพ ได้ผลผลิตที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้วัตถุดิบสมุนไพร สามารถสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตได้ รวมทั้งทราบถึงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีช่องทางการตลาดสนับสนุนเพื่อให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืนใน อาชีพได้ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้สามารถผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการตลาด ๒. เป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกสมุนไพรพันธุ์ดี
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอ ในจังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. สนับสนุนแปลงต้นแบบในการปลูกพืชสมุนไพร ๒. การบริหารจัดการระบบน้ำ แปลงต้นแบบสนับสนุนระบบสปริงเกอร์ ๓. ให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการปลูกสมุนไพรพันธุ์ดี และการจัดการ ระบบน้ำในแปลงปลูก ๔. ติดตามและประเมินผลโครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๔๖๘,๔๒๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจด้านการผลิตพืชสมุนไพรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำแปลงสมุนไพรพันธุ์ดี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีต้นทุนการผลิตต่ำลง สามารถพัฒนาคุณภาพผลผลิตได้ตรงความต้องการของตลาด ส่งผลให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๒. สมาชิกแปลงใหญ่สมุนไพร มีแปลงพันธุ์สมุนไพรพันธุ์ดี ๓. มีจุดเรียนรู้ด้านการผลิต การแปรรูปสมุนไพร เพื่อให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยได้คุณภาพ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การผลิตข้าวคุณภาพ พันธุ์ข้าวเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อกระบวนการผลิตข้าวคุณภาพ เนื่องจากพันธุ์ข้าวแต่ละพันธุ์มีลักษณะประจำพันธุ์ที่แตกต่างกันและตอบสนองในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน จังหวัดราชบุรีตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันตกมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ที่มีความลาดเอียงเล็กน้อย นอกจากนี้ยังมีสภาพแวดล้อมทั่วไปที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรคแมลงศัตรูข้าว ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มักคุ้นเคยกับการปลูกข้าวพันธุ์เดิม ๆ หากเปลี่ยนไปปลูกพันธุ์อื่น การปลูกและการบริหารจัดการแปลงจะแตกต่างจากเดิม หากบริหารจัดการไม่ดีจะส่งผลต่อคุณภาพ และผลผลิตของข้าวอย่างมาก ปัจจุบันกรมการข้าวมีพันธุ์ข้าวที่ผ่านการรับรองพันธุ์หลายพันธุ์ แต่ยังไม่มีการนำพันธุ์ข้าวที่หลากหลายนั้นมาปลูกทดสอบเพื่อเปรียบเทียบศักยภาพการให้ผลผลิตและคุณภาพในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งหากนำมาทดสอบและศึกษาจะส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ในการปลูกพันธุ์ข้าวแต่ละพันธุ์ และสามารถเลือกพันธุ์ข้าวปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตน อีกทั้งยังสามารถผลิตข้าวให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดให้ผู้บริโภคในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดใกล้เคียงได้บริโภคข้าวที่ปลอดภัยและได้คุณภาพ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อให้เกษตรกรได้เลือกใช้พันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตและคุณภาพเหมาะสมกับพื้นที่ ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนภายในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ อำเภอ (เมือง บ้านโป่ง โปธาราม และปากท่อ)
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การศึกษาพันธุ์ข้าวที่มีศักยภาพให้ผลผลิตสูงเพื่อการผลิตข้าวคุณภาพของจังหวัดราชบุรี ๒. พัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานข้าว GAP
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยข้าวราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ได้ข้อมูลพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมในการปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตดีและมีคุณภาพของแต่ละพื้นที่ ๒. เกษตรกรศูนย์ข้าวชุมชนสามารถผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่และการผลิตข้าวปลอดภัยได้คุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การเปิดเสรีทางการค้าในกลุ่มอาเซียนทำให้ภาชนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำเป็น ๐% โอกาสเดียวของผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในประเทศไทยที่จะดำรงอาชีพอยู่ได้ คือ ขยายฐานผู้บริโภคในประเทศที่บริโภคคุณภาพดี สด และสะอาด และมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าจากแหล่งผลิต ดังนั้นจึงควรให้ความรู้แก่เกษตรกร เรื่องการจัดทำมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูล การวางแผนการตลาด และการเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อันจะเสริมให้ ธุรกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการขยายตัวและก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงส่งผลถึงเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในเวลาเดียวกัน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยทางอาหาร ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน GAP และ ยังคงรักษามาตรฐานตามกำหนดเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน ๓. เพื่อพัฒนาแหล่งรับซื้อและกระจายสินค้าสัตว์น้ำเป็นการต่อยอดธุรกิจ สัตว์น้ำในจังหวัดแหล่งผลิตและจำหน่าย สัตว์น้ำที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน
๔. เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในอำเภอบางแพ อำเภोधุมราชม อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP ๒. ตรวจสอบฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน GAP (ฟาร์มใหม่/ ต่ออายุ) ๓. ตรวจสอบติดตามฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ๔. ตรวจสอบศูนย์รับซื้อและแหล่งกระจายสินค้าสัตว์น้ำ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๕๕๓,๕๐๐.๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ผ่านการตรวจประเมินตามมาตรฐาน GAP ๔๐ ฟาร์ม/ปี ๒. จำนวนฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการตรวจติดตาม และผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ๘๐ ฟาร์ม/ปี ๓. จำนวนสถานรับซื้อและกระจายสินค้าสัตว์น้ำเบื้องต้นที่ได้รับการตรวจสอบอนามัย ๓๕ ร้านค้า/ปี
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ตรวจรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้มาตรฐาน GAP (ฟาร์มใหม่/ต่ออายุ) จำนวน ๔๐ ฟาร์ม ๒. ตรวจติดตามฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๘๐ ฟาร์ม ๓. ตรวจสถานรับซื้อและกระจายสินค้าสัตว์น้ำเบื้องต้นตามมาตรฐานสุขอนามัย จำนวน ๓๕ ร้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อราชบุรีสู่ตลาดพรีเมียมอย่างครบวงจร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การผลิตโคเนื้อของประเทศไทยนั้น เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ยังเป็นเกษตรกรรายย่อย ต่างคนต่างเลี้ยง หลากหลายสายพันธุ์ ขาดองค์ความรู้ทักษะ และความสามารถในการจัดการฟาร์ม มีพื้นที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อจำกัด ขาดแคลนแรงงาน ขาดเงินทุน ขาดการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ ทำให้ประสิทธิภาพต่ำ และยังมีปัญหาด้านอื่นๆ เช่น ลูกหลานเกษตรกรไม่สนใจอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ เป็นเหตุให้ขาดทายาทสืบทอดอาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้การเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพการเกษตรที่สามารถทำร่วมกับอาชีพการเกษตรอื่นได้เป็นอย่างดี เนื่องจากโคเนื้อเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ใช้น้ำน้อย สามารถเลี้ยงได้ในพื้นที่ทุรกันดาร รวมไปถึงพื้นที่ทั่วไป การเลี้ยงโคเนื้อหากมีการบริหารจัดการที่ดีจะเป็นอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืน เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม อย่างไรก็ตาม โคเนื้อเป็นสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตต่ำกว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา และอินเดีย ที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเป็นเกษตรกรรายย่อย องค์ความรู้น้อย การยอมรับเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาเป็นไปได้ช้า รูปแบบฟาร์มขนาดเล็ก การจัดการฟาร์มไม่ได้มาตรฐาน ตลอดจนเกษตรกรขาดสภาพคล่องด้านเงินลงทุน เพราะการเลี้ยงโคเนื้อต้องใช้เงินลงทุนเริ่มแรกสูง แต่ได้ผลตอบแทนช้า การซื้อขายไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เกษตรกรถูกเอาเปรียบ แนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดจาก FTA คือ ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อให้มีความรู้การบริหารจัดการฟาร์มโคเนื้อที่ตีความเหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร สนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้เกษตรกรพัฒนาฟาร์มไปสู่ฟาร์มสมัยใหม่ที่มีการจัดการฟาร์มที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ตลอดจนมีผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด และเพิ่มอำนาจในการต่อรองให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการผลิตและการตลาดที่เข้มแข็ง จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี จึงได้จัดทำโครงการการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อราชบุรีสู่ตลาดพรีเมียมอย่างครบวงจร เพื่อเป็นการพัฒนามาตรฐานและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าปศุสัตว์ มีเป้าหมายการผลิตโคเนื้อคุณภาพ แก้ปัญหาวิกฤตประชากรโคเนื้อในจังหวัดราชบุรีที่ลดลง เพื่อรองรับความต้องการของตลาดโคเนื้อคุณภาพทั้งภายในจังหวัด นอกจังหวัดและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นอาชีพทางเลือกที่ยั่งยืนและมั่นคงให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดราชบุรีต่อไป

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและยกระดับการเลี้ยงให้ได้มาตรฐานการผลิต ๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดี สร้างรายได้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งผลิตอาหารสัตว์ ๔. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันรองรับผลกระทบที่เกิดจาก FTA ๕. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษาและเกษตรกรผู้สนใจในการเลี้ยงโคเนื้อ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๕ อำเภอ ในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ บ้านคา จอมบึง ปากท่อ ไทธาราม และบ้านโป่ง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาการผลิตโคเนื้อต้นน้ำ ๒. พัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูป ๓. พัฒนาแหล่งพืชอาหารสัตว์ ๔. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และวิจัยการผลิตโคเนื้อคุณภาพ สำหรับถ่ายทอดเทคโนโลยี (พันธุ์โค อาหารโค คอกรวม) และเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร ๕. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และผลิตอาหารสัตว์ (Feed Center) ๖. ร้านจำหน่ายเนื้อโคราชบุรีพรีเมียม (Butcher shop) ๗. ผลักดันฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน (GAP) ๘. การดำเนินการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามประเมินผล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖,๘๘๒,๒๔๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและยกระดับการเลี้ยงให้ได้มาตรฐานการผลิต ๔๐๐ ราย ๒. แปลงพืชอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพ ๘๐๐ ไร่ ๓. เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูป ๓๐๐ ราย ๔. สามารถผลิตลูกโคพันธุ์ดีที่เกิดจากการผสมเทียมได้มากขึ้น ร้อยละ ๗๐ หรือ ๗๐๐ ตัว จากการผสมเทียม ๑,๐๐๐ ตัว ๕. ผลักดันฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน (GAP) ๘ ฟาร์ม ๖. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติให้กับนักศึกษา เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และวิจัยการผลิตโคเนื้อคุณภาพ สำหรับถ่ายทอดเทคโนโลยี (พันธุ์โค อาหารโค คอกรวม) และเชื่อมโยงตลาดอย่างครบวงจร ๑ ศูนย์ ๗. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้และผลิตอาหารสัตว์ (Feed Center) ๑ ศูนย์ ๘. ร้านจำหน่ายเนื้อโคราชบุรีพรีเมียม (Butcher shop) ๑ ร้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการจำหน่ายโคสายพันธุ์ดี ได้ลูกโคลูกผสมสายเลือดดีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเลี้ยงดูที่ได้มาตรฐานมากขึ้น ๒. มีแปลงพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีจำนวน ๒๐๐ ไร่ ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนสามารถซื้อลูกโคได้ในราคายุติธรรม และลูกโคที่ได้มีการเจริญเติบโตที่ดี ผลผลิตเนื้อโคที่ได้คุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๔. นักศึกษาได้ศึกษาเรียนรู้ภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติพร้อมกับเป็นสถานที่ฝึกงานให้กับนักศึกษา และเกษตรกรผู้สนใจเลี้ยงโคเนื้อทั่วไป ๕. เกิดการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น กรมอาชีวศึกษา กรมปศุสัตว์ สามารถใช้เป็นต้นแบบของการส่งเสริมยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมโคเนื้อ ๖. ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันต่อสู้กับ FTA ได้ ๗. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโตขึ้น ส่งผลให้ GDP ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น สร้างเสริมความมั่นคงทางด้านอาหาร สนับสนุนส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรอื่น ๆ ๘. เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อร่วมงาน วางแผนและแก้ไขปัญหาการผลิต และการพัฒนาระบบการเลี้ยงโคเนื้อที่ได้มาตรฐานอย่างครบวงจร เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ลดการว่างงาน รองรับการค้าเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุสามารถเลี้ยงโคได้ ลดปัญหาด้านอาชญากรรม ก่อให้เกิดการสร้างงานในชนบทได้อย่างแท้จริง ๙. การนำผลพลอยได้ทางการเกษตรมาผลิตเป็นอาหารสัตว์ เช่น ฟางข้าว เปลือกข้าวโพด จะช่วยลดปัญหาการเผาผลพลอยได้ทางการเกษตร ลดปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม ๑๐. ผู้บริโภคได้บริโภคเนื้อวัวที่มีความปลอดภัย ได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาการผลิตแพะเนื้อปลอดโรคราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แพะเป็นสัตว์เลี้ยงง่ายให้ผลตอบแทนเร็ว ใช้เวลาเลี้ยงเพียง ๘-๑๒ เดือนสามารถขายได้ ๑๓๐-๑๕๐ บาท/กิโลกรัม หรือ ๖,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท/ตัว และลงทุนน้อยเนื่องจากแพะสามารถใช้พืชอาหารหยาบและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเป็นอาหารได้ ทั้งปัจจุบันการผลิตแพะเนื้อยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด รวมไปถึงสามารถส่งไปยังประเทศที่ยังขาดแคลนแพะพันธุ์ดี เช่น กัมพูชา เวียดนาม และลาว ได้ จังหวัดราชบุรีมีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ ๗๐๖ ราย เป็นแพะเนื้อทั้งสิ้น ๑๙,๕๘๙ ตัว (กรมปศุสัตว์, ๒๕๖๔) มากเป็นอันดับที่ ๕ ของปศุสัตว์เขต ๗ และเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในจังหวัดราชบุรียังมีการรวมกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ แต่ในขณะเดียวกันประเทศไทยยังมีข้อจำกัดในการส่งออกแพะเป็นสุ่ต่างประเทศ เนื่องจากข้อกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเรื่องโรคบรูเซลเลซิส ดังนั้นเกษตรกร และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะต้องมีความรู้และสามารถปฏิบัติตามกฎหมายด้านปศุสัตว์ มีการจัดการฟาร์มและป้องกันโรคตามหลักวิชาการ รวมไปถึงแพะเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สามารถขยายตลาดและผลิตภัณฑ์แปรรูปต่าง ๆ เช่น แพะเซียง ไส้กรอกแพะ รวมไปถึงเนื้อแพะแปรรูปพร้อมปรุง โดยการทำให้แบรนด์เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดราชบุรีเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดได้ แต่เนื่องจากผู้บริโภคมีความเชื่อด้านลบเกี่ยวกับเนื้อแพะ ประกอบกับข้อจำกัดของโรงฆ่าสัตว์ที่ต้องการผลผลิตจากฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐานจึงทำให้จำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแพะให้ได้มาตรฐาน รวมไปถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าและต่อยอดธุรกิจ และยังเป็นการส่งเสริมการบริโภคเนื้อแพะเพิ่มกลุ่มผู้บริโภคจากการประชาสัมพันธ์ ตลาดออนไลน์ ตลาดสินค้าเกษตร และตลาดชุมชน เป็นการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่เกษตรกรได้อีกทางหนึ่ง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมไปถึงฟาร์มแพะมาตรฐานปลอดภัยทางชีวภาพ GFM ๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและกำจัดโรคบรูเซลเลซิสในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ๓. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตอาหารแพะของเกษตรกร ลดต้นทุนการผลิต ๔. เพื่อเพิ่มผลผลิตที่ได้มาตรฐานเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะมีรายได้เพิ่มขึ้น ๕. เพื่อเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มมูลค่าจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในจังหวัดราชบุรี

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ อำเภอในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ อำเภอโพธาราม บ้านโป่ง บางแพ ปากท่อ จอมบึง บ้านคา และสวนผึ้ง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมระบบมาตรฐานฟาร์มแพะเนื้อ ๒. การทำเบอร์ทุระบบ NID เจาะเลือด และตรวจวิเคราะห์โรคบลูเซลโลซิส ๓. การพัฒนาฟาร์มแพะเนื้อให้เข้าสู่ระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) ๔. ฝึกอบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อแพะเพื่อเพิ่มมูลค่า และสนับสนุนเครื่องมือแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อแพะ ๕. จุดสาธิตผลิตอาหารแพะ ๖. จัดมหกรรมการประกวดพันธุ์แพะเนื้อ ๗. การดำเนินการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล และติดตามประเมินผล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔,๔๐๘,๒๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องระบบฟาร์มมาตรฐานแพะ ๓๕๐ ราย ๒. เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้และแปรรูปผลิตภัณฑ์แพะ ๑๕๐ ราย ๓. เกษตรกรได้รับการพัฒนาฟาร์มแพะเนื้อให้เข้าสู่ระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) ๓๕๐ ราย ๔. ฟาร์มแพะเนื้อในพื้นที่เป้าหมายผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ๑๐ ฟาร์ม ๕. ฟาร์มแพะเนื้อในพื้นที่เป้าหมายผ่านการรับรองฟาร์มปลอดโรคบลูเซลโลซิส ๓๕๐ ฟาร์ม ๖. จัดมหกรรมการประกวดพันธุ์แพะเนื้อ ๔ ครั้ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อในจังหวัดราชบุรี มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาระค่าใช้จ่ายรัฐบาลในการช่วยเหลือเยียวยา เป็นทั้งอาชีพเสริม และอาชีพหลักสร้างรายได้ ๒. สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารแพะเนื้อ ลดปัญหาขาดแคลนแพะเนื้อเพื่อส่งโรงฆ่าสัตว์ ต่างจังหวัด และต่างประเทศ ๓. ลดการนำเข้าแพะเนื้อมีชีวิต และเนื้อแพะชำแหละจากต่างประเทศ ๔. การเลี้ยงแพะเนื้อมีประสิทธิภาพ และได้พัฒนาเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาเพิ่มศักยภาพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองราชบุรีสู่อาชีพที่มั่นคง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ไก่พื้นเมืองในจังหวัดราชบุรีเป็นสัตว์เศรษฐกิจสำคัญในชุมชนและท้องถิ่นและเป็นแหล่งอาหารที่สร้างความมั่นคงทางอาหารให้คนไทยมาตลอด มีการเลี้ยงเพื่อป้อนตลาดไก่เนื้อและไข่ไก่ โดยจังหวัดราชบุรีมีไก่พื้นเมืองที่นิยมเลี้ยงกันมากและเป็นที่ต้องการของตลาด เป็นอาชีพทางเลือกของเกษตรกรรายย่อย เพราะใช้เงินทุนน้อย ดูแลจัดการง่าย ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทนต่อการเป็นโรคได้ดี อีกทั้งยังมีกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ ซึ่งได้ผลผลิตจากเนื้อไก่ที่ดี มีเนื้อที่นุ่มแน่น และรสชาติอร่อย เป็นที่ต้องการแก่ผู้บริโภคและตลาดในการส่งออกจำนวนมาก โดยการเลี้ยงไก่ในจังหวัดราชบุรียังมีปัญหาการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงไก่เข้าสู่ระบบมาตรฐาน และพัฒนาคุณภาพไก่ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคในวงกว้าง รวมทั้งความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดสัตว์ปีก จึงควรมีการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรไก่ของจังหวัดราชบุรี ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ได้ผลผลิตคุณภาพสูงขึ้น สามารถพัฒนาระบบการเลี้ยงไก่ เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการผลิตไก่พื้นเมือง แก่เกษตรกรให้เกิดอาชีพที่มั่นคง ๒. เพื่อจัดระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองให้ได้มาตรฐานปลอดภัยทางชีวภาพ GFM ๓. เพื่อจัดระบบการจัดการโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์ และอาหารที่เลี้ยงไก่ที่มีคุณภาพเหมาะสม
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในจังหวัดราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๔ อำเภอในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ อำเภอบ้านโป่ง โพนาราม บางแพ และดำเนินสะดวก
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ๒. พัฒนาฟาร์มไก่พื้นเมืองเพื่อเข้าสู่ฟาร์มปลอดภัย GFM
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๕๒๓,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรมพัฒนาเครือข่าย ๓๐๐ ราย ๒. การพัฒนาฟาร์มไก่พื้นเมืองสู่ความปลอดภัยทางชีวภาพ (GFM) ๓๐๐ ฟาร์ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองมีการรวมตัวสร้างกลุ่มอย่างเข้มแข็ง เป็นกลุ่มไก่พื้นเมืองจังหวัดราชบุรีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองมีความเข้าใจระบบการจัดการ สามารถยึดเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมได้อย่างมั่นคง ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
 กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
 กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มคุณภาพฝรั่งกิมจู
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ฝรั่งกิมจูมีรสชาติที่หวาน เนื้อแน่น เป็นที่ต้องการของตลาด มีเนื้อที่การปลูก ๔๓๘ ไร่ และกำลังประสบกับปัญหาแมลงศัตรูพืชระบาด รวมถึงอาการฝรั่งยืนต้นตาย ส่งผลให้ผลผลิตและคุณภาพลดลง จึงควรส่งเสริมและพัฒนาให้กับเกษตรกรผู้ผลิต รวมทั้งรักษาคุณภาพมาตรฐานของฝรั่งกิมจู
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาผลผลิตฝรั่งกิมจูให้มีคุณภาพ ๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ฝรั่งกิมจูให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถนำความรู้ไปเพิ่มคุณภาพฝรั่งกิมจู ๑๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ฝรั่งกิมจูคุณภาพดี ๓. การส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๔. ประชาสัมพันธ์รณรงค์การบริโภคฝรั่งกิมจู
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๕๘,๓๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้ความรู้และทักษะในการเพิ่มคุณภาพฝรั่งกิมจู
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มคุณภาพการผลิตฝรั่งกิมจูได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรี ถือเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสภาพพื้นที่เหมาะกับการทำการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ข้าว พืชผัก และผลไม้ โดยอาชีพหลักของคนในจังหวัดราชบุรี อีกอาชีพหนึ่ง คือ อาชีพเกษตรกร เพราะเกษตรกรชาวจังหวัดราชบุรี ได้รับการพัฒนาด้านองค์ความรู้ด้านการเกษตรอยู่เสมอ จึงทำให้ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพดี และยังได้รับการพัฒนาให้ได้รับรองมาตรฐานการผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค แต่เกษตรกรส่วนใหญ่จะเชี่ยวชาญด้านการผลิตไม่ค่อยมีความเชี่ยวชาญด้านการตลาดเท่าที่ควร จึงควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของดีของจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น ไม่ใช่แค่ภายในจังหวัดราชบุรีเท่านั้น ควรทำให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อในอนาคตเกษตรกรสามารถพัฒนาต่อยอดอาชีพของตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ เพื่อเป็นการสร้างความยั่งยืน สร้างรายได้ในการประกอบอาชีพของตนเอง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดราชบุรี ๒. เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของจังหวัดราชบุรีให้เป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น ๓. เพื่อเป็นการกระตุ้นการรับรู้ของผู้บริโภคในวงกว้างขึ้น
๔. เป้าหมาย	สินค้าเกษตรของจังหวัดราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรในจังหวัดราชบุรี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๖๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและสินค้าเกษตรของจังหวัดราชบุรีเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืนขึ้น ๒. เกษตรกรสามารถพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรของตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ทำให้เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เชื่อมโยงสินค้า OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ผ่านตลาดออนไลน์ จับคู่ธุรกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การเชื่อมโยงสินค้าของผู้ประกอบการ OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ช่วยเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจให้สามารถกระจายรายได้สู่ชุมชน สนับสนุนสินค้าชุมชน และยกระดับผู้ประกอบการ OTOP SMEs ให้มีความเข้มแข็งพัฒนาและขยายช่องทางการตลาด เชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีคอมเมิร์ซ ผ่านกิจกรรมเชื่อมโยงสินค้าผู้ประกอบการ OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน และจับคู่ธุรกิจ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจให้สามารถกระจายรายได้สู่ชุมชน ๒. พัฒนาและขยายช่องทางการตลาด ๓. เชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
๔. เป้าหมาย	ผู้ประกอบการ OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๕๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	เชื่อมโยงสินค้า OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน ผ่านตลาดออนไลน์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการ OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกิดการเชื่อมโยงตลาดทางอิเล็กทรอนิกส์ ๓. เกิดคู่ค้าทางธุรกิจ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สินค้า OTOP SMEs วิสาหกิจชุมชน เป็นที่รู้จักในสื่อออนไลน์ ๒. รายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๓. เกิดคู่ค้าทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เชื่อมโยงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่าน BCG model
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ภายใต้แผนระยะยาวภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยมีการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภายใต้ต้นแบบ BCG model มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งจากภายในเชื่อมโยงไทยสู่โลก นำการท่องเที่ยวไทยสู่การท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ นำการท่องเที่ยวไทยสู่การท่องเที่ยวมูลค่าสูงอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการจัดการอุปทานส่วนเกินได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการพัฒนาและนำเทคโนโลยีที่สร้างโลกเสมือนจริงมาใช้ เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนให้เกิดความยั่งยืน รวมถึงผลักดันแนวทางในการส่งเสริมเมืองรองและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างการกระจายรายได้สู่จังหวัดท่องเที่ยวเมืองรอง โดยนำเสนอในรูปแบบ local Experience เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจมาสัมผัสประสบการณ์จากพื้นที่โดยตรง สนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรีจึงจัดทำโครงการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่าน BCG model ขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี สู่การท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูงอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้ BCG model เป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตในภาคเกษตรที่มีมะพร้าว น้ำหอม อ้อย ไค้ และสุกร เป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรม ความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์การท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะ Now normal

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นให้มีความสามารถในการบริหารการท่องเที่ยวและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว การสร้างเนื้อหาข้อมูล และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ๒. เพื่อพัฒนาประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร (มะพร้าว น้ำหอม อ้อย โคนม สุกร) ๓. เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในพื้นที่ ๔. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างกิจกรรมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้พื้นที่ชุมชนท่องเที่ยว
๔. เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร และเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ๔ เส้นทาง
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ปลูกมะพร้าว น้ำหอม พื้นที่ปลูกอ้อย พื้นที่เลี้ยงโคนม พื้นที่เลี้ยงสุกร ในจังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่าน BCG model ๒. พัฒนาผลิตภัณฑ์และการสร้างแบรนด์ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๓. จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง BCG model ๔. การตลาด/การประชาสัมพันธ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มเกษตรกรเป้าหมายได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ปลูกมะพร้าว น้ำหอม กลุ่มผู้ปลูกอ้อย กลุ่มผู้เลี้ยงโคนม และกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร ๒. ได้เส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๔ เส้นทาง ๓. ได้โฮมสเตย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ จำนวน ๒ แห่ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้เรียนรู้และเข้าใจถึงบริบทการบริการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการเพิ่มรายได้ ๒. มีเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ใช้ BCG Model เป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนกิจกรรมการท่องเที่ยว ๓. ตอบสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ภายใต้แผนระยะยาวภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ๔. ชุมชนมีรายได้จากการใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการเพิ่มรายได้ ร้อยละ ๑๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงามนานาชาติ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ในภาคกลางของประเทศไทย เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมกับการทำเกษตรในทุกด้าน ทั้งด้านพืชสวน พืชไร่ การทำปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดราชบุรี เหมาะสมกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิด เช่น ปลาน้ำจืด การเลี้ยงกุ้ง และการเลี้ยงปลาสวยงาม โดยเฉพาะการเลี้ยงปลาสวยงามจังหวัดในเขตนี้ เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงปลาสวยงามที่สำคัญที่สุดของประเทศ โดยมีผลผลิตรวมกันทั้งเขตจังหวัด มากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับจังหวัดราชบุรี ถือว่าเป็นฐานการผลิตสัตว์น้ำสวยงามของประเทศในหลายชนิดสัตว์น้ำ เช่น ปลาทอง ปลาหางนกยูง ปลาแม่น้ำ และปลาอื่นๆ อีกหลายชนิด และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามของจังหวัดราชบุรีมีมูลค่า โดยประมาณจากการผลิตของเกษตรกร มีมูลค่าผลผลิตมากกว่า ๔๐๐-๕๐๐ ล้านบาท และจังหวัดราชบุรียังมีตลาดปลาสวยงามที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และในภูมิภาคอาเซียน คือ ตลาดปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยง Fish Village ซึ่งตลาดนี้ถือว่าเป็นศูนย์กลางของการค้าขายสัตว์น้ำสวยงามในเขตภูมิภาคนี้ และยังเป็นตลาดกลางปลาสวยงามที่เป็นจุดศูนย์กลางของปลาสวยงามกับประเทศต่างๆ ในอาเซียน และของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และประเทศในยุโรป และสหรัฐอเมริกา ซึ่งในปัจจุบันตลาดปลาแห่งนี้มีมูลค่าการซื้อขายมากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี เพื่อเป็นการขยายการส่งออกให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อภาคการผลิตของเกษตรกรผู้ผลิตปลาสวยงามของจังหวัดราชบุรีให้มีภาคการตลาดที่เข้มแข็งสามารถเพิ่มกำลังการผลิตซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของจังหวัดราชบุรีในอนาคต การจัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงามนานาชาติจึงมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดแรงกระตุ้นต่ออุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามทั้งระบบ ทั้งภาคการผลิตและภาคการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ตลอดจนส่งผลถึงเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในเวลาเดียวกัน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อกระตุ้นให้มีการพัฒนาสายพันธุ์สัตว์น้ำสวยงาม และเกิดการประกวดแข่งขัน เป็นการสร้างการได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดโลก ๒. เพื่อให้เกิดการขยายฐานผู้บริโภคในประเทศและนอกประเทศที่บริโภคคุณภาพและมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าจากแหล่งผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๓. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และศึกษาความต้องการของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเกษตรกรสามารถนำมาพัฒนาการผลิตสัตว์น้ำสวยงามให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ๔. เพื่อสร้างตลาดปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยง Fish Village ให้เป็นที่รู้จักของคนในประเทศ และต่างประเทศ และพัฒนาให้เป็นจุดท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดราชบุรี

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและผู้ประกอบการด้านการประมงในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ๒. พ่อค้าที่รับซื้อและกระจายผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำสวยงามในพื้นที่จังหวัดราชบุรีและต่างจังหวัด ๓. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ตลาดกลางปลาสวยงามและสัตว์เลี้ยง (Fish Village) อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงาม ๒. จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานสัตว์น้ำสวยงามจังหวัดราชบุรี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๘๐๘,๒๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงาม จำนวน ๑ ครั้ง / ๔ วัน ๒. จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่การประกวดสัตว์น้ำสวยงาม จำนวน ๑ ครั้ง/๕ วัน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. จัดงานมหกรรมประกวดสัตว์น้ำสวยงาม จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๔ วัน ๒. จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการประกวดสัตว์น้ำสวยงามของจังหวัดราชบุรี จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๕ วัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ประชาสัมพันธ์และเจรจาจับคู่ธุรกิจตลาดพืชสมุนไพร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับฐานรากถึงระดับประเทศ ทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบการได้ผลกระทบเป็นวงกว้างจำนวนมาก รัฐบาลได้มีนโยบายในการฟื้นฟูและส่งเสริมเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยให้ความสำคัญด้านเกษตรกรรมเป็นหลักเนื่องจากเป็นอาชีพและสร้างรายได้หลักให้กับคนส่วนใหญ่ มุ่งเน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพยกระดับสินค้าเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและสร้างรายได้ จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งพื้นที่เกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ทำสวนและเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันเกษตรกรนิยมหันมาปลูกพืชสมุนไพรมากขึ้นเนื่องจากการได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐ (เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๑๑๘ ไร่ เกษตรกรจำนวน ๒๒๖ ราย ผลผลิต ๒,๘๓๗ ตัน/ปี: ข้อมูล ปี ๒๕๖๓) จังหวัดราชบุรีมีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรที่สำคัญหลายชนิด เช่น ขมิ้นชัน ว่านหางจระเข้ ไพร มะระขี้นก เป็นต้น อย่างไรก็ตามเกษตรกรมักเผชิญกับปัญหาผลผลิตล้นตลาดทำให้ราคาสินค้าตกต่ำ เกษตรกรเข้าไม่ถึงแหล่งผู้บริโภคโดยตรงหรือการไม่มีสถานที่จำหน่ายสินค้า ผู้บริโภคไม่ทราบว่าสินค้าประเภทไหนและมีประโยชน์อย่างไร ฯลฯ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี จึงจัดทำ “โครงการประชาสัมพันธ์และเจรจาจับคู่ธุรกิจตลาดพืชสมุนไพร” เพื่อประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสนับสนุนและเชื่อมโยงผู้ผลิตและเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพรสู่ผู้ผลิตโดยตรง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาดราคาตกต่ำ กระจายผลผลิตให้กับเกษตรกร เพื่อสร้างรายได้และช่วยให้เกษตรกรได้รับราคาจำหน่ายที่เหมาะสม ผู้ผลิตได้รับสินค้าดี มีคุณภาพและราคาเหมาะสม อีกทั้งเข้ากับนโยบายภาครัฐที่ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งยังไม่มีแนวโน้มว่าสถานการณ์จะคลี่คลายลงเมื่อใด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อประชาสัมพันธ์ และเจรจาจับคู่ธุรกิจตลาดพืชสมุนไพรของจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากผู้ผลิตและผู้บริโภค
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้บริโภค และผู้ประกอบการพืชสมุนไพร
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ประชาสัมพันธ์ ตลาดพืชสมุนไพรของเกษตรกร ของจังหวัดราชบุรี ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากผู้บริโภค ๒. เชื่อมโยงตลาดและเจรจาจับคู่ธุรกิจ ระหว่างผู้ผลิตกับเกษตรกร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๑,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. พืชสมุนไพรของจังหวัดราชบุรีเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ๒. เกิดการเจรจาการค้าและการจับคู่ธุรกิจ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกิดการจับคู่ธุรกิจ ๒. สินค้าพืชสมุนไพรเป็นที่รู้จัก

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
 กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาดพืชสมุนไพร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	สมุนไพรเป็นพืชชนิดหนึ่งที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตคนไทยมาเป็นเวลานาน เนื่องจากคนไทยสมัยก่อนมีการพึ่งตนเองด้านการรักษาพยาบาล เมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้นในชุมชนหรือครอบครัวจึงมีการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาเบื้องต้น เพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วย โดยอาศัยภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ และปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงได้มีการสนใจใช้ยาสมุนไพรมากขึ้นและมีแนวโน้มจะหายาก สหกรณ์การเกษตรเมืองราชบุรี จำกัด ได้มีนโยบายที่จะเป็นแหล่งผลิตปลูกพืชสมุนไพรที่มีความหลากหลายสามารถเป็นอาหารและยา โดยพัฒนาเป็นอาหารเครื่องดื่มสุขภาพ เครื่องเทศ อาหารเสริม และยาสมุนไพร ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งการดูแลสุขภาพและเพื่อสุขภาพของสมาชิกสหกรณ์จำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการปลูกพืชสมุนไพร เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของสมาชิกสหกรณ์และเพื่ออนุรักษ์พืชสมุนไพรไว้ใช้ประโยชน์ประกอบกับสามารถนำพืชสมุนไพรมาแปรรูปเป็นอาหารเพื่อสุขภาพและยารักษาโรค สหกรณ์ฯจึงนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้สมาชิกมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำเนินชีวิต และ สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนในการนี้จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาดพืชสมุนไพร เพื่อสุขภาพให้กับสมาชิกสหกรณ์และในเขตการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้พืชสมุนไพรในชุมชนและสามารถนำไปพัฒนาด้านการแพทย์แผนไทยให้เป็นทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยังเป็นการค้นหาศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพร สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพที่ดีของสมาชิกสหกรณ์ตลอดไป สหกรณ์การเกษตรเมืองราชบุรี จำกัด ได้มีนโยบายสร้างงาน สร้างรายได้ให้สมาชิกสหกรณ์และมีการอนุรักษ์พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสถานการณ์ในปัจจุบันประชาชนได้รับผลกระทบจากปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในรอบที่สามทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนเป็นอย่างมาก การปลูกพืชผักไว้รับประทานเองในครัวเรือนจะเป็นการลดรายจ่ายให้กับประชาชน และส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณลดความเสี่ยงและป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้อีกทางหนึ่งด้วย สหกรณ์ฯ จึงจัดทำโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาดพืชสมุนไพร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้

หัวข้อ	รายละเอียด
	สมาชิกสหกรณ์ได้เรียนรู้ วิธีการปลูกผัก และพืชสมุนไพร เพื่อสู้ภัยโควิด ลดการใช้สารเคมีเพื่อให้ประชาชนได้มีผักและพืชสมุนไพรไว้รับประทาน ในครัวเรือน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ลดรายจ่ายในครัวเรือนและดำเนินชีวิตประจำวันอยู่อย่างพอเพียง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมด้านการผลิตพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๒. เพื่อส่งเสริมด้านการแปรรูปพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๓. เพื่อส่งเสริมด้านการตลาดพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๔. เพื่อสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้สมาชิกสหกรณ์
๔. เป้าหมาย	สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในเขตการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเมืองราชบุรี จำกัด (อำเภอเมืองราชบุรี)
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การส่งเสริมด้านการผลิตพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๒. การส่งเสริมด้านการแปรรูปพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๓. การส่งเสริมด้านการตลาดพืชสมุนไพรให้กับสมาชิกสหกรณ์ ๔. การสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้สมาชิกสหกรณ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองราชบุรี จำกัด จำนวน ๑๐๐ คน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สมาชิกสหกรณ์กลุ่มเป้าหมายสามารถเรียนรู้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการตลาดพืชสมุนไพร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. สมาชิกสหกรณ์กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ วิธีการปลูกผัก การแปรรูป การตลาด การสร้างรายได้พืชสมุนไพร และสู้ภัยโควิด พร้อมให้สมาชิกสหกรณ์ได้มีผักและพืชสมุนไพรไว้รับประทานในครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่ามันสำปะหลัง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ในปีการผลิต ๒๕๖๐/๖๑ มีพื้นที่เก็บเกี่ยวผลผลิตทั้งประเทศจำนวน ๘.๐๒๕ ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๕๐ จังหวัด มีเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔๙๔,๖๑๘ ครัวเรือน ผลผลิตรวม ๒๗.๘๗๕ ล้านตัน ในขณะที่ ความต้องการใช้ในภาพรวมของประเทศมีประมาณ ๔๐ ล้านตัน และในปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ คาดการณ์ว่าผลผลิตมีประมาณ ๒๙.๙๗ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากในปี ๒๕๖๑ มันสำปะหลังมีราคาดี เกษตรกรที่เคยหยุดการเพาะปลูก หรือเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นหันกลับมาปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง โดยมีเป้าหมาย คือ เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน พัฒนาคุณภาพ การส่งเสริมใช้พันธุ์ที่ดีที่ได้รับการรับรอง และเหมาะสมกับพื้นที่ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการเพิ่มผลผลิต ฉะนั้น การแปรรูปจึงเป็นอีกวิธีที่ช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มมูลค่าให้กับมันสำปะหลังได้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการแปรรูปมันสำปะหลัง ๒. เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง มีแปลงต้นแบบ และมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่สำหรับสมาชิกกลุ่ม และเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร ๑๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบมันสำปะหลังสะอาด ๓. สนับสนุนเครื่องสับมันสำปะหลัง ๔. สนับสนุนลานตากมันสำปะหลัง ๕. จัดวันสาธิต ประชาสัมพันธ์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๘๒๘,๓๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้ความรู้และทักษะ สามารถแปรรูปมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตมันสำปะหลังโดยการแปรรูปได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าจังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การพัฒนาทักษะการแปรรูปสินค้าเกษตร ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน จึงต้องมีการฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และมีการสนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปให้มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์ ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป และเป็นการส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดราชบุรี
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป ๒. เพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ มีเอกลักษณ์ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร กลุ่มองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ที่มีความสนใจเข้าร่วมพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และต้องการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ๒. สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๕๒,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร กลุ่มองค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดราชบุรี ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๒. เกษตรกร กลุ่มองค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป ๓. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดราชบุรี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ประมงเพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ผลผลิตด้านการประมงพบว่ามูลค่าจะขึ้นอยู่กับความต้องการ และการจัดหา (demand และ supply) ของตลาด เมื่อมีผลผลิตออกมาสู่ตลาดจำนวนมาก และพร้อม ๆ กัน เกษตรกรก็จะประสบกับปัญหาสินค้าล้นตลาด และราคาตกต่ำ ประกอบกับสินค้าสัตว์น้ำสดจะเกิดการเสียหายง่าย การเก็บรักษาเบื้องต้นคือการแช่เย็น แช่แข็ง ซึ่งเกษตรกรก็ต้องพบกับต้นทุนที่เพิ่มมากขึ้นจากการเข้าห้องเย็นในการเก็บรักษาผลผลิตให้คงความสดและคงคุณค่าทางโภชนาการที่ดี ดังนั้นการนำผลผลิตที่ออกมาสู่ท้องตลาดพร้อม ๆ กันเป็นจำนวนมาก มาแปรรูปเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะยืดอายุผลผลิต เป็นการถนอมอาหารไว้รับประทานได้นาน อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนอีกทางหนึ่ง ถ้าผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมีการจัดทำหีบห่อ (package) ที่สวยงามยังสามารถเพิ่มมูลค่า และสามารถจัดเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่ม หรือ ของชุมชน (OTOP) และเป็นรายได้อีกทางหนึ่งของชุมชนในการจัดทำเป็นของฝาก ของที่ระลึก เป็นการเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายผลผลิตให้มีความหลากหลาย และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าตลอดจนเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด และส่งเสริมการตลาดในระดับพื้นที่ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนาองค์ความรู้ในการแปรรูปผลผลิตจากสัตว์น้ำ ๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓. สร้างผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปสัตว์น้ำในชุมชนเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล (OTOP) ๔. ลดปัญหาสินค้าประมงล้นตลาดและราคาตกต่ำ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อำเภอละ ๓๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอในจังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ที่มีความสนใจในการแปรรูปผลผลิตจากสัตว์น้ำ เพื่อเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ๒. อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ ในการแปรรูปผลผลิตจากสัตว์น้ำเป็นอาหารคาว อาหารว่าง

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๓๑๗,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรมีความรู้เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพใหม่ให้แก่ครัวเรือน และเป็นการเพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำให้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อีกทั้งยังทำให้มีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสัตว์น้ำในชุมชนเพื่อสร้างงานให้คนในท้องถิ่น และเป็นผลผลิตของชุมชน (OTOP) เพื่อจำหน่ายต่อไป
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรสามารถนำผลผลิตจากสัตว์น้ำที่ในบางฤดูกาลมีอยู่จำนวนมาก และบางครั้งราคาตกต่ำ มาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เป็นการยืดอายุผลผลิตจากสัตว์น้ำให้สามารถใช้บริโภคได้นานขึ้น และเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่เกษตรกร รวมถึงถ้ามีการพัฒนาให้มีมาตรฐาน จะเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชนได้ในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดราชบุรีสู่สากล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรีมีวิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรสีเขียว เศรษฐกิจมั่นคง สังคม มีความสุข” มีเป้าหมายในการพัฒนาการเกษตรให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ระดับส่งออก มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต และการแปรรูปสินค้าภาคการเกษตรที่มีคุณภาพ ข้าว นับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและเป็นอาหารเลี้ยงชุมชน และจังหวัดราชบุรีก็มีกลุ่มผู้ปลูกข้าวที่มีคุณภาพ มีความโดดเด่น และเป็น หนึ่งในพืชที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาตามโครงการอาหารปลอดภัยสู่ ๔ ร (โรงพยาบาล โรงเรียน รีสอร์ท ร้านอาหาร) และมีผู้ประกอบการข้าวได้ ลงทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์เด่นตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของ จังหวัดราชบุรี (โอทอป) จำนวน ๔๐ ราย/กลุ่ม จึงควรได้รับการส่งเสริม พัฒนาและต่อยอดการดำเนินงาน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ (ข้าว) ให้มีทักษะบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ ๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์
๔. เป้าหมาย	ผู้ประกอบการ OTOP (ข้าว)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมการพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP (ข้าว) ๒. ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ OTOP (ข้าว)
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๘๕๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP (ข้าว) จำนวน ๔๐ ราย/กลุ่ม ได้พัฒนา ศักยภาพการบริหารจัดการ ๒. ผลิตภัณฑ์ข้าว จำนวน ๔๐ ราย/กลุ่ม ได้รับการส่งเสริมให้มีบรรจุภัณฑ์ ที่มีคุณภาพ สร้างเพิ่มมูลค่าเพิ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผู้ประกอบการ (ข้าว) จำนวน ๔๐ ราย/กลุ่ม มีการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพ ๒. ผลิตภัณฑ์ข้าว และบรรจุภัณฑ์ข้าว มีคุณภาพและมีมูลค่าเพิ่ม ๓. ผู้ประกอบการ/กลุ่ม เป้าหมาย มีรายได้เพิ่มและมีความมั่นคงในอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทานสู่มิติใหม่ภายใต้เป้าหมายใหม่ ได้แก่ ๑) เพิ่มผลผลิตทั้งหมดรวมหรือจีดีพีในประเทศสาขาเกษตรเฉลี่ย ๓.๘% ต่อปี ๒) เพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑.๒% ต่อปี ๓) ลดเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่าเส้นความยากจนไม่น้อยกว่า ๑๐% ต่อปี ๔) เพิ่มพื้นที่ชลประทานไม่ต่ำกว่าปีละ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่ จังหวัดราชบุรี มีความโดดเด่นทางด้านเกษตร ทั้งด้านการผลิตและการแปรรูป ดังนั้นการพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร จึงมีความจำเป็นและความสำคัญ เป็นการแสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์สินค้านั้นมีเอกลักษณ์ตรงความต้องการของตลาด อันจะนำไปสู่การสร้างการแข่งขันให้กับเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรอยู่ดีกินดี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี มีหน้าที่ในการแนะนำ ส่งเสริมพัฒนาและกำกับดูแลให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของมวลสมาชิก ได้เล็งเห็นความสำคัญของสินค้าเกษตรที่ผลิตจากเกษตรกรสมาชิก เข้าสู่กระบวนการแปรรูปและจำหน่ายโดยสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร จึงจำเป็นต้องสร้างตราสินค้า และบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น เพื่อให้สินค้าเหล่านั้นสามารถแข่งขันกับตลาดได้ อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร รวมถึงเกษตรกรสมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและได้รับรองมาตรฐาน ๒. เพื่อให้สินค้าเกษตรได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ มีเอกลักษณ์ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๓. เพื่อให้สินค้าเกษตรสามารถแข่งขันทางการตลาดได้
๔. เป้าหมาย	สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	พัฒนาและจัดทำบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๓๗๐,๕๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรของของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร มีคุณภาพและมาตรฐาน มีเอกลักษณ์ เพิ่มมูลค่า และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรมีบรรจุภัณฑ์สวยงาม มีลักษณะโดดเด่น ๒. ผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรเป็นที่ต้องการของตลาด ๓. สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้าเกษตร มียอดขายสินค้าเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการแข่งขัน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปของผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของตลาด ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ประเด็นย่อย : สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ จึงกำหนดให้ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่วนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น : ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ แผนย่อย : การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะมีแนวทางในการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับวิธีการดำเนินธุรกิจมากขึ้น โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรี มุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรีให้ตรงตามความต้องการของตลาดในปัจจุบัน
๔. เป้าหมาย	ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	พัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรีที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมีผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ตรงตามความต้องการของตลาดในปัจจุบัน ปีละ ๕ ผลิตภัณฑ์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรีที่เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมีผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ตรงตามความต้องการของตลาดในปัจจุบัน ปีละ ๕ ผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ข้าวไทยสามารถส่งออกนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับหนึ่งและเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่มีมูลค่าสูงชนิดหนึ่ง และคาดว่าประเทศไทยส่งออกข้าวเพิ่มมากขึ้น มีการขยายตลาดและเพิ่มปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ข้าว เช่น การผลิตข้าวอินทรีย์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ข้าวราคาแพง เป็นที่ต้องการของตลาดโลก และสามารถใช้อยู่อินทรีย์ที่มีอยู่แล้วในประเทศเป็นปัจจัยการผลิต (กรมการข้าว, ๒๕๕๑) ประเทศไทยมีแนวโน้มการผลิตข้าวคุณภาพสูง และมีความปลอดภัยในการบริโภค ซึ่งในจังหวัดราชบุรีมีพื้นที่ปลูกข้าว ๓๘๗,๐๕๑ ไร่ ความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ๓๔๑,๑๑๙ ไร่ และไม่เหมาะสม ๔๙,๒๓๒ ไร่ การปลูกข้าวเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงในดินที่มีการทำนามาเป็นระยะเวลานาน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับปรุงดินทั้งกายภาพและเคมีของดินให้เหมาะสมต่อการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพข้าว
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเคมีของดิน ๒. ศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนภายในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ อำเภอ (เมือง บ้านโป่ง โปธาราม และปากท่อ)
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง) ๒. ส่งเสริมการผลิต/การใช้น้ำหมักชีวภาพ ๓. ส่งเสริมการผลิต/การใช้อยู่มัก ๔. การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์สมบัติทางเคมี
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑๗๕,๕๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น ๒. ดินมีความอุดมสมบูรณ์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ๒. ผลิตข้าวที่มีคุณภาพและปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ศูนย์ผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่ตามแนวชายแดน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีแหล่งน้ำสาธารณะธรรมชาติ ที่เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่กรมชลประทานสร้างเพื่อประโยชน์ในการเก็บน้ำสำหรับใช้ในการเกษตรของประชาชนในพื้นที่ เป็นแหล่งน้ำขนาดกลาง และขนาดเล็ก บางแหล่งขาดการดูแลฟื้นฟู ทรัพยากรสัตว์น้ำถูกนำขึ้นมาใช้ประโยชน์เป็นอาหารโปรตีนของชาวบ้านที่อาศัยอยู่รอบ ๆ และบริเวณใกล้เคียงแหล่งน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง แหล่งน้ำบางแหล่งเกิดสภาวะแห้งขอด ตื้นเขิน ทำให้สัตว์น้ำที่มีอยู่ลดลงอย่างมาก จนบางชนิดหายไปจากแหล่งน้ำนั้น จำเป็นต้องมีการปล่อยทดแทนเพื่อเป็นการเพิ่มผลิตสัตว์น้ำ และเป็นแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูกสำหรับชาวบ้านได้ใช้ในการดำรงชีวิต ลดรายจ่ายในครัวเรือน หรือนำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ จังหวัดราชบุรี ได้สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี ในการสร้างบ่อพ่อแม่พันธุ์ปลาน้ำจืด พร้อมทั้งระบบผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ ซึ่งตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการประมงบ้านหนองตาตั้งตามพระราชดำริ อยู่ในพื้นที่เดียวกับโรงเรียน/ธนาคารควายบ้านหนองตาตั้งตามพระราชดำริ เพื่อผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำแจกจ่ายให้แก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปล่อยให้แหล่งน้ำสาธารณะต่าง ๆ ในพื้นที่ อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง และอำเภอใกล้เคียง ในจังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตปลาน้ำจืดลงในแหล่งน้ำ เป็นการเพิ่มแหล่งอาหารโปรตีนที่สามารถหาได้ในพื้นที่ช่วยให้ชาวบ้านได้มีทรัพยากรสัตว์น้ำใช้อย่างยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ผลิตลูกพันธุ์ปลาน้ำจืด เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ ในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อปล่อยในแหล่งน้ำสาธารณะ เพิ่มผลผลิตในพื้นที่ อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ๒. รวบรวมพันธุ์ปลาน้ำจืด ที่พบในแหล่งน้ำบริเวณรอบที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อเพาะขยายพันธุ์เพิ่ม เป็นการป้องกันการสูญพันธุ์ของปลาน้ำจืดที่เกิดจากแหล่งน้ำสาธารณะที่แห้งในช่วงฤดูแล้ง
๔. เป้าหมาย	ผลิตลูกพันธุ์ปลาน้ำจืด เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในโอกาสวันสำคัญของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ อำเภอบ้านคา และสวนผึ้ง
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการประมงบ้านหนองตาตั้ง ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ผลิตลูกพันธุ์ปลาน้ำจืด (ปลาตะเพียน ปลานิล ฯลฯ) ๒. สนับสนุนลูกพันธุ์ปลาน้ำจืดที่ผลิต ได้แก่ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ เพื่อปล่อยเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ สาธารณะในพื้นที่ อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี รวมถึงแจกจ่ายให้แก่ราษฎรในพื้นที่หมู่บ้านตามแนวชายแดน เพื่อเลี้ยง เป็นอาหารในครัวเรือน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔๓๘,๒๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	สนับสนุนลูกพันธุ์สัตว์น้ำในกิจกรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญสำหรับ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อำเภอบ้านคา และอำเภอสวนผึ้ง และนำลูกพันธุ์สัตว์น้ำที่ผลิตได้ลงปล่อย ในแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ราษฎรได้อาศัยประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในแหล่งน้ำเพื่อใช้เป็น แหล่งอาหารโปรตีนในการดำรงชีพ รวมถึงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่ง น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ของแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมเทคนิคการปรุงดินร่วมกับการผลิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเพื่อปลูกพืชสมุนไพร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ในปัจจุบันมีการระบาดของเชื้อโควิด ๑๙ ทำให้หลายคนหันมาหาวิธีป้องกันตัวเองด้วยการเลือกใช้สมุนไพรไทยที่สามารถช่วยป้องกันโรคโควิดได้ ซึ่งจังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ผลิตอาหารปลอดภัยต่อผู้บริโภค ดังนั้นในการผลิตพืชสมุนไพรสำหรับการบริโภค หรือใช้ประโยชน์ทางยา จึงมีความจำเป็นต้องใช้เทคนิคการปรุงดินและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตพืชสมุนไพรให้แก่เกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกที่จำกัด สามารถผลิตไว้รับประทานภายในครัวเรือน ที่เหลือนำไปเป็นรายได้ให้แก่ครอบครัวได้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจเทคนิคการปรุงดินที่มีคุณภาพต่อการปลูกพืชสมุนไพร ๒. เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย
๔. เป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่สนใจปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดราชบุรี ๒. กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ PGS ของสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. เทคนิคการปรุงดินเทคนิคการปรุงดิน ๒. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ๓. การอบรม/ฝึกปฏิบัติ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔๒๗,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับความรู้ และนำไปปฏิบัติได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร ผลิตอาหาร (พืชสมุนไพร) ที่ปลอดภัยต่อตัวเอง และผู้บริโภค ๒. ขยายเทคนิค และองค์ความรู้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	อาหารปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านสาธารณสุขระยะ ๒๐ ปี รองรับอนาคตที่มีความเป็นสังคมเมือง สังคมผู้สูงอายุ โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน โดยมีการกำหนดแผนงานความปลอดภัยด้านอาหารและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และแผนความมั่นคงด้านยาและเวชภัณฑ์และการคุ้มครองผู้บริโภค ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านสาธารณสุขระยะ ๒๐ ปี กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานอาหารปลอดภัย ได้แก่ ด้านการพัฒนา กฎหมาย/มาตรฐาน ให้ทัดเทียมในระดับสากลด้านความเข้มแข็งในการ กำกับดูแลให้อาหารปลอดภัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การควบคุมการนำเข้า การผลิต การจำหน่ายและการขนส่ง ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการค้าอาหารและแผงลอยจำหน่าย อาหารในตลาด และภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจประเมิน มาตรฐานร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร โดยส่งเสริมให้เป็นร้านอาหาร ตลาดปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้บริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัยทางด้านแบคทีเรียและสารเคมีที่ปนเปื้อนมาในอาหาร ได้แก่ บอแรกซ์ ฟอรัมาลีน สารฟอกขาว สารกันรา ยาฆ่าแมลง น้ำมันทอดซ้ำ สารสไตรีนที่อยู่ในโฟมบรรจุอาหาร และปลอดภัยโรคการติดเชื้อต่าง ๆ ที่ อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และหันมาทำเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรมี สุขภาพที่ดี และผลการตรวจเลือดมีความปลอดภัยมากขึ้น จังหวัดราชบุรีมีการดำเนินงานอาหารปลอดภัยมาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๓ พบว่าร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหารได้มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย ร้อยละ ๘๐.๑๑ ตลาดสดน่าซื้อ ร้อยละ ๘๐ และตลาดนัด น่าซื้อ ร้อยละ ๓๑ สถานที่ผลิตอาหารผ่านเกณฑ์ GMP ร้อยละ ๙๕.๖๓ ผลิตภัณฑอาหารได้มาตรฐาน ร้อยละ ๗๖.๑๙ อาหารสดปลอดภัยจาก สารปนเปื้อน ร้อยละ ๙๗.๙๒ อาหารปรุงสำเร็จปลอดภัยจากการปนเปื้อน แบคทีเรีย ร้อยละ ๗๖.๔๓ ผักผลไม้สดปลอดภัยจากยาฆ่าแมลง ร้อยละ ๙๙ และเกษตรกรมีผลการตรวจเลือดปลอดภัยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ ๘๐.๖๙ และจากรายงานการระบาดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ราชบุรี ปี ๒๕๖๓ พบว่า อัตราป่วยใหม่โรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง แนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราป่วยและอัตราตายจากโรคมะเร็งลำดับที่ ๑ ใน สาเหตุการตาย ส่วนโรคติดต่อ อันดับ ๑ ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง อัตราป่วย ๑๔๓๐.๑๖ คนต่อแสนประชากร อันดับที่ ๕ โรคอาหารเป็นพิษอัตราป่วย ๗๙.๘๘ คนต่อแสนประชากร ซึ่งสาเหตุจากการมีพฤติกรรมการบริโภค อาหารที่ไม่ถูกต้อง ร่วมกับพฤติกรรมการขาดการออกกำลังกายที่ไม่เพียงพอ ทำให้แนวโน้มการป่วยเป็นโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการพัฒนาสถาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	ประกอบทำให้ได้มาตรฐานและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง รวมถึงรณรงค์เผยแพร่ความรู้ในการป้องกันโรคต่าง ๆ เช่น กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ และการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนาอาหารให้ปลอดภัยเป็นไปตามมาตรฐาน ๒. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสถานประกอบการด้านอาหารให้ได้มาตรฐาน ๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายอาหารปลอดภัย ให้สามารถตรวจสอบและเฝ้าระวังความปลอดภัยของอาหารในร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ตลาดสด และตลาดนัดได้ ๔. เพื่อรณรงค์/ส่งเสริมผู้ประกอบการค้าอาหารและประชาชน กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ ๕. เพื่อป้องกันโรคที่เกิดจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ ๖. เกษตรกรปลอดภัยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๔. เป้าหมาย	ร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายอาหาร สถานที่ผลิตอาหาร ตลาดสด ตลาดนัด เกษตรกร สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์อาหาร
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอ ๑๐ อำเภอในจังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายอาหารปลอดภัย ๒. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์พฤติกรรมกรบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง ๓. การเฝ้าระวังตรวจตรวจความสะอาดทางแบคทีเรีย/สารเคมีกำจัดแมลง/สารปนเปื้อนในอาหาร ๔. การตรวจคัดกรองความเสี่ยงจากการใช้ หรือสัมผัสสารเคมีทางการเกษตร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๔๑๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ร้านอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ตลาดสด และตลาดนัดได้มาตรฐาน ๒. อาหารปลอดภัยจากสารปนเปื้อนและแบคทีเรีย ๓. เกษตรกรปลอดภัยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ลดการเกิดโรคอุจจาระร่วง และอาหารเป็นพิษ ๒. ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัย เกษตรกรปลอดภัยจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งผลให้มีสุขภาพดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้เคมีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	นับตั้งแต่ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ สถานการณ์การแพร่ระบาดของติดเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ได้เพิ่มความรุนแรงและขยายขอบเขตไปในทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว ทำให้มีมาตรการปิดสถานประกอบการต่าง ๆ และทิ้งระยะห่างทางสังคม ขณะเดียวกันการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ก็เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ต้องเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อปรับทิศทางการผลิตของภาคเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยด้านอาหาร กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันตลาดมีความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เกิดกระแสตื่นตัวในการดูแลสุขภาพ เพื่อหลีกเลี่ยงโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ โดยหันมาบริโภคสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ไม่มีสารเคมีปนเปื้อนอีกทั้งต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยในจังหวัดราชบุรี
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรได้รับความรู้การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอ จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี ๒. แปลงเรียนรู้การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมี ๓. ติดตามให้คำแนะนำ ประเมินผลโครงการ ๔. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แปลงเรียนรู้
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๕๒๕,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับความรู้การใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่ายสร้างรายได้ ๓. ทำให้มีพื้นที่การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพ มีรายได้ที่แน่นอน ลดต้นทุน จากการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและศัตรูพืช ๒. เกษตรกรมีการจัดการศัตรูพืชอย่างถูกวิธี สามารถผลิตสินค้าปลอดภัย ๓. สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ยั่งยืนจังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดราชบุรี เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยมีพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม อ้อยโรงงาน ข้าว มะม่วง กุ้ง ไม้ ฯลฯ ในส่วนของอ้อยโรงงานและข้าวหลังกระบวนการเก็บเกี่ยวจะทำให้เกิดเศษวัสดุเหลือทิ้งจำนวนมาก ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะเผาทิ้งทำลายเนื่องจากบริหารจัดการในแปลงยาก ยิ่งทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศและปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ซึ่งเป็นปัญหาระดับชาติ เพราะฉะนั้นจึงต้องแก้ไขและควรส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เกษตรกรมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๒. ลดการเผาทำลายเศษวัสดุเหลือใช้ในทางเกษตร (ฟางข้าว และเศษใบอ้อย) ๓. เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาบริหารจัดการให้ถูกวิธี
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร ๖๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	แปลงใหญ่ข้าว และแปลงใหญ่อ้อย จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และจัดเวทีแลกเปลี่ยนการเชื่อมโยงตลาด ๒. สนับสนุนเครื่องจักรที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๕๑๕,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้เรื่องการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร้อยกว่าร้อยละ ๘ ๒. ลดการเผาทำลายเศษวัสดุเหลือใช้ในทางเกษตร (ฟางข้าว และเศษใบอ้อย) ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ไร่/ปี ๓. เกิดรายได้จากการขายวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไร่ละ ๘๐๐ บาท/ไร่/รอบการผลิต
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพ มีรายได้ที่แน่นอน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๒. ลดการเผาในพื้นที่การเกษตร ลดมลภาวะทางอากาศและปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การจัดทำบัญชีรายบุคคลเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือนและเศรษฐกิจชุมชน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายหลักคือ ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข ผ่านการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม และชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนโดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer รวมทั้งเพื่อให้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดราชบุรีด้านการพัฒนาการเกษตรสีเขียวแบบครบวงจรและเมืองอาหารคุณภาพที่เติบโตอย่างมั่นคงบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตร สร้างงาน อาชีพ รายได้แก่เกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กำหนดยุทธศาสตร์ในการสร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี จึงนำหลักคิดดังกล่าวมาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนงานเสริมสร้างศักยภาพด้านการเงินการบัญชีแก่ประชาชน ผ่านการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน เพื่อให้ครัวเรือนมีทักษะและความสามารถในการวางแผนชีวิตของครอบครัวทั้งในด้านการออม การใช้จ่าย การกักตุนและการจัดการความเสี่ยง ตลอดจนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ครัวเรือนและชุมชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม อยู่ได้อย่างมีความสุข พอกินพอใช้ สร้างภูมิคุ้มกันความจนด้วยการนำข้อมูลจากการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนมาวางแผนการใช้จ่ายเงินและเสริมสร้างวินัยทางการเงินของครัวเรือนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถนำข้อมูลรายรับ รายจ่าย รายได้ ต้นทุนจากการประกอบอาชีพ ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างวินัยทางการเงินของตนเอง ๒. เพื่อให้ชุมชนและสถาบันเกษตรกรมีข้อมูลทางบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาชุมชนและสถาบันเกษตรกรอย่างเหมาะสม
๔. เป้าหมาย	สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ๒. กำกับติดตามการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ โดยอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี ๓. ติดตามประเมินผลการจัดทำบัญชีรายบุคคล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๓๓,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีรายบุคคล จำนวน ๔๐๐ ราย ๒. ร้อยละ ๔๐ ของกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดทำบัญชีรายบุคคลได้ ๓. ร้อยละ ๒๕ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถจัดทำบัญชีได้มีข้อมูลในการวางแผนการประกอบอาชีพ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน และบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ๒. กลุ่มเป้าหมายนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการจดบันทึกบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพของตนเองได้ ๓. กลุ่มเป้าหมายมีข้อมูลทางบัญชีในการสร้างวินัยทางการเงิน ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ ลดหนี้สิน มีเงินออมตามแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. กลุ่มเป้าหมาย ชุมชน สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรใช้ประโยชน์จากข้อมูลการจดบันทึกบัญชีรายบุคคลเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เมืองราชบุรี เมืองสมุนไพรและการแพทย์แผนไทย เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ซึ่งกำหนดใช้ในปี พุทธศักราช ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีการพึ่งพิงตนเองจากระบบฐานราก เน้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย หากพิจารณาความพร้อมของจังหวัดราชบุรีที่มีความพร้อมของทรัพยากรทางธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ กอปรกับวิถีชีวิตอันมีเสน่ห์ ชาติพันธุ์อันหลากหลาย การเกษตรที่พึ่งพิงพร้อมรวมถึงภูมิประเทศที่งดงาม การคมนาคมสะดวกสบาย จึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้สามารถดำเนินการสร้างวิสาหกิจชุมชนทางการเกษตรสมุนไพร กระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่โดดเด่น และการตลาดแบบบูรณาการทุกภาคส่วนอีกทั้งยังสามารถต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในมิติต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างวิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพรที่พึ่งพิงตนเองได้ ๒. เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย ๓. เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
๔. เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพรอำเภอเมืองราชบุรี
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดราชบุรี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาวิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพร อ.เมืองราชบุรี ๒. พัฒนาวิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพร อ.เมืองราชบุรี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรสมุนไพร ความงามและแพทย์แผนไทย ๓. พัฒนาผลผลิตทางการเกษตรสมุนไพรจากวิสาหกิจชุมชน ให้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรระดับ Product Campaign ๔. การบูรณาการเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการตลาดสมุนไพร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	โรงพยาบาลราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๘,๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เพิ่มจำนวนวิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพรอำเภอเมืองราชบุรี ๒. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย ๓. เพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรระดับ Product Campaign ๔. เกิดการบูรณาการและความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. วิสาหกิจชุมชนการเกษตรสมุนไพรสามารถพึ่งพิงตนเองได้ ๒. มีสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย ๓. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี จังหวัดราชบุรี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยมีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร ช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน ได้มีงานทำมีรายได้ และนำความรู้ด้านการเกษตรที่ได้รับการถ่ายทอดและจากการฝึกปฏิบัติจริงในฟาร์มไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองได้ ตลอดจนมีจิตสำนึกที่ดีต่อถิ่นฐานภูมิลำเนาและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่หวังผลกำไร ในฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี รองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนดีขึ้น
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมการผลิตกิจกรรมต่าง ๆ ในฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และกิจกรรมต่าง ๆ ๓. เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และกิจกรรมต่าง ๆ ๔. เพื่อสนับสนุนอาชีพ สร้างแรงงานและสร้างรายได้ให้กับชุมชนโดยรอบที่อยู่ในพื้นที่
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่รอบฟาร์มตัวอย่างฯ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการผลิตไม้ดอกไม้ประดับในฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ๒. การจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ๓. การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม ในฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ๔. ปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ๕. สาธิตการผลิต การใช้ปุ๋ยพืชสด และพืชคลุมดิน ๖. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสมบัติทางเคมี ปริมาณโลหะหนักของตัวอย่างดิน พืช และน้ำ ๗. การผลิตไม้ดอกไม้ประดับปลอดสาร ๘. ประสานงาน การประชุม การติดตาม และการรายงาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดราชบุรี ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี ๓. โครงการชลประทานราชบุรี ๔. สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี ๕. สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี ๖. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ ๗. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๑,๘๗๙,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดแหล่งท่องเที่ยวศึกษาดูงานเชิงเกษตรในฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ๒. ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ๓. ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านพืช ด้านประมง ด้านสัตว์ ด้านดิน และด้านแหล่งน้ำ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ชุมชนบริเวณรอบฟาร์มตัวอย่าง มีส่วนร่วมกับฟาร์มฯ มากขึ้น และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เนื่องจากมีรายได้จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้สำหรับด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโครงการฟาร์มตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ และราษฎรบริเวณใกล้เคียง ๓. ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร และประชาชนทั่วไป

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานคณะกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนาจการ รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชยจังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ....

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชากรรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ
๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายฤทธิชัย บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์